

ಪೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕ

ಮೊಸಗನ್ಯದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜನಪರ ನಿಲುವುಗಳು

- ಡಾ. ಶಿಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಜರಾದಾರ

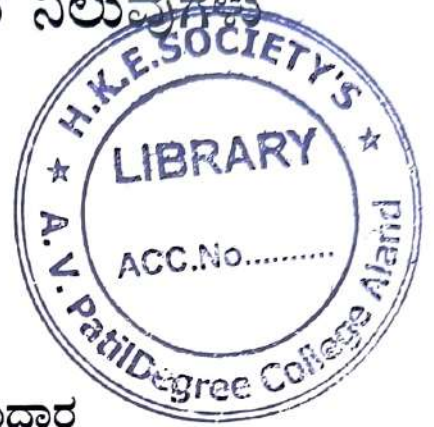
A.V.P.D.C Library

1013939
810.914 SHE

13939
17.2.2021.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕ
ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜನಪರ ನಿಲುವುಗಳು

ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ

೨೦೧೮

A.V.P.D.C Library

1013939

810.914 SHE

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ರಚನಾ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ (ರಿ)

ಸಂ: ೧೦-೬೪೬, ಶರಣಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಸಮೀಪ,
ಕುಂಬಾರ ಓಣಿ, ಕಲಬುರ್ಗಿ (ಗುಲಬರ್ಗಾ)-೫೮೫ ೧೦೩

**Hydrabad Karnataka Hosagannada Sahityada Janapara
Niluvugalu**

Author : Dr. Shiladevi S. Biradar
Post : Rudrawadi-585314 Tq: Aland
Dist: Kalaburagi Cell : 8197261017

© : Author's

First Impression: 2018

Copies : 1000

Pages : 284+xii+=296

Price : 250/-

DTP : Vachan Chetan Computers, Bidar
Cell : 9916424411

Paper used : 70gsm NS Maplitho

Published by : Rachana Publishing Society No 10-646,
Near S B Temple, Kumbar Lane, Kalaburagi

ISBN : 978-81-932465-9-7

ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜನಪರ ನಿಲುವುಗಳು

ಲೇಖಕರು : ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ

ಅಂಚೆ : ರುದ್ರವಾಡಿ ತಾ: ಆಳಂದ

ಜಿ: ಕಲಬುರಗಿ-ಗಿರಿಗಿರಿಗಳ ಮೊ.ನಂ: ೮೧೯೨೬೧೦೧೨

ಹಕ್ಕುಗಳು : ಲೇಖಕರ ಅಧೀನ

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : ೨೦೧೮

ಪ್ರತಿಗಳು : ೧೦೦೦

ಪುಟಗಳು : ೨೮೪+xii=೨೯೬

ಬೆಲೆ : ೨೫೦/-

ಛಾಯಾಕ್ಷರ ವಿನ್ಯಾಸ: ವಚನಚೇತನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಸ್, ಬೀದರ. ೯೯೧೬೪೨೪೪೧೧

ರಕ್ಷಾಪತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸ : ಆರ್.ಎಸ್. ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್, ಬೀದರ

ಬಳಸಿದ ಕಾಗದ : ೭೦ ಜಿಎಸ್‌ಎಂ; ಎನ್‌ಎಸ್ ಮ್ಯಾಪ್‌ಲಿಥೊ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ರಚನಾ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ (ರಿ) ಸಂ: ೧೦-೬೪೬,

ಶರಣಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಸಮೀಪ, ಕುಂಬಾರ ಓಣಿ,

ಕಲಬುರಗಿ-ಗಿರಿಗಿರಿ ೧೦೩

ಮುದ್ರಣ : ಸ್ನೇಹಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಆರ್.ಎಸ್.ಬಿ.ಎನ್.: ೯೭೮-೮೧-೯೩೨೪೬೫-೯-೭

ಪರಿವಿಡಿ

- * ಮೌಲ್ಯಮಾಪಕರ ವರದಿ-೧
- * ಮೌಲ್ಯಮಾಪಕರ ವರದಿ-೨
- * ನಿವೇದನೆ
- * ಪ್ರವೇಶಿಕೆ ೦೧

ಅಧ್ಯಾಯ ೦೧ : ೦೦

ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ

- ೧.೧ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪರಿಸರ
- ೧.೨ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರ
- ೧.೩ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ
- ೧.೪ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಅಧ್ಯಾಯ ೦೨ : ೨೩

ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಪದ ಹಾಗೂ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ

- ೨.೧ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ
- ೨.೨ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ೦೩ : ೪೨

ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ೪೮-೮೪

- ೩.೧ ತತ್ವಪದಕಾರರು
- ೩.೨ ಸೂಫಿಗಳು
- ೩.೪ ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರು

ಅಧ್ಯಾಯ ೦೪ : ೮೪

ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಬರಹಗಾರರು

- ೪.೧ ಶಾಂತರಸ
- ೪.೨ ಡಾ. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ

೪.೩ ಡಾ. ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ

೪.೪ ಬಿ.ಟಿ. ಲಲಿತಾ ನಾಯಕ

ಅಧ್ಯಾಯ ೦೫ :

೯೭

ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನಪರ ನಿಲುವುಗಳು

೫.೧ ಕಾವ್ಯ

೫.೨ ಕಥೆ

೫.೩ ಕಾದಂಬರಿ

೫.೪ ನಾಟಕ

ಅಧ್ಯಾಯ ೦೬ :

೨೫೯

ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಪರ ಧೋರಣೆಗಳು

ಸಮಾರೋಪ

೨೭೩

ಗ್ರಂಥಮಣಿ

೨೭೬

ಶೀಲಾದೇವಿ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪಾ ಬಿರಾದಾರ ಅವರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತ ಪ್ರಾಂತ್ಯವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿರುವ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜನಪರ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ.

ಸೃಜನಶೀಲ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ವಿಮರ್ಶನ ಧೋರಣೆ, ಶಿಸ್ತಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಈ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಸಂಶೋಧಕರು ವ್ಯಾಪಕ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ, ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ವಿಷಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ವಿವೇಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠತೆ, ಒಳನೋಟ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯತೆ, ನಮಗ್ರತೆ, ಸಮತೋಲನಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುವವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಇದು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಡಾ. ತಮಿಳು ಸೆಲ್ವ

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಮರೀನಾ ಆವರಣ, ಚೆನ್ನೈ

ಸಂಶೋಧನ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವು ಗುಣ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿ ಮೌಲಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಆರು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ಅಧ್ಯಾಯ ೧ರಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾ ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ಭೌಗೋಳಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಸರದ ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

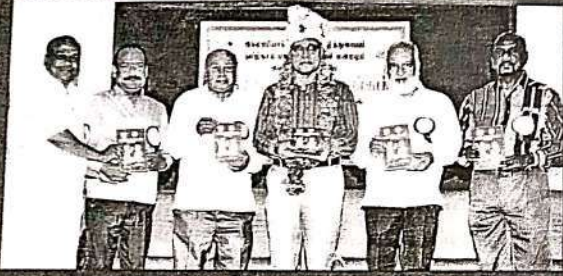
ಜನಪರ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಲೋಕಗ್ರಹಿಕೆ ಹಾಗೂ ವೈಚಾರಿಕ ರಚನೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಾಧ್ಯಮದೊಳಗಡೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ನೋಡಬಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಜನಪರ ನಿಲುವುಗಳು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದಲೂ ದಿವ್ಯ ಥಿಯೇಟ್ರಿಕಲ್ ಆಗಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದ್ದರೆ ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಬಂಧವಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಾಗ್ಯೂ ಇದೊಂದು ಸಂಪ್ರಾದಾಯಿಕ ಧೋರಣೆಯ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಶೋಧಕರ ಪರಿಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಡಾ. ಶಿವಾನಂದ ಕೆಳಗಿನಮನಿ

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಂಕರಘಟ್ಟ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

Kaviko National seminar- 30-1-2018

Islamiyah College, National seminar-31-03-2018
சமூகவியலுக்குக் குழந்தைக் கவிஞர்களின் பங்களிப்பு

வேலூர் தமிழ்ச் செம்மல்களுக்குப் பாராட்டு விழா: 12-04-2018

குறிஞ்சிப் பதிப்பகம்
எண்.11, பூந்நெரு விரிவு
செங்குண்டி, காட்பாடி
வேலூர்-632 007.

ISBN 978-93-84607-18-0

9 789384 607180

திராவிட மொழிகளில் புதினங்கள்

பரிமாட்டு மாநாடு

Novels in Dravidian Languages
(Inter National Conference)

முனைவர் ப.சிவராஜி
தமிழ்த்துறைத் தலைவர்,
இசுலாமியக் கல்லூரி (கன்னடச்சி), வானியம்பாடி.

Dr. P.Sivaraji
HOD of Tamil
Islamiyah College (A), Vaniyambadi

முனைவர் கோ.விசயராகவன்
இயக்குநர், தமிழ் வளர்ச்சித்துறை, சென்னை.

Dr. G.Vijaya Rahgavan
Director, Tamil Valarchi Thurai Chennai.

முனைவர் ஞா.கனகாதா

Dr.G.Sujatha

முனைவர் சா.அன்னபூர்ணா

Dr. Ch.Anna Purna

முனைவர் சி.பாஸ்கர் யாதவ்

Dr. G.Bhaskar Yadav

முனைவர் வனகாஷி

Dr.Vanajakshi

முனைவர் மு.கோமதி

Dr.M.Gomathi

கேப்டன் முனைவர் பா.வேலம்மாள்

Captain Dr. P.Velammal

திருமதி. எஸ்.ஜோதி

Smt. S. Jyothi

முனைவர் விமலா அன்னாதுரை

Dr. Vimala Annadurai

திருமதி. சுகா சரவணன்

Tmt. Susa Saravanan

88.	శ్రీశ్రీ నాటకములలోని డ్రామాత్మకత గ్రామీణుల జీవితానుభవం	... 431
89.	కేశవరెడ్డి నవలలు - వరిచయం డా॥ ఎన్. శారద,	... 436
90.	కంద్యూరి శివరెడ్డి : ఇస్లాం ధర్మం మరియు మహిళా సంబంధాలను విశ్లేషణ సామ్యం.వి	... 439
91.	'పంచమం' నవల - రాజకీయం డా॥ మంజుని శంకర్, లెక్కర్	... 445
92.	పాకుడు రాళ్ళు నవల - వస్తుచిత్రణ - డా॥ కె. లక్ష్మీనారాయణరెడ్డి	... 449
93.	మనిషిలో పశుత్వాన్ని స్పృశించిన నవల - మునెమ్మ డా॥ ప్రకాశరావు	... 452
94.	శ్రీ జీవితాన్ని చిత్రించిన వాసిరెడ్డి సీతాదేవి నవలలు డా॥ జి. సుబ్బారావు, తెలుగు లెక్కర్	... 456
	డా॥ అక్కినవల్లి సుబ్బారావు నవలలు - భారత్-అమెరికాల మధ్య సామాజిక జీవనం - తులనాత్మక పరిశీలన డా॥ పులపర్తి శ్రీనివాసరావు	... 462
	గుడ్ ఆర్ట్ కాలంబరి : ధూమి మరియు బదులన అస్తిత్వం ప్రశ్నలు -డా॥ ఆచార్య శివమణి	... 470
	ఓం ణమోః : ధర్మాచారణయ బింబులు శ్రీమతి దాగి మ రంగార	... 475
	మరణ మణ్ణి మరియు దాగ్ కాలంబరిగళ తాలనిక అధ్యయన ప్రొ. ఓ. సంజయ	... 477
	గ్రామీణ అంజయ్య పోలవేటి సేవల - ఇతివృత్తి పోలవేటి -డా॥ యం. ప్రసాద్	... 482

101.	దళిత మహిళా చైతన్య నవల "మోదాదా" - ఎలగొండ రాములు	... 490
102.	డామ సంగతి బాలాగౌరి 'పోయిన' నవలలు పునాత్మక పరిశీలన కావల్య లామెన్	... 494
103.	బి.టి. లలితానాయకర్ 'నేలదేల' కాలంబరియ కృతి గతి డా॥ కె.రాజేంద్ర ఎస్ రిజాదా	... 501
104.	తెలుగు నవల సాహిత్యంలో వివిధ దశలు డా॥ సి. హెచ్. చంద్రయ్య	... 505
105.	ముదిగంటి సుబ్బారెడ్డి నవలలు - 'తెలంగాణ క్షేత్ర జీవనం' డా॥ రాగ్యానాయక్ అదాపతు	... 511
106.	అరుదైన నవలా రచయిత - నాయని కృష్ణమూర్తి యం. దీనదయాశం,	... 515
107.	"మృత్యుంజయులు" ధీరవనిత రాములమ్మ సంస్కృతి సమ్మాన్, పరిశోధక కళిక - డా॥ అదువాం నుజాక	... 519
108.	జీవితాదర్శం - చలం నవల విశ్లేషణ ANJANEYULU	... 527
109.	చలం నవలలు - విశ్లేషణాత్మక పరిశీలన డా॥ జి.కాశ్యప్ యాదవ్	... 534
110.	మైదానం నవల విశ్లేషణ డా॥ లోడమంజుల, M.A., TPT, (PH.D)	... 541
111.	उपन्यास और नारीवाद अम्लीदी अहमद & सेमिस्टर, बी.बी.ए	... 550
112.	తొలి తెలుగు నవల - కంఠుకంధర చరిత్ర Dr. KARRE SADASHIV,	... 553
113.	తెలుగు నవలలో మనో వైజ్ఞానిక యుగము - సమకాలీన పరిశోధక విద్యార్థి	... 557

ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ : ತಿವಿದ ವಿಮರ್ಶೆಗಳು

ಸಂಪುಟ-II

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಕೆ. ಪವಾರ

ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು

ಪ್ರೊ. ಪ್ರಭಾ ಭಟ್

ಡಾ. ಎಲ್.ಪಿ. ಲಮಾಣಿ

ಡಾ. ಶೀಲಾ ಚೌಗುಲೆ

ಡಾ. ನೀತಾ ಡಾಲತಕರ

ಸಾಧಕರು
ಎ.ಕೆ. ಪವಾರ

ಸದಸ್ಯರು

ಪ್ರಭಾ

ಲಮಾಣಿ

9 3-86604-74-3

M/s Aman Prakashan
104-A/80 C, Rambagh,
Kanpur-208012 (U.P.)

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ :

ಲೇಖನಗಳು ತಡವಾಗಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಬಂದಂತಹ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ತಾಪತ್ರೆಯಗಳಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪಾದಕರು ಹಾಗೂ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯವರು ಮತ್ತು ಮುದ್ರಕರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಈ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಶುಭ ಹಾರೈಸಿರುವ ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳ ವಿದ್ವಾಂಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರರು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಸಹಯೋಗ ನೀಡಿರುವ ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಪ್ರಮೋದ ಗಾಯ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಕುಲಸಚಿವರಾದ ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಕುಲಸಚಿವರಾದ ಪ್ರೊ. ಎನ್. ವಾಯ್. ಮುಟ್ಟಹಾಳರಿಗೆ ಕೆ. ವಿ. ವಿ. ವಿತ್ತಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಆರ್. ಎಲ್. ಎಲ್. ಹೈದರಾಬಾದರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೆ. ವಿ. ವಿ. ಎಲ್ಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ-ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವೇ ಈ ಅಮೂಲ್ಯ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟನೆಗೊಂದು ಲೋಕಾರ್ಪಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾದ ನಮ್ಮ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿಯಾದ ಪ್ರಭಾ ಭಟ್ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ. ಎಲ್. ಪಿ. ಲಮಾಣಿ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕಿಯರಾದ ಡಾ. ಶೀಲಾ ಚೌಗಲೆ, ಡಾ. ನೀತಾ ದೌಲತಕರ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ಪ್ರತೀಕ ಮಾಳಿ, ಹನಮಂತ ಲಮಾಣಿ, ವಿಜಯಕುಮಾರ ಮೇಘಣ್ಣನವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಚಂದಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ರಾಠೋಡ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಸುಂದರ ರೂಪಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಸತೀಶ ಬಾಸ್ಕರ್, ಬಸವರಾಜ ರೆಡ್ಡಿ, ವಿನಾಯಕ ನಾಯ್ಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಕರಾದ ಅಮನ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಕಾನಪುರ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ಇವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಹೃದಯಿಗಳು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಮಹಾದಾಸೆಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಸದಾ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸದ್ಯಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ,

ಪ್ರೊ. ಸೀತಾರಾಮ ಕೆ ಪವಾರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಹಿಂದಿ ವಿಭಾಗ,
ಕೆ. ವಿ. ವಿ ಧಾರವಾಡ

ಪರಿವಿಡಿ

ಕನ್ನಡ			
1.	ಪ್ರೀ ವಿಮರ್ಶೆ - ಸತಿ ಪಟ್ಟಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ	ಪ್ರೊ. ವಿನೋದಾ ಇಂ. ಬಂದಿ	1
2.	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯದ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕತೆ	ಡಾ. ರೇಣುಕಾಮಾಡಿ ರಿ.ಎನ್.	4
3.	ಡಾ. ಬಿ. ಬಿ. ವಿನಾಯಕ ಅವರ 'ಪ್ರೀ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಪ್ರಯತ್ನ	ಅರತಿ ಕಮಲದತ್ತ	7
4.	ಕನ್ನಡ ಕಲಿತ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯದ ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಣದ ಚಿತ್ರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿತ ಬದುಕಿನ ವಿಮರ್ಶೆ	ಡಾ. ಕುಲಾಬಾಯಿ ಎಚ್ ಕೆ	10
5.	ಕನ್ನಡ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಿರಿ ಅರಿಯೋಣ	ಪ್ರಕಾಶ ಮ. ಶಿವಾಚಾರ	13
6.	ಪ್ರೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶೆ : ವೈದಿಕ ಅರತಿ 'ಅಲ್ಲಲ್ಲಿನ ಲೋಕದವರು'	ಆಶಾ, ವಿ	15
7.	'ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಸಮಾಜದ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು'	ರಾಜಕೇಶವ ಎನ್.ಎ.	18
8.	ಡಾ. ಚಿನ್ನಣ್ಣವಾರೀಕಾರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತವಿಮರ್ಶೆ.	ಡಾ. ಬೀಲಾಚಂದಿ ಎಚ್ ಬಿರಾದಾರ	20
9.	"ಕಲಿತ ವಿಮರ್ಶೆ"	ರಾಮ ಕೊರಗ	23
10.	ಪ್ರೀವಾದಿ ಹನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ : ಸಾಂಗತ್ಯದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಂಗತ್ಯದವರೆಗೆ	ಅಶಾ ಕೆ. ಎನ್	26
11.	ಪ್ರೀವಾದಿಯ ಕಾವ್ಯಗಳ ಕಲಿತ ವಿಮರ್ಶೆ	-ಮಂಡವೆ ಪ್ರೀ (ಮಂಡವೆಪ್ರೀ)	28
12.	ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ : ವಿವಿಧ ವಿಮರ್ಶೆ - ಡಾ. ಎಚ್. ಎಲ್. ಭೀರಪ್ಪ ಅರತಿ	ಶ್ರೀ ರಾಜಮಾಜಿ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಬಡಿಗರ.	31
13.	ಉತ್ತರಕಾಂಡ 'ವಿಮರ್ಶೆ - ಇರಾವತಿ ಕರ್ನಾಟಕದ 'ಯುಗಾಂತ' ಕಾದಂಬರಿಯ ಮರು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ	ಮೈತ್ರಾ ಎಚ್. ಕರಡಿ.	34
14.	ಎ.ಕೆ. ರಾಮೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆ	ಡಾ. ಶಿವರಾಜಪ್ಪ ಎ.ಎಚ್. ಶೀಲಾ	37
15.	ಅತ್ಯಂತ - ಬರಹಗಾರನ ಓದು ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶೆ	-ಸ್ವಾಮಿ ಕೆ.ಎನ್	40
16.	"ಪ್ರೀವಾದಿ ಸಲಹೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಮರ್ಶೆಗಳ ಒಳಹಾಕಲು"	ಡಾ. ಪ್ರವೀಣ್ ಕುಮಾರ್ ಅ.ಆ. & ಸುರೇಶ್ ರೆಡ್ಡಿ	42
17.	ಅರಿವಾಸಿ ವಿಮರ್ಶೆ	ಬಿ.ವೆಂಕಟೇಶ್	46
18.	ಅಂಜನರ ಅರಿಯುವ ನವನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀ ಸಂವೇದನೆ	ಶ್ರೀಮತಿ ನಲ್ಲಾವತಿ ಗಜ್ಜಿರ	49
19.	'ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿಮರ್ಶೆ'	ಕಾವ್ಯ ಶ್ರೀ	52
20.	ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗೃಹೀಕರ 'ಕಾರ್ಯಕಾಲಂಬರಿಯಲ್ಲಿನ ಕಲಿತ ಮಹಿಳಾ ಚಿಂತನೆಗಳು	ಸುಶೀಲಾಬೇದಿ ಬಿ.ಬಿ.ಗೌರಿ	55
21.	ಅರಿವಾಸಿ ರಾಜಾ ಕಾವ್ಯ : ಹೊಸ ಪರಿಭಾಷೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ	ಡಾ. ರಾಜ ಕೇಶವೇಂದ್ರಪ್ಪ	58
22.	ಸಮಕಾಲೀನ ಕಾವ್ಯದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾವ್ಯದ ಚಿಂತನೆ	ಅಮಾನ ಎ.ಪಿ	61
23.	ಅರವಿಂದದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಪ್ರೀ	ಡಾ. ನೀಲರತ್ನ ಮಂಜುಳ.	64
24.	ಭಾರತದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀವಾದಿ ನಿಯಮಗಳು	ಡಾ. ಅರೋಣಿ ಕೆ. ಪೀ.ಕೆ.ಕೆ. & ಸಂದೀಪ ಕರವರ	67

ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ :
ವಿವಿಧ ವಿಮರ್ಶೆಗಳು

ಸಂಪುಟ-II

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಕೆ. ಪವಾರ
ನಿರ್ದೇಶಕರು ಹಾಗೂ ವಿಭಾಗಾಧ್ಯಕ್ಷರು,
ಹಿಂದಿ ವಿಭಾಗ,
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು

ಪ್ರೊ. ಪ್ರಭಾ ಭಟ್
ಡಾ. ಎಲ್.ಪಿ. ಲಮಾಣಿ
ಡಾ. ಶೀಲಾ ಚೌಗುಲೆ
ಡಾ. ನೀತಾ ದೌಲತಕರ

ಅಮನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕಾನಪುರ, (ಉ.ಪ್ರ.)

ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ : ವಿವಿಧ ವಿಮರ್ಶೆಗಳು
(Collective Essays Presented at International Conference on
"Diverse Criticism in Contemporary Indian Literature")

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು : ಪ್ರೊ. ಸಿತಾರಾಮ ಕೆ. ಪವಾರ

© : ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಅಮನ ಪ್ರಕಾಶನ ಕಾನಪುರ (ಉ.ಪ್ರ.)

ಮುದ್ರಕರು : ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಧಾರವಾಡ.

ವರ್ಷ : 2018

ಪುಟಗಳು : 549

ISBN : 978-93-86604-74-3

ಬೆಲೆ : 245

ಪ್ರತಿಗಳು : 300

ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ
ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂಪಾದಕರು, ಸಂಪಾದಕರು ಹಾಗೂ
ಪ್ರಕಾಶಕರು ಹಾಗೂ ಮುದ್ರಕರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ.

MAHONNATA : Cheif Edited by : Prof. B. B. Danganavar,
Basaveshwar degree College Basavan Bagevadi, Dr. R. V. Patil,
J.S.S. Degree College, Vidyagiri-Dharwad

Co-Editor : Dr. M. S. Maganageri, Dr. S. M. Nalatavad
Publisher : Soumya Prakashan BIP-F-27-2012-13
Mahabaleswar Colony, Vijayapur

First Edition : 2018

ಇ : Publisher

Copies : 4000

Pages : xviii + 386

Price : Rs. 300/-

Book Size : Demy 1/8

Paper Used : 70 GSM N.S. Maplitho

ISBN : 978-93-83813-32-2

ಮಹೋನ್ನತ : ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಸಮಗ್ರ ನೋಟ
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು : ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಬಿ.ಡೆಂಗನವರ
ಡಾ. ಆರ್. ಎ. ಪಾಟೀಲ
ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು : ಡಾ. ಎಸ್. ಎಂ. ನಾಲತವಾಡ
ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್. ಮಾಗಣಗೇರಿ
ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಸೌಮ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಬಜ್ಜಿ-ಎಫ್-೨೭-೨೦೧೨-೧೩
ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಕಾಲೋನಿ, ವಿಜಯಪುರ
ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ೨೦೧೮
ಹಕ್ಕುಗಳು : ಪ್ರಕಾಶಕರವು
ಪ್ರತಿಗಳು : ೧೦೦೦
ಪುಟಗಳು : xviii + ೩೮೬
ಬೆಲೆ : ರೂ. ೩೦೦/-
ಪುಸ್ತಕದ ಆಕಾರ : ಡೆಮಿ ೧/೮
ಬಳಸಿದ ಕಾಗದ : ೭೦ ಜಿ.ಎಸ್.ಎಮ್. ಎನ್.ಎಸ್.ಮ್ಯಾಪಲಿಥೋ

ಮುದ್ರಕರು :

ತೃತೀಯ ಮುದ್ರಣ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
ವಿಠಲ ಮಂದಿರ ರೋಡ, ಗದಗ - 582 101
Email : chaitanyaoffset@gmail.com
Mobile : 8884495331, 9448223602

ಓದಿನೋಳಗಣ ಪ್ರವೇಶದ ನಿವೇದನೆ.....

ಭಗವಂತನ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ ಒಂದು ವಿಷಯ, ಇಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳು, ಸಂಗತಿಗಳು, ದಾರ್ಶನಿಕತ್ವವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಭಗವಂತನ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಚರಾಚರ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿರುವುದು. ಆ ವಸ್ತು ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲ ಜೀತನಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿವೆ. ಸದಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಹಸಿರು ಬನಸಿರಿಗಳಿಂದ, ತರುಕಲ್ಪತರುಗಳಿಂದ ಸೋಗಯಿಸುವ ಭೂದೇವಿ ಸೃಷ್ಟಿಸೋಬಗಿನ ಮುಕುಟಮುಣಿಯಾಗಿರುವಳು. ಅವಳ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಜೀವಕೋಟಿಯ ಜೀವನದ ಯಾತ್ರೆಯು ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇಂಥ ಫಲ ಚೇತನದ ತಾಯಿಯ ಒಡಲ ದಾಂಡಳದಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಡುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜೀವಿ ಮನುಷ್ಯ ಎಲ್ಲ ಮಜಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸದಾ ಹೊಸ ಚಿಂತನ ಮಂಥನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಅವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವು ಅಮೂಲ್ಯ ಅಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯಯುತ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಭರಿತವಾಗಿಸಿ; ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸು ಹೃದಯವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು, ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುವ ರಸಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮನಸ್ಸುಗಳು ಸದಾ ತುದಿಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಥವರು ಭಗವಂತನ ಗಮನದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಭಗವಂತ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಿರು ಎಂದು ಸದಾ ಇವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗುವ ಮನಸ್ಸಿತ್ತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿ ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದಂತಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗುವುದೇ ಬದುಕಿನ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಸತ್ಯ. ಇಂತಹ ಅಯಾಮ, ಅಸ್ಥಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ಆಲೋಚಿಸುವ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಸಂಗಮ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಬರವಣಿಗೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಚರ್ಚೆ, ವಿಚಾರ, ಸಂಗೋಷ್ಠಿ, ಸಂಕಿರಣಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ದೈವ ಸಂಕಲ್ಪವೇ ಸರಿ.

ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಂಧನಾಳ ಮಹಾಶಿವಯೋಗಿಗಳ ಪರಿಶ್ರಮ. ಡಾ. ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿಯವರ ಉದ್ದೇಶ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಗೊಳಿಸಿದವರು, ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮನ್ವಂತರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹರಿಕಾರರಾಗಿ ಇಂದು ನಾಡಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಡಿ. ಇ. ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆಧುನಿಕರಣಗೊಳಿಸಿದವರು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಾ. ಎಂ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲರು. ಇವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಸಂಶೋಧನೆ, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ, ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟನಾ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿರಂತರ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವರು. ಇದನ್ನು ದೇಶದ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಸಂಶೋಧನ ಅಧ್ಯಯನ

೨೪. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ • ಪ್ರವೀಣ ಆರ್.	೨೯೧
೨೫. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರ • ಡಾ. ರೇಣುಕಾದಾಯಿ ಆರ್. ಎನ್.	೨೯೫
೨೬. ಸಮಕಾಲೀನ ಮಹಿಳಾ ಕಾವ್ಯ : ಸ್ತ್ರೀ-ಪರ ಚಿಂತನ • ಡಾ. ರೂಪಾ ಇಂಗಳೆ	೨೯೮
೨೭. ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯರೂಪಗಳ ಅಂದು ಇಂದು • ಸವಿತಾ ಕೋಳ	೩೦೧
೨೮. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಂಡಾಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು • ಡಾ. ಹೀರಾದೇವಿ ಎಸ್. ದೀಪಾ	೩೦೪
೨೯. ದಲಿತ ಮತ್ತು ಬಂಡಾಯದ ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆ • ಸೋಮಶೇಖರ್.ಪಿ.	೩೦೮
೩೦. ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಗಳು • ಡಾ. ಸುಜಾತ ಎಸ್. ದೇವರವನಿ	೩೧೧
೩೧. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತ - ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ • ಡಾ. ಎಚ್. ಎಚ್. ಚನ್ನಪ್ಪಗೋಳ	೩೧೪
೩೨. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇಸೀಯತೆ ಹಾಗೂ ಜಾಗತೀಕರಣ • ಮಹಾದೇವಿ ಬಸವಣ್ಣ	೩೧೭
೩೩. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳ ಅರ್ಥಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಮಿಯೋ (ನಕಲು) ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿ • ಡಾ. ಬಸವರಾಜ್ ಎಸ್. ಹಿರೇಮಠ	೩೧೯
೩೪. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಟ್‌ಲೆಟ್ • ಡಾ. ಅರಂಧತಿ ಎಚ್. ಬದಾವಿ	೩೨೨
೩೫. ದಲಿತತೆ ಮತ್ತು ಶೋಷಣೆ • ಶರಣಪ್ಪ ಗುಬ್ಬಿರು	೩೨೫
೩೬. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕತೆ • ಹಾಲಬ್ಬಾ ಮ. ಮಡಿವಾಳರ	೩೨೮
೩೭. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು • ಡಾ. ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ನಾಗರತ್ನ • ಶ್ರೀಮತಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸುಬ್ಬೆ	೩೩೨

೩೮. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ರೇಡಿಯೋ ದೂರದರ್ಶನ • ಡಾ. ಸಂಗಯ್ಯ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಯ್ಯನವರ	೩೩೭
೩೯. ಲಕ್ಷ್ಮೀಲನ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪ • ಸುರೇಶ್ ಎನ್.	೩೪೦
೪೦. ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿನ ನರಗುಂದ ಪರಿಷರ • ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಹೆಚ್ಚಳ್ಳಿ	೩೪೩
೪೧. ರೈತರ ಅಮ್ಮನ ಹಬ್ಬ • ಜ್ಯೋತ್ಸನ	೩೪೭
೪೨. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು • ಡಾ. ಪದ್ಮಾ ಎಲ್. ಹೊಸಕೋಟೆ	೩೫೦
೪೩. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನಪದ ವೈದ್ಯ • ವೆಂಕಟರತ್ನ ರಾಮರತ್ನ	೩೫೩
೪೪. ಜಾಗತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು • ಡಾ. ಎಂ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ	೩೫೬
೪೫. ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳು: ಜಿಜ್ಞಾಸೆ • ಡಾ. ವಾಯ್. ವಾಯ್. ಕೊಕ್ಕನವರ	೩೫೯
೪೬. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ • ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಆರ್. ಅಂಬಲಿ	೩೬೩
೪೭. ಅಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಮಳೆ- ಭಂದು ಸ್ತ್ರೀಪರ ದೃಷ್ಟಿ • ಮಂಜುಳ ಜಿ.	೩೬೮
೪೮. ಜೀವ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ : ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ ಒಂದು ವಿವೇಚನೆ • ಸ್ವಾಮಿ ಕೆ. ಎನ್.	೩೭೪
೪೯. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದ ಚಿತ್ರಣ • ವಿನಯ ನಂದಿಹಾಳ	೩೭೯
೧೦೦. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಟಾಪ್' ಪದ ಬಳಕೆಯ ವಿನ್ಯಾಸ • ರವೀಂದ್ರ	೩೮೪

ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಂಡಾಯ ಬದಲಾಗುವುದು

• ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಬಿರಾಬಾದ

ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅಗಮನದಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾದವು. ಅವರ ಪರಿಣಾಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಡಿತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪ್ರಬಂಧ, ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ, ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಮೂಡಿಬಂದವು. ಈ ತರನ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು, ಹೇಳಿಕರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸೃಜನಶೀಲ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಒಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದಂತೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕೃತಿ ರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಚಮ್ಮ ಸತ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದರು. ಅವನಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವೆಂದೆನಿಸಿದ ಶಾಂತರಸ, ಚಿನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ, ಸೀತಾಬಾಯಿಬಾಯಿ, ಮತ್ತು ಬಿ.ಟಿ. ಲಲಿತನಾಯಕರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಾಂತರಸ : ಶಾಂತರಸರು ರಾಯಚೂರಿನ ಸಮೀಪದ ಹೆಂಚೆರಾಳದಲ್ಲಿ ಎಪ್ರಿಲ್ ೭, ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಚಿನ್ನಬಸವಯ್ಯ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಮ್ಮ ಎಂಬ ಅನುಭಾವಿ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಜನಿಸಿದ ಶಾಂತರಸರು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕಾರ ಪಡೆದ ಮಿಥ್ಯವಂತರು. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಭಾವಗೋಷ್ಠಿ ವೇದಾಂತ ಚರ್ಚೆ ಮುಂತಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಿಸರಗಳು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚೈತನ್ಯ ಜಾಗೃತವಾಗಲು ಕಾರಣವಾದವು. ೧೯೪೪ರಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ ರಾಯಚೂರಿನ ಹಮದ್ದಾಬಾದ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ವೃತ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಶಾಂತರಸರು ಪದವಿ, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಅದೇ

ಮಹೋನ್ನತ

ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷಣಾಲಯದ ಶೀವ ಸಲ್ಲಿಸಿ ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯಿಂದ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದರು.

ನಿರ್ದೇಶನವಾದು, ೧೯೪೮, ಸತ್ಯಸೇವೆ ೧೯೬೧, ಸಂಜು-ನೋವೆಂಬರು ೧೯೬೭, ಮರೆಯಾದ ಮಾರಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕರಣಬಸವ ಎಂಬ ಇದು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಶಾಂತರಸರು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೫೯ರಲ್ಲಿ ಅಮರಾಸಂದರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಸದ್ಯರಾಮ ಎಂಬ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ ದಂಪತಿಗಳು, ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯ ನಿಧಿ ಶಿವಾನುಭವ ಚರಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರದಗಟ್ಟೆ ಚಿನ್ನಬಸವ ಸ್ತೂಪಿಗಳು, ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಬಸವೇಗೌಡರ ವೀರಭದ್ರವರು, ೧೯೮೮ರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಅಪ್ಪ ಅವರು, ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಬಾರಾಮಾಸ ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಬಹುಮುಖೀ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧೯೭೦ರಲ್ಲಿ ಬಹುರೂಪ, ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಬಸವಪೂರ್ವ ಯುಗದ ಕರಣರು, ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ಎಡೆದೊರೆ ನಾಡಿನ ಅನುಭಾವಿ ಕವಿಗಳು, ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿವಶರಣರು, ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಪಚನಕಾರ ಮಾದಾರ ಚಿನ್ನಯ್ಯ -ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಂಪಾದನಾ ಲೋಕಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳಾಗಿವೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಗಜಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು ಎಂಬ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೫೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಿಡಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ ವಿವಿಧ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾಂತರಸರ ಸತ್ಯಸೇವೆ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಪುರಸ್ಕಾರ ಲಭಿಸಿದೆ. ನಾಯ ಮತ್ತು ಪಿಂಚಣಿ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಧಾರವಾಡದ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದ ಬಹುಮಾನ, ೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿದೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲದೇಕಾದ ಮನ್ನಣೆ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ೧೯೯೨ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ೧೯೯೫ರಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಬೀದರಿನ ಕಂಬಳಿವಾಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಇವರಿಗೆ ದೊರಕಿದ್ದು, ೧೯೯೭ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಗೌರವ ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡಿರುವುದು ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಸಂದ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿವೆ. ೧೯೯೨ರಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರಿನ ಎರಡನೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಕೊಪ್ಪಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣ, ಮತ್ತು ೨೦೦೬ರಲ್ಲಿ ಬೀದರನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೭೫ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಸೃಜನಶೀಲ ಬರಹಗಾರರಲ್ಲಿ ಶಾಂತರಸರು ತುಂಬ ಅಪರೂಪದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಾಗಿದೆ.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಂಡಾಯ ಬದಲಾಗುವುದು

DEPARTMENT OF SCIENCE AND TECHNOLOGY (DST)-
SCIENCE AND ENGINEERING RESEARCH BOARD (SERB) SPONSORED
TWO DAYS NATIONAL SEMINAR ON

IMPACT OF GREEN CHEMISTRY ON BIODIVERSITY AND ENVIRONMENTAL CHALLENGES

ISBN 978-93-89332-09-4

IGCBE-2019

PROCEEDINGS / SOUVENIR

20th and 21st September, 2019

Organized by:

Department of Chemistry,

H.K.E Society's

S.S.Margol College of Arts, Science and Commerce,

SHAHABAD - 585 228 - Karnataka - INDIA

Think Green and live Green

Scanned with OKEN Scanner

**DST-SCIENCE & ENGINEERING RESEARCH
BOARD (SERB) SPONSORED TWO DAYS
NATIONAL SEMINAR ON
“IMPACT OF GREEN CHEMISTRY ON
BIODIVERSITY AND ENVIRONMENTAL
CHALLENGES”**

(IGCBE- 2019)

DATE: 20TH AND 21ST SEPTEMBER 2019

PROCEEDINGS/SOUVENIR

ISBN: 978-93-89332-09-4

**ORGANIZED BY
DEPARTMENT OF CHEMISTRY**

H.K.E SOCIETY'S

S. S. MARGOL COLLEGE OF ARTS SCIENCE AND COMMERCE SHAHABAD- 585228,

DIST: KALABURAGI, KARNATAKA STATE

TEL.: 08474-204473, FAX: 08474-204472

Website: www.ssmargolcollege.org

E-mail: principal@ssmargolcollege.org

This Proceeding/Souvenir of DST Science & Engineering Research Board (SERB), Delhi, sponsored two days national seminar on "*Impact of Green Chemistry on Biodiversity and Environmental Challenges*" IGCBE-2019, which was held on 20th and 21st September 2019, organized by: Department of Chemistry, S.S. Margol College of Arts, Science and Commerce, Shahabad-585 228, Dist: Kalaburagi, Karnataka, India.

Editorial Board

Chief Editor : Dr. Ramesh Londonker

Editor : Dr. Vaijinath A. Verma

Joint Editors : Dr. Raju Shamrao

Dr. Mohanaraj P.

Dr. Viyayanand V. H.

Dr. Ramesh S. M

Copyright (c) IGCBE-2019-*Impact of Green Chemistry on Biodiversity and Environmental Challenges*

ISBN:978-93-89332-09-4

Enquiries to

The Editor

IGCBE-2019 National Seminar Proceeding/Souvenir

Department of Chemistry,

H.K.E. Society's S.S. Margol College of Arts,

Science and Commerce Shahabad-585 228,

Dist: Kalaburagi-Karnataka-India

Tel.: 08474-204473, Fax: 08474-204472

Website: www.ssmargolcollege.org

E-mail: principal@ssmargolcollege.org

Instruction to authors

For a paper to be considered for publication it is a precondition that it is not submitted for publication elsewhere. It contains results that are new, noteworthy and important to a wide segment of Sciences, Social Sciences, Humanities and inter-disciplinarians. Advisory committee and editors may invite papers on explicit subject referenced in seminar brochure.

Disclaimer

The authors are exclusively responsible regarding the content of the papers agreed in this volume. The publisher and editors don't assume any liability for the equivalent in any way. Blunders, assuming any, are simply accidental. It is the author's solicitation to convey such mistakes to editors or publishers to keep away from inconsistencies in future.

CONTENTS

ACKNOWLEDGEMENT

MESSAGES

EDITORIAL BOARD

ABOUT COLLEGE

ABOUT IGCBE-2019

ORGANIZING COMMITTEES

SEMINAR PROGRAMME SCHEDULE

INAUGURAL CEREMONY

INVITED LECTURE

ORAL PRESENTATION PAPERS

POSTER PRESENTATION PAPERS

Editorial board

Chief Editor
Dr. Ramesh Londonker
Department of Biotechnology,
Gulbarga University,
Kalaburagi-585106

Editor
Dr. Vaijinath A. Verma
Department of Chemistry,
S. S. Margol College,
Shahabad-585 228

Co-editor
Dr. Raju Shamrao
Department of Chemistry,
GFGC, Shahapur-585223

Co-editor
Dr. Mohanraj P.
Department of Physics,
Smt.V.G. Women's College,
Kalaburagi-585101

Co-editor
Dr. Vijayanand V. H.
Department of Chemistry,
GFGC, Shahapur-585223

Co-editor
Dr. Ramesh S. M.
Department of Chemistry,
A.V. Patil College,
Aland-585302

OP-12 DECOLORIZATION AND DEGRADATION OF AZO DYE METHYL ORANGE BY BACTERIUM *BACILLUS* SP. STRAIN AK1

Ramesh S. Masarho*

Department of chemistry, H.K.E. Society's A. V. Paul Arts, Science & Commerce College, Aland, Kalaburagi 585302 India Email: smran756@gmail.com Phone: +919902660065

Abstract: An azo dye having various industrial applications, methyl orange, was decolorized by bacterium *Bacillus* sp. strain AK1. The effect of various factors such as dye concentration, pH, temperature and NaCl concentration was investigated. At 200 mg/L of methyl orange, the strains AK1 exhibited maximum decolorizing potentiality of 93 % at temperature 35 °C and pH 7.0 within 18 h of incubation. The strain decolorized the dye over a wide range of pH (5-10), temperature (15-55 °C), and NaCl concentration (5-20 g/L). Further, the strain decolorize up to 800 mg/L concentrations of methyl orange within 24 h. The cell free extract of the strain AK1 grown on methyl orange exhibited the azoreductase activity of 0.4794 $\mu\text{M}/\text{min}/\text{mg}$ protein. HPLC investigation of the dye decolorized sample indicated the formation of 4-aminobenzenesulfonic acid and N,N-dimethyl-p-phenylenediamine as breakdown products of azo bond. The high decolorization potential of the bacterium has potential application in remediation of dye effluent.

Keyword: Azo dye, Methyl orange, Bacterium, Decolorization.

Introduction:

Azo dyes are most extensively used compared to natural dyes owing to the simplicity and cost benefit of their synthesis, stability and availability in distinctive colors. These dyes have wide applications in textile, food, paper and leather industries and are differentiated by the existence of azo bond (N=N) along with the aromatic rings. Presently, over 10,000 different dyes are used in dyeing industries all over the globe and an estimated 7×10^5 tons of dyes are produced every year (Supaka et al. 2004). A considerable amount of these dyes is liberated in the textile effluents due to inefficiency in the dyeing methods and consequently enter into the water bodies. This leads to severe environmental hazards like curtailment of sunlight diffusion, photosynthetic activity and water quality (Vandevivere et al. 1998). Further, most of these azo dyes are hazardous causing cancer and mutations (Pinherio et al. 2004). For the elimination of dyes from effluents many physicochemical methods have been devised (Forgacs et al. 2004). But these conventional remediation methods are less efficient, have high running cost and produce sludge (Jadhav et al. 2011). Microbial decolorization of azo dyes is found to be eco-friendly, cost effective and viable alternative to the physicochemical methods, thus making it

most desired method for treatment of dyes (Kalyani et al. 2008). Bacteria and fungi are found to be the most promising microorganisms in treatment of dyes (Hofrichter et al. 2002). Bacteria are even more effective than fungi owing to their adaptability towards adverse environments. Azoreductases, laccases and peroxidases are the microbial enzymes that are found to be responsible for breakdown of azo dyes (Pasti-Grigsby et al. 1992). In most of the cases, azoreductase is involved in cleaving the N=N bond in dyes (Hu 2001). Among azo dyes, methyl orange is well-known having industrial and laboratory applications. It is a mono azo dye soluble in water. In this study methyl orange decolorization by the bacterium *Bacillus* sp. strain AK1 was investigated. The effects of various parameters such as initial dye concentration, pH, temperature and salinity were investigated to establish the optimum conditions for the methyl orange decolorization. Further, azoreductase, the enzyme involved in the cleavage of azo bond was demonstrated in the cell free extract of the strain.

Materials and methods

Dye and chemicals

Methyl orange was purchased from SDFCL, Mumbai, India. NADH was procured from Sigma, Steinem, Germany. The media supplements peptone and yeast extract and other chemicals of culture media were obtained from Hi-Media and SDFCL, India. Chemicals of scientific grade and of the maximal lucidity are used in the study.

Microorganisms and culture media

The bacterium *Bacillus* sp. strain AK1 used in this study was previously isolated from the dye contaminated sites. The mineral salts (MS) media contained K₂HPO₄; 6.3 g/L, KH₂PO₄; 1.8 g/L, NaCl; 5 g/L, MgSO₄.7H₂O; 0.1 g/L, MnSO₄; 0.1 g/L, CaCl₂.2H₂O; 0.1 g/L, FeSO₄.7H₂O; 0.1 g/L, Na₂MoO₄.7H₂O; 0.006 g/L. The media pH was tuned to 7. The MS media was added with yeast extract (2.5 g/L) and peptone (5 g/L).

Decolorization experiment

The decolorization experiment was carried out at 37 °C in Erlenmeyer flask (250 ml) containing 50 ml of MS medium with methyl orange (200 mg/L). After sterilization at 121 °C and 15 lb pressure for 20 min, the flask was inoculated with bacterial cells. Decolorization percent of the dye was recorded by checking optical density (465 nm) of the supernatant of the culture samples withdrawn at uniform time intervals using UV-Vis spectrophotometer (Specord

50, Germany). The decolorization percent was computed by the following formula (Yatome et al. 1993).

$$\% \text{ Decolorization} = (A_0 - A_t) / A_0 \times 100$$

Where, A₀ is initial O.D. and A_t is final O.D.

Effect of different factors on methyl orange decolorization

The effect of dye concentration (200-1000 mg/L), pH of medium (5-9), temperature (15-55 °C), NaCl concentration

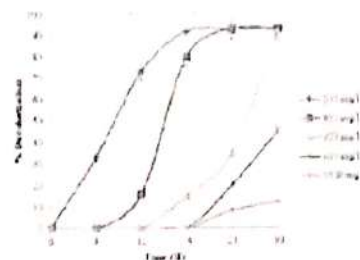
(5-30 g/L), media supplements (yeast extract and peptone) and nitrogen source on methyl orange decolorization by *Bacillus* sp. AK1 was studied.

Preparation of cell free extract : The bacterial cells grown in 1000 ml of MS medium containing 200 mg methyl orange were centrifuged at 12,000 rpm for 10 min at 4 °C to harvest the cells. The cells were washed and suspended in 50 mM potassium phosphate buffer (pH 7). Then the cells were subjected to sonication in cold condition (Vibra Cell Ultrasonicator VC 375, USA). The sonicated cells were centrifuged at 12,000 rpm for 10 min at 4 °C and the supernatant is used as crude source of enzyme.

Assay of azoreductase : Azoreductase was assayed by the modified method of Zimmerman et al. (1982). For the assay of azoreductase 1 mM methyl orange (40 µL) and crude enzyme (40 µL) was taken in 50 mM phosphate buffer (600 µL, pH 7.0). To this mixture, 1 mM NADH (40 µL) was added and activity is calculated by monitoring decrease in optical density of NADH at 340 nm spectrophotometrically. A difference in absorbance unit/min/mgprotein was taken as one unit of enzyme activity. The assay was carried in triplicate. **UV-Vis spectral analysis** The dye decolorization and formation of metabolites were tracked by the variation in the UV-Vis spectra (200 nm to 800 nm), using a UV-Vis spectrophotometer (Analytikjena Specord 50, Germany).

Results and discussion:

Time course for decolorization of methyl orange In the first 6 h, 33% decolorization was observed by the strains AK1. The decolorization reached 73% and 92% decolorization in 12 h and 18 h respectively. In this study the strains decolorized 200 mg/L methyl orange completely within 18 h. Xiuju et al. (2011) reported decolorization of only 25 mg/L methyl orange by photocatalytic method in 25 h. Lamia et al. (2010) employed bacterial consortium which could

decolorize only 750 ppm methyl orange in 48 h. Effect of dye concentration on decolorization of methyl orange Study was performed to investigate the effect of methyl orange dye concentration (200, 400, 600, 800, 1000 mg/L) on the decolorizing potential of the bacterium. From the results it was evident that the strains could effectively decolorize the dye at varying initial dye concentrations. *Bacillus* sp. AK1 decolorized over 90% of the dye up to concentrations of 600 mg/L, beyond which the decolorizing ability was gradually decreased (Fig. 1). At 1000 mg/L dye concentration the decolorizing ability of the strain was reduced. The bacterium studied exhibited relatively higher decolorization competence than that of the other reported bacterial strains. PeiJie et al. (2012) reported the methyl orange decolorization of up to maximum 200 mg/L concentration. Saratale et al. (2009) showed decolorization of dye scarlet R up to maximum concentration of only 250 mg/L.

Figure 1. Decolorization of methyl orange by *Bacillus* sp. strain AK1 at increasing dye concentrations.

Effect of media pH on decolorization of methyl orange

The strains AK1 showed maximum decolorization at pH 7 (Fig. 2). The decolorization capability was not much affected at alkaline pH. Acidic pH below 6 was unfavorable to the strain for the methyl orange decolorization. The strain showed good decolorizing ability at wide pH range of 6-10.

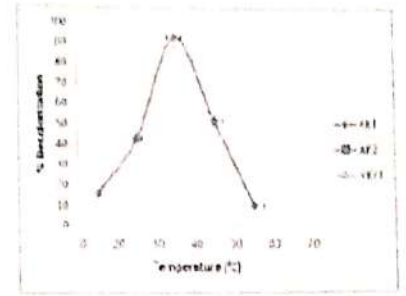
Modi et al. (2010) reported that Reactive Red 195 was decolorized by *Bacillus cereus* M1 at optimum pH between 6 and 7.5. Hsueh et al. (2007) showed that at lower pH the dye would change the chemical constitution due to protonation, which would have adverse effect on decolorization.

Figure 2. Decolorization of methyl orange by AK1 at different pH values. Effect of temperature on decolorization of methyl orange Decolorization was studied at the temperature range from 15 to 55 °C

(Fig. 3). The optimum temperature for decolorization was 35 °C. The strains exhibited good decolorizing ability in quite wide temperature range. The decolorizing capacity increased gradually from 15 to 35 °C and then declined due to denaturation. The strains have the capability to act on the dye in the temperature range from 25 to 45 °C. Wong et al. (2006)

observed that the *Klebsiella pneumonia* RS-13 could not degrade Methyl Red above 40 °C. Chang et al. (2001) found that the decolorization rate by the strain *Pseudomonas luteola* dropped steeply over the temperature 40 °C.

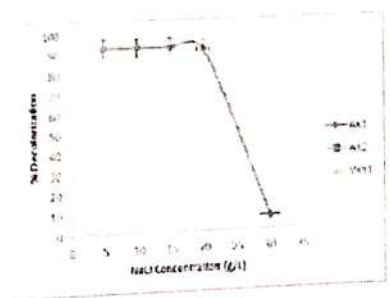
Figure 3. Decolorization of methyl orange by AK1 at different temperatures.

Effect of presence of salt on decolorization of methyl orange

Textile effluent contains salts of sodium and potassium which are used for salting out of the dyes and are released into the effluent along with unused dyes (Manu et al. 2003). Hence decolorization potential of methyl orange by the bacterial strains at increasing NaCl concentrations (5-30 g/L) was assessed. The results suggested that all the strains were resistant to the NaCl concentrations up to 20 g/L. However, the decolorization time increased with increase in NaCl concentration (Fig. 4). Anjaneya et al. (2011) demonstrated decrease in the decolorization percent of metanil yellow at NaCl concentration above 15 g/L. Guo et al. (2008) stated that salt concentration above 3 g/L can cause obstruction of bacterial metabolism.

Figure 4. Decolorization of methyl orange by AK1 at different NaCl concentrations.

Assay of azoreductase

The preliminary step in the azo dye decolorization involves breakage of the N=N bond reductively by azoreductase (Chang et al. 2000). When NADH was added to methyl orange in presence of fresh cell free extracts, there is a significant decrease in O.D. at 340 nm. The azoreductase activity in the strain AK1 was 0.4794 $\mu\text{M}/\text{min}/\text{mg}$ protein. The induction of azoreductase indicated that methyl orange can be decolorized by the enzymatic action. Lamia et al. (2010) and Anjaneya et al. (2011) reported such induction of azoreductase.

Analysis of methyl orange degradation products

UV-Vis spectra of methyl orange showed only one absorbance peak at 465 nm. With the passage of incubation time, there was a shift in the absorption maxima of the spent medium resulting in the decline of the peak at 465 nm and emergence of new peak in UV region. The disappearance of the peak at 465 nm shows that the N=N bond is completely broken. Emergence of peaks in UV region indicated the generation of aromatic metabolites with smaller molecular weight (Fig. 5).

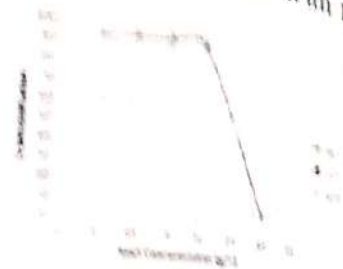

Figure 5. UV-Vis spectra of methyl orange before and after decolorization by AK1

Conclusion:

The bacterium *Bacillus* sp. AK1 is capable of decolorizing higher methyl orange concentrations over a short incubation time. This strain exhibited good decolorization efficiency at pH from 6-10 and temperatures from 25 to 45 °C. The strain also showed decolorization potentiality even at higher NaCl concentrations of up to 20 g/L. The decolorization potency was proved to be an enzymatic process catalyzed by endo cellular enzyme, azoreductase. HPLC analysis of the sample revealed two peaks corresponding to 4-aminobenzenesulfonic acid and N, N-dimethyl-p-phenylenediamine. The dye decolorizing competence of the strain AK1 over an extensive range of dye concentration, pH, salt concentrations and temperatures make it an effective candidate for the treatment of effluents from dyeing industries.

References:

1. Anjaneya O, Yogesh S, Santoshkumar M, Kategondar TB (2011) Decolorization of sulfonated azo dye Metanil Yellow by newly isolated bacterial strains *Bacillus* sp. Strain AK1 and *Lysinibacillus* sp. strain AK2. *Journal of Hazardous Materials* 190:351-358.
2. Chang JS, Kuo TS, Chao YP, Ho JY, Lin PJ (2000) Azo dye decolorization with a mutant *Escherichia coli* strain. *Biotechnol Lett* 22:807-812.
3. Forgacs E, Cserhati T, Orvas Gy (2004) Removal of synthetic dyes from wastewaters: a review. *Environ Int* 30:953-971.
4. Guo J, Zhou J, Wang D, Tian C, Wang P, Uddin MS (2008) A novel moderately halophilic bacterium for decolorizing azo dye under high salt condition. *Bioelectrochem* 19:15-19.
5. Hofrichter M (2002) Review: lignin conversion by manganese peroxidase (Mnp). *Enzyme Microb Technol* 30:454-466.
6. Hsueh CC, Chen BY (2007) Comparative study on reaction selectivity of azo dye decolorization by *Pseudomonas luteola*. *J Hazard Mater* 141:842-849.
7. Hu TL (2001) Kinetics of azoreductase and assessment of toxicity of metabolic products from azo dyes by *Pseudomonas luteola*. *Water Sci Technol* 43:261-269.
8. Jadhav UU, Dawkar VV, Jadhav MU, Govindwar SP (2011) Decolorization of textile dyes using purified banana pulp polyphenol oxidase. *Int J Phytoremediation* 13:357-372.

- Jain K, Shah V, Chapla D, Madanwar D (2013) Decolorization and degradation of azo dye - reactive Violet 5R by an acclimatized indigenous bacterial mixed cultures 3041 isolated from anthropogenic dye contaminated soil. J Hazard Mater 213-214:328-336.
- Kalyani DC, Patil PS, Jadhav JP, Govindwar SP (2009) Biodegradation of reactive textile dye red BLI by an isolated bacterium *Pseudomonas* sp. 301K1. *Bioresour Technol* 99:4635-4641
- Kaplan IK, Kargi F, McMullan GR (2000) Marham decolorization of textile dyestuffs by a mixed bacterial consortium. *Biotechnol Lett* 22:1179-1181.
- Lamia A, Eltaïeb K, Hichem DJ, Hanene M, Abdelkarim C, Sami A, Amina B (2010) Response surface methodology for decolorization of azo dye Methyl Orange by bacterial consortium: Produced enzymes and metabolites characterization. *Chemical Engineering Journal* 165:200-208.
- Mani B, Chaudhari S (2000) Decolorization of indigo and azo dyes in semi-continuous reactors with long hydraulic retention time. *Process Biochem* 36:1213-1221.
- Mexli HA, Rajput G, Ambasana C (2010) Decolorization of water soluble azo dyes by bacterial cultures isolated from dye house effluent. *Bioresour Technol* 101:6580-6583.
- Pastri-Grigsby MB, Paszczynski A, Goszczynski S, Crawford DL, Crawford RJ (1992) Influence of aromatic substitution patterns on azo dye degradability by *Streptomyces* spp. and *Planerocchaete chrysosporium*. *Appl Environ Microbiol* 58:3605-3613.
- Pei-Jie C, Xiang X, Yan-Rong H, Wen-Wen L, Jian C, Chao W, Meng-Xing H, Zhe Z, Qiao-Ping S, Michael HL, Fang X, Han-Qing Y (2012) Anaerobic biodecolorization mechanism of methyl orange by *Shewanella oneidensis* MR-1. *Appl Microbiol Biotechnol* 93:1769-1776.
- Pinheiro HM, Touraud E, Tomas O (2004) Aromatic amines from azo dye reduction: status - review with emphasis on direct UV spectrometric detection in textile industry waste water. *Dyes and Pigments* 61(2):121-139.
- Saratale RG, Saratale GD, Kalyani DC, Chang JS, Govindwar SP (2009) Enhanced decolorization and biodegradation of textile azo dye Scarlet R by using developed microbial consortium-GR. *Bioresour Technol* 100:2493-2500.
- Supaka N, Somsak DKD, Pierre MIS (2004) Microbial decolorization of reactive azo dyes in a sequential anaerobic-aerobic system. *Chem Eng J* 99:169-176.
- Vandevivere PC, Bianchi R, Verstraete W (1998) Treatment and reuse of wastewater from the textile wet-processing industry: review of emerging technologies. *J Chem Technol Biotechnol* 72: 289-302.
- Wong PK, Yuen PY (1996) Decolorization and biodegradation of methyl red by *Klebsiella pneumoniae* RS-13. *Water Res* 30:1736-1744.
- Xinju Z, Wenbin C, Zhidan L, Juncui S (2014) Photocatalytic Degradation of a Methyl Orange Wastewater Solution Using Titanium Dioxide Loaded on Bacterial Cellulose. *Synthesis and Reactivity in Inorganic, Metal-Organic, and Nano-Metal Chemistry* 41:1141-1147.
- Yatome C, Maiti KT, Bhattacharya BC (1993) Degradation of crystal violet by *Nocardia crallina*. *Appl Microbiol Biotechnol* 38:565-569.
- Zimmerman T, Kulla HG, Leisinger T (1982) Properties of purified orange II azoreductase, the enzyme initiating azo dye deg.

IGCBE-2019

Address for Correspondance:
Department of Chemistry
H.K.E Society's

**S.S.Margol College of Arts, Science
and Commerce,**

SHAHABAD - 585 228 - Karnataka - INDIA

Website: www.ssmargolcollege.org

Tel - 08472-204473. Fax: 08474-204472

S. S. Bhavikatti Prakashana

Main Road - Kalaburagi - 585 101

Tele: 08472 - 225320

Website : www.ssbhavikatti.com

ISBN 978-93-89332-09-4

9 789389 332094

Scanned with OKEN Scanner

ISBN 978-8-193-04732-3

HYDERABAD KARNATAKA EDUCATION SOCIETY'S

**SMT. VEERAMMA GANGASIRI DEGREE COLLEGE &
P. G. CENTRE FOR WOMEN**

Affiliated to Karnataka State Akkamahadevi Women's University, Vijayapura
Re-accredited with "A" Grade by NAAC (3rd Cycle)
KALABURAGI-585102

Two Day National Seminar

on

**FOOD SECURITY IN INDIA
CHALLENGES AND OPPORTUNITIES**

PROCEEDINGS

Organized by
INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL (IQAC)
&
DEPARTMENT OF ECONOMICS

Editor-in-Chief
Dr. Gouradevi Katnalli
Organizing Secretary

Editor
Dr. Rajendra Konda
IQAC Coordinator

CONTENTS

1. **Food Security and Sustainable Rural Development Through Integrated Farming System** 1
Dr. Siddayya
2. **Food Security and Human Development in Karnataka: An Analysis of Status and Prospects** 7
R. R. Biradar
3. **Food Security and Poverty Elevation in India** 22
Dr. B. P. Veerabhadrappe, Mr. Nagaraja K. & Mr. Girish D.H
4. **An Urge of Secured Food System** 25
Dr. V. B. Jugale and Dr. Y. V. jugale
5. **Food and Nutritional Security: An Approach to Improve Health & Nutritional Status** 39
Dr. Raju G. Teggelliand Mr. Deepak
6. **Food Security in India: Problems and Prospects** 46
Dr. Shivasharanappa Dhaba
7. **Food Security and Public Distribution System in Gulbarga District of Karnataka State** 51
Dr. Devindrappa K, Dr. T. Gurubasappa . R, Prabhugouda Patil
8. **Food Security in India: Some Issues** 58
Prof. Mahiboob Pasha
9. **Food Security in Indian and Sustainable Development** 64
Dr. Santosh Singh Bais
10. **A Study On Political Factors and Food Security in India** 67
Smt. Gousia Begum
11. **Food Security in India** 71
Shanteshwari.S.Shantagri
12. **Public Distribution System and Food Security in India** 75
Krishna M
13. **Performance and Growth of Targeted Public Distribution System in Karnataka** 81
Safiya Begum
14. **Food Security - Poverty Alleviation** 2
Dr. Godavari Jange

15. **Food Security and Health Status of Women and Poor in India**
Dr. Dasharath Mehtry
16. **Impact of Targeted Public Distribution System (Tpds) on Food Security: Some Empirical Evidences from Gulbarga District in Karnataka State**
Dr.Malleshappa.S. Kumbar and Dr.T.Gurubasappa R
17. **Food Security in India: At A Glance**
By Dr. Siddamma R. Guded
18. **Food and Ayurveda**
Dr Smeeta B K
19. **Food Security and Sustainable Development**
Dr. Manik. S. Mergekar
20. **Public Distribution System in India: Weaknesses and Suggestions for Strengthen**
Dr.Siddalingareddy and Dr.Teekappa M
21. **Kisan Mukti : The Dynamics Of Struggle**
Dr Naganagoud S P
22. **Implementation of Public Distribution System In Hyderabad Karnataka Region**
Dr. Shilpa B Gaonkar
23. **Food Security: Challenges and Issues in India**
Smt. Sunanda Shankar and Dr. Shankar T. Battase
24. **Food Security Challenges and Measures**
Dr.Gayatrivedi.K. M

PUBLIC DISTRIBUTION SYSTEM IN INDIA: WEAKNESSES AND SUGGESTIONS FOR STRENGTHEN

¹Dr.Siddalingareddy and ²Dr.Teekappa M

¹Lecturer in Economics, Godutai Doddappa Appa Arts and Commerce Degree College for Women, Kalaburagi-585103, Cell.No-9945616334, E-Mail: siddalingareddy.1985@gmail.com

²Assistant Professor of Economics, A.V. Patil Arts, Science & Commerce Degree College, Aland-585302, Dist.Kalaburagi, Cell.No-8105423677, E-Mail: teekappam04@gmail.com

Abstract

PDS is one of the strategies to eradicate the poverty in India. In India even after half of a century of independence still 26Percent of total population is living below the poverty line. Therefore, the eradication of poverty is the main slogan of the 10th five year plan (2002-2007). In the direction of poverty eradication the PDS is one of the devices in India's development process. The PDS ensures availability of essential commodities like wheat, rice, sugar, edible oils and kerosene to the consumers through a network of outlets or Fair Price Shops. This present study focused on the progress of PDS and weakness of PDS and made suggestions for strengthen PDS.

Key Words: Public Distribution System, Food Security, Poverty, Weakness, Suggestions.

1. Introduction:

Public distribution system (PDS) is an Indian food security system. Established by the Government of India under Ministry of Consumer Affairs, Food, and Public Distribution and managed jointly with state governments in India, it distributes subsidized food and non-food items to India's poor. This scheme was launched in India on June 1997. The major causes of the origin of this policy are (i) Drought, famine and war conditions, (ii) Inflation, (iii) Market imperfections, (iv) Poverty and (v) Lack of distributive justice. The PDS has been an integral part of India's overall food policy. It has been instrumental in mitigating the plight of the masses that are burdened by low income inflationary conditions, scarcities and the haunting fear of adulteration. Major commodities distributed include staple food grains, such as wheat, rice, sugar, and kerosene, through a network of public distribution shops (also known as ration shops) established in several states across the country. Food Corporation of India, a Government-owned corporation, procures and maintains the PDS. Subsequently, in 1997, the government launched the Targeted Public Distribution System (TPDS), with a focus on the poor. TPDS aims to provide subsidized food and fuel to the poor through a network of ration shops. Food grains such as rice and wheat that are provided under TPDS are procured from farmers, allocated to states and delivered to the ration shop where the beneficiary buys his entitlement. The centre and states share the responsibilities of identifying the poor, procuring grains and delivering food grains to beneficiaries. In September 2013, Parliament enacted the National Food Security Act, 2013. The Act relies largely on the existing TPDS to deliver food grains as legal entitlements to poor households. This marks a shift by making the right to food a justiciable right.

II. Meaning of PDS:

PARLIAMENTARY DEMOCRACY IN INDIA

- Problems and Prospects

Editors

Basavaraju H.S.

Valmiki Rama Krishna

Meenakshi Khandimath

Basavaraja G

Mahalinga K

PARLIAMENTARY DEMOCRACY IN INDIA: Problems and Prospects

Edited By:

**Basavaraju H.S.
Valmiki Rama Krishna
Meenakshi Khandimath
Basavaraja G
Mahalinga K**

**DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE
GFGC, Turvekere, Tumakuru District**

Copyrights © 2019

All rights reserved. No Part of this book may be reproduced, stored, adapted or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, micro-filming recording or otherwise, or translated in any language, without the prior written permission of the copyright owner and the publisher. The book is sold subject to the condition that it shall not, be way of trade or otherwise, be lent, resold, hired out, or otherwise circulated without the prior publishers' written consent in any form of binding or cover other than that in which it is published.

The views and opinion expressed in this book is author own and the facts reported by them have been verified to the extent possible and the publishers are not in any way liable for the same.

ISBN : 978-1-79481-805-7

Rate : Rs. 699/-

Pages : vi + 411 = 417

Published by :
DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE
Government First Grade College
Turuvekere, Tumakuru District

Published in the Year 2019

PREFACE

EDITORIAL BOARD MEMBERS

- Dr. Suresh .K.C
- Dr. Radhakrishna
- Dr. Narayanappa .N.K
- Prof. Krishnappa
- Prof. Shivanandaiah.N.P
- Smt. Sharadhamma .G
- Smt. Sumangala .R.K
- Smt. Latha .C.V
- Sri. Kumaraswamy .D.M
- Sri. Ramesh .M.L
- Sri. Neelakantaswamy .G.C
- Sri. Nagaraju .M.S
- Sri. Nagaraju .M.B
- Sri. Vasanthkumar .G
- Sri. Manjunath .S.V

25	Gender equality in Public Administration	Somashekhar C.L.	92
26	Decline in Parliamentary Governance	Dr. B.H Satyanagarayna	94
27	Modernizing while Retaining the Essence of Political Parties	Prof. G. T. Ramachandrappa	98
28	The Significance of International Law on Counter-Terrorism	H M Sumanth & Dr. JyothiVishwanath	102
29	Role of Politics in Development	R.Shobha	105
30	One Nation, One Election	Dr.G.Sreenivasulu & Dr.K.Chitti Kalavathi	107
31	Impact of Women Political Empowerment through Self Help Groups in India	Sumangala R K	113
32	Significance of Sessions in Indian Parliamentary Systems	Prof.K.R.Veerasha	116
33	Decline of Legislature	Dr.Veeryanaik.L.	120
34	Consequences of Urbanization in India: A Study	Vishwanath Acharya	126
35	Media and Politics in the Present Context	Ananthakumar D.R. & Prof. Vijayendra.H.N	130
36	A study on Political Participation of Women in India	Asha K R	134
37	Liberal and Socialistic Ideas of Jayaprakash Narayan	Savita chikkannanavar	138
38	The Role of Speaker: Partisan or Neutral in Deciding on Defections?	Latha K.V	143
39	Animal Farm: A Political Satire	Manohar K S	148
40	Role of the President in Indian Democracy	Basavaraju	151
41	Comparison between State and Private Universities in improving Employability – A Case Study Analysis	Dr. Mamatha N	157
42	Economic development Issues for Rural Empowerment through SHGs, NGOs and PRIs	Roopa T P	163
43	Jammu & Kashmir & the Politics of Article 370	Chandrashekaraiiah G & Shivalingaiah T. L	171
44	Participation and Representation of Women in Indian Politics	Divakara .K	175
45	Determinants of Rural Non-Farm Employment Activities – An Analysis	Dhanunjaya .M.B	178
46	Critics of the Parliamentary Democracy in India	Dr. Mahalinga K	182
47	Local Governance in India and Excluded Sections: Decentralisation and Political Dimensions	V. Rama Krishna & Dr. Uddagatti Venkatesha	189
48	Decentralization and Federalism in India: An Overview of Rural Governance	Dr. Venkatesh G	195
49	Language and Politics at contemporary Scenario	L. Krishnamurthy	201
50	A Study on Impact of Social Media on India and World Politics	Prahlada G, Hemalatha J & Rangaswamy.M.R	203
51	Urbanisation in India: Facts, Issues and Challenges	Dr. Ramesh Salian & Dr. Thippeswamy. G	209

DECENTRALIZATION AND FEDERALISM IN INDIA: AN OVERVIEW OF RURAL GOVERNANCE

Dr. VENKATESH G

Assistant Professor and HOD of Political Science Department,
H. K. E. Society's, A. V. Patil Arts, Science and Commerce College,
Aland, District Kalaburagi-585302

Abstract

The idea of local self-government had existed in India even in ancient times. Even if we accept its beginning as an organisational concept with the Ripon's resolution it is more than a century and two decades old. In its tumultuous career it has seen many ups and downs. In spite of a formal inauguration by the Prime Minister Jawaharlal Nehru in 1959, after the Balvant Rai Mehta committee recommendation in 1957, these institutions could not take proper roots in the country. Some of the scholars even declared that Panchayati Raj Institutions (PRI) were like failed God. The Janata Government appointed the Ashok Mehta committee to rejuvenate the PRIs. But the 73rd and 74th amendment, which were passed in 1992 and came into force in April 1994, have virtually revolutionised the idea of local self-government - both rural and urban - by bestowing constitutional status on them. These amendments were passed in the light of the experience of the Local-Self Governing Institutions in India. They have made a sincere attempt to overcome the limitations faced by these institutions. The paper discusses panchayati raj institutions for the rural areas, created after great and prolonged struggle, have given rural dwellers their self-governance structures and a fair degree of empowerment. Further, it elaborates about the participatory involvement of citizens in and accountability of local self-governance structures which are almost totally absent. Finally the paper made an attempt the revolutionary changes brought about by the 73rd Amendment where it suffers from some serious limitations and offers a charter for more formally recognised structures that could be organised on a wider scale.

Keywords: Federalism, Decentralization, Local Self Government, Citizens, Governance

Nature of Federalism in India

The Indian Constitution declares that India shall be a Union of States. However, India is not a true federal state with States coming together to form the Union. The Parliament may by law establish new States on such terms and conditions as it thinks fit (Art.2). Also Parliament may by law increase or diminish the area of any State, or alter the boundaries or the name of any State, or separate or unite two or more States or parts of States or unite any territory to a part of any State (Art.3). The only check on this absolute power of Parliament is that any Bill for altering a State must be referred to the legislature of the State(s) affected, for expressing its views within a specified period (Art.3). The views of the State legislature are not binding on the Parliament. In effect, the States are administrative territories to be altered at the will of the Parliament, and theoretically all States could be united into a single State.

However, in reality, the Parliament has acted with great restraint and circumspection when it came to formation of new States or altering existing States. In India's vast, complex and plural polity with enormous linguistic diversity, formation of states is an intensely political, and often a highly contentious issue. Most of today's States have been formed as part of the linguistic reorganization of States between 1953 and 1956. In addition, the North-Eastern region saw the formation of six new States. The merger of Sikkim and conversion of some Union territories into States accounted for the other new States. Altogether, there are now 25 States in India, each State having its own political executive, Legislature and permanent bureaucracy. In addition, there are 7 Union territories directly governed by the Union government. There have been demands from time to time for a fresh reorganization of States, but on account of the complexity and contentious nature of the effort, no government or political party seriously pursued it. Recently, there are efforts to carve out three new States from the three large States of Uttar Pradesh, Bihar and Madhya Pradesh. There is also a proposal to confer statehood on the Union territory of Delhi, the national capital.

Decentralisation in India

A vast country like India cannot be run only through two-tiers of government as discussed above. States in India are as large as independent countries of Europe. In terms of population, Uttar

Pradesh is bigger than Russia, Maharashtra is about as big as Germany. Many of these States are internally very diverse in terms of dialects or local languages spoken, in terms of eating habits and cultures. So, federal power sharing in India needs another tier of government, below that of the State governments. This is the rationale for decentralisation of power. The basic idea behind decentralisation is that there are a large number of problems and issues which are best settled at the local level. People have better knowledge of problems in their localities. They also have better ideas on where to spend money and how to manage things more efficiently. Besides, at the local level it is possible for the people to directly participate in decision making. This helps to inculcate a habit of democratic participation. Local government is the best way to realise one important principle of democracy, namely local self-government (URL: Federalism).

The beginning of the idea of decentralisation in India as an organisational concept can be traced to Ripon's Resolution in 1882 which aimed at involving the 'intelligent class of public-spirited men in the management of rural areas under the British rule. In the years to come district boards and taluka boards were set up with nominated members to look after health, roads and education. But this effort did not succeed in making villages as basic unit of local self-government. A resolution of 1918 restated that the objective of self-government is to train people in the management of their own local affairs. The District Board Act of 1922 led to the reconstitution of the Boards. They were entrusted with the responsibilities of road maintenance, tree planting, hospitals, schools and drainage etc. Panchayat Act of 1920 was conceived as local courts and was completely judicial in character. As there was hardly any devolution of finances and responsibilities, its role as the local unit of administration, development and rural upliftment remained non-functional.

Among the Indian leaders, Mahatma Gandhi made very strong plea for village republics. Articles 40 under the Directive Principles of State Policy included in the part IV of the constitution, advised the government to take steps to organise village panchayats and endow them with such powers and authority which would enable them to function as units of selfgovernment. State governments were supposed to enact appropriate legislation for this purpose. The Indian planners and policy makers launched a multipurpose Community Development Programme (CDPs) with the objective of improving the conditions of the rural masses. This programme aimed at training and sending development personnel Block Development Officers (BDO), Extension Officers and Village Level Workers (VLWs) into villages. This group of officers was supposed to act as agents of change. They were expected to galvanise rural masses by encouragement, demonstration and offer of material assistance. The CDPs failed to achieve the desired objectives. The Planning Commission requested a committee under the chairmanship of Balvant Rai Mehta to develop the ideas for a system of democratic decentralisation which would anchor the rural developmental efforts. The Balvant Rai Mehta Committee Report came up with a number of recommendations that were incorporated in the panchayat legislation of the various states in the following years. This committee recommended democratic decentralisation with a provision of a three-tier structure [village-block-district].

It also recommended for transfer of resources and responsibilities and channelisation of funds for various developmental programmes through the three-tier system. This report generated opportunity for launching block planning in states like Andhra Pradesh and Tamil Nadu and district planning in others like Maharashtra and Gujarat. In the 1960s Panchayati Raj Institutions were portrayed as a God that failed. One of the main reasons of failure was the sabotage by state politicians who were not enthusiastic about devolving powers to the district level or below. They were apprehensive that Panchayati Raj Institutions with real powers may pose a threat to their power and influence. Towards the end of the 1960s when Indira Gandhi was donning a progressive garb and wished to implement land reforms, it was argued that Panchayati Raj Institutions could not be involved as they were dominated by the upper caste and landed elements.

The 1960s also witnessed the advent of the Green Revolution that necessitated centralised planning and came in conflict with the ideals of decentralisation on which PRIs were based. Since rural areas in many parts of the country were still under the hands of feudal landed interest, government sponsored inputs for ushering the Green Revolution could have been monopolised by them. Both central and state government had started bypassing and thus undermining the authority and significance of the PRIs during this period. Central government created its own administrative machinery for implementing many of Indira Government programmes such as Small Farmers' Development Agency, Drought Prone Area Programme, Integrated Rural Development Programme

and National Rural Employment Programme, aiming at economic justice. The lack of resources, absence of coordination, dependence on district development staff, lack of delegation of effective authority, domination by the higher castes and better off sections of society had rendered the PRIs ineffective and purposeless as institutions of decentralisation and development. By the middle of 1970s governments both at the center and in the states had become indifferent to the PRIs. They had become defunct; elections to these institutions were not being held and at most of the places the sitting councils were either dissolved or suspended (Jayaprakash Narayan: 2004).

The Context of Local Self Government

With the 73rd and 74th constitutional amendments in 1992, we completed the federal puzzle in our country, creating units of local self government at the rural and urban levels. While there are still enormous challenges in implementing the legal provisions with regard to rural decentralisation, tremendous energy is being expended within many state governments to solidify this process. Issues such as untying of funds, streamlining of programmes, capacity building and training of grama panchayat members are among the hottest potatoes being tossed around in state legislatures. So, in this journey towards a healthy federalist governmental arrangement, the patient incrementalism of policy-makers seems to be working fairly well. While there are gaps in intergovernmental institutions that can oversee and regulate the interchanges, given the magnitude of the local government initiative in the last decade to expand the base of the third level, it seems that enough is going well. As George Mathew says. The panchayats – districts and below are now treated as the third stratum of governance. ... Today in India if there is a strong centre it is not by virtue of its powers over other units but because the lower units – states, districts, blocks, villages – are powerful. This is exactly the opposite of what India started with. Thus, one can say that strong regional and state level political parties have strengthened India's democracy and federal character (George Mathew: 2000).

The lopsided approach can be traced even to the drafting of the two seminal pieces of legislation that have given rural and urban local governments their current positions – the 73rd and 74th constitutional amendments respectively – and perhaps explains the difference in attitude that people in government have towards these two forms of local government even today. The 73rd amendment was the culmination of over four decades of struggle and intense debate by a range of players: three generations of Gandhians, advocates of rural self government, and champions of three tier federalism. This saw numerous initiatives for promoting panchayati raj institutions as well as two national committees separated by two decades – the Balwantrai Mehta committee in 1957, and the Asoka Mehta committee in 1977. Associated with this energy – possibly because of it – there is also a great deal of documentary evidence on the evolution of rural decentralisation in India. The mid-1980s saw the crystallising of some of this energy: for example, one of the recommendations of the National Commission on Urbanisation (NCU) was to suggest that Article 40 of the directive principles of state policy – requiring states to organise panchayats as units of local self government in rural areas – be expanded to include urban areas as well.

And without citizen participation, federalism is like a batsman without a partner at the crease: decentralisation of what is called the '3 Fs' – funds, functions and functionaries – needs to be accompanied by accountability as well. This accountability ought to be directly to citizens, rather than to some other level of government. One form of such accountability is to provide formal opportunity for citizens to participate in local governance. Citizen engagement is one of the critical success factors for federalism (Gerald Hosp 2003). Jean Drèze and Amartya Sen (2002) in a young democracy such as India's local governments act as a political kindergarten to educate the citizen. In the absence of this, the urban voter is not only disconnected from government, but also illiterate about the politics of change. So today, when we are often confronted with a cynical citizenry, it begs the question: what comes first, the indifference or the disempowerment?

According to Riker (1975), federalism is an outcome of rational bargain among various constituents. The bargain may be for political or economic gains. In the political bargain, the constituents give up political autonomy for security from external threat. The economic bargain is to enable a common market and to ensure optimal provision of public services by reaping economies of scale and catering to diverse preferences. However, while striking the bargain, the constituents try to preserve their valued identity and seek special status. Motivation for special status may be purely for expanding economic opportunities and securing freedom from exploitation by larger and more powerful members of the federation. The objective may be purely political – of enhancing freedom and representation to constituents or to maximize political power and influence. It may also be cultural

or religious – of preserving group identities. It may simply be a means of accommodating diverse group interests within a unified framework.

Polly Datta (2007) article notes that though it was an early starter in decentralisation programmes, West Bengal seems to have failed to keep pace with the resurgence of Panchayati Raj Institutions (PRIs) in India during the 1990s and is now lagging behind other states. The Mukarji and Bandyopadhyay Committee found in their evaluation report in 1993 that the PRIs of West Bengal were suffering from conceptual and programmatic constraints. Inability of the state to perceive the PRIs as self-government institutions was denoted as a conceptual constraint which, the Committee felt, eventually led to a programmatic constraint. His article demonstrates that the limitation originally identified by the 1993 Committee appears to be legitimised in the very conceptualisation of the 'feasibility frontier' offered by the Left Front Government of West Bengal.

Citizen Participation

From a constitutional standpoint, there has always been a bias towards the rural voter, whether it be the directive principles of state policy or the 73rd constitutional amendment. While the voter was a central figure in the 73rd amendment, in the 74th amendment on urban decentralisation, there is no mention of the phrase "a body consisting of persons registered in the electoral rolls". Even in Article 243S, which discusses the ward committee(s), the amendment is still engaged with institutional arrangements rather than recognising the centrality of the registered voter, as in the case of rural decentralisation.² These constitutional amendments have percolated down to state laws for rural and urban decentralisation that mirror these biases (URL: EPW).

The structure above solves many problems of urban governance described in the earlier sections of this document, as detailed below:

- It will give formal voice to every voter to participate in issues of local governance, removing the lopsided treatment of the rural and urban voters that has prevailed since the 73rd and 74th constitutional amendments were passed.
- The evidence suggests that grama sabha meetings "seem to be a forum used by some of the most disadvantaged groups in the village – landless, illiterates and scheduled castes/tribes. This suggests that these groups find the gram sabha useful and that gram sabha meetings may play some role in moving policy in a direction favoured by these groups." The same could be true of urban area sabhas as well, possibly solving an issue of elite capture in urban planning and public expenditure.
- The study finds correlation between levels of awareness of the grama sabha and levels of participation. This higher awareness also has another possible effect: how it changes the mental attitude, from emasculation to empowerment. Irrespective of whether a voter participates or not, she now has the knowledge of the opportunity to participate. This needs to be measured as well, in terms of what voters begin to feel about being 'empowered', irrespective of their actual participation.
- The grama sabha findings also observed that participation from women is lower in rural areas.
- If anything, the hypothesis could be that not only will the sabha concept work well in urban areas, and generate socially equitable outcomes, but that these sabhas could also be a more significant presence in local governance issues than in rural areas, and possibly more successfully address universal participation issues across caste, economic status and gender.

Inverted Pyramid - Marginal Role of Stake-holders

In the ultimate analysis, all power in democracy is vested in the people, who are the true sovereigns. This presupposes that any power transferred to any representative government should be only to the extent that people cannot directly manage on a day-to-day basis for reasons of convenience. In any case, such power should be exercised as close to the people as possible. Only such powers a local government cannot, for reasons of convenience and coordination, exercise locally should be transferred to a larger tier of local government or a State, and only those that cannot be exercised by the State must be transferred to the Union. Unless power is really transferred to people, Indian democracy will continue to be illusory, and people will have no role or participation in governance. Only when power is vested in stake-holders and local government can people understand the true meaning of vote, and use it as a precision tool to judge their representatives.

Only then will sensitive, sensible and effective leadership emerge from the grassroots to build a truly democratic, strong India capable of fulfilling its potential in a substantial measure.

Neglected Local Self-Governance

In all our debate on federalism over the past 50 years, the most neglected aspect is local self-governance. There cannot be true federalism without the local people having near-complete control over their destinies through their elected governments or empowered stake-holders' groups over all matters of day-to-day concern to them. The locally elected governments at all levels, viz., village, town, city, sub-district or district must be completely autonomous and must be recognized as tiers of self-governance on par with the Union and the States. They must have their own local legislatures to deal with subjects under their jurisdiction and their own elected executives. The local bureaucracy must be totally responsible to the local elected governments alone. Just as the Union-State relations are highly skewed, local self-governance has been either non-existent, or where it exists, has been severely eroded by States.

The much-talked-about 73rd and 74th Amendments to the Constitution of India are but very hesitant initial steps in the direction of true democratization of our polity. These amendments, with the new 11 and 12 Schedules in the Constitution, now make constitution and periodic election of local governments mandatory. They also prevent dismissal of local governments en masse on political grounds whenever a new party ascends to power in the States. The Constitution also provides for appointment of a State Election Commission in each State as an independent institution to conduct and monitor elections to local governments. A State Finance Commission is appointed in every state to recommend to the State government the distribution of resources between the State and local governments Jayaprakash Narayan (2004).

These provisions, incorporated in 1992, are long overdue and salutary. However, several States have shown little inclination to implement these provisions in true democratic spirit. Elections have not been held for local bodies for years despite the constitutional prescription. Their reluctance to constitute local governments is predictable, given the culture of centralisation in the country, and unwillingness to share power with local tiers of government. Eventually, all States have to fall in line and conform to the constitutional directives. However, the real lacunae in local self-governance stem from the inadequate and feeble provisions even in the 73rd and 74th Amendments. The 11th Schedule lists 29 subjects that may be entrusted to the Panchayats (rural local governments) by the State Legislature, at its absolute discretion. Similarly, 12th schedule lists 18 subjects for urban local governments. As we have seen, the 7th Schedule which contains List II pertaining to States guarantees that the State has full legislative and executive powers except in respect of emergency powers etc. However, the extent of powers of local governments even in respect of subjects listed in the 11th and 12th Schedules is entirely dependent on the State Legislature, and they have no independent powers. Again, predictably few States are willing to part with real control of these subjects. In effect, the local governments have titular role in governance and all effective power vests in States.

As of now, the State Finance Commissions, even where appointed, could not make much headway. Except in one or two States, there is no serious effort to devolve adequate resources to the local governments. Most crucially, the local bureaucracy is appointed and controlled by the State governments. Thus, neither authority nor resources are available at the local level.

Conclusion

All successful plural democracies followed this route of true federalism and local self-governance. The examples of the United States, Germany, and Australia, among others, demonstrate the need for people's empowerment and decentralized governance. From the foregoing, major reforms are critical for the future of Indian democracy. A review of Union-State relations and far-reaching governance reforms leading to transfer of more subjects to the States, vesting the Union with certain special powers for preserving the unity and integrity of the nation; the institution of elected Governors in States with a fixed tenure of office; repeal of Art 356 with suitable alternative powers to the Union to defend the Constitution; transfer of effective control of All-India Services to States; and elimination of discretion in all matters of fiscal devolution are critical for successful federalism and effective governance. Equally importantly genuine local governments with an inviolable and clearly defined legislative and executive jurisdiction, effective control of local bureaucracy and adequate and non-discretionary fiscal devolution, and direct empowerment of stake-holders over local institutions and public services – these are among the major initiatives needed to correct the serious distortions

and imbalances in our plural democracy. Our state structure today has become an obstacle to such empowerment of people, and creation of a true democracy in which freedom is enlarged, self-governance is real and meaningful, empowerment is genuine, rule of law is possible, and above all self-correcting mechanisms for governance are available.

India stands at the inflection point of two critical trends: the increasing importance of local governments, and a critical mass of urbanisation. Both these have significant implications for governance outcomes on a range of important quality-of-life issues for citizens. Citizen participation is not just a moral argument; it is a strong accountability mechanism for local governments. While rural participation is imbedded in the Constitution, citizen involvement in rural areas is still very indirect. This needs to be urgently corrected.

References

1. George Mathew: (2000) 'Democracy at Work: Evolving Federalism through Political Representation in Socio-Cultural Pluralism', monograph presented at the Conference on Cooperative Federalism, Globalisation and Democracy, Brasilia, May 9-11.
2. Gerald Husp (2003): *Fiscal Federalism for Emerging Economies: Lessons from Switzerland*, Publius, January 1.
3. Jayaprakash Narayan: (2004), *Loksatta study in Andhra Pradesh*, available on their web site: www.loksatta.org. Also confirmed by Janaagraha in a sample study of two polling booths in Bangalore during the 2004 elections, p. 1 to 8.
4. Jean Drèze and Amartya Sen (2002): *India: Development and Participation*, Oxford University Press. In the three-pronged framework that the authors use to assess democracy in India – ideals, institutions and practice – the only element that finds place in all three prongs of the framework is the participation of citizens.
5. Polly Datta (2007). "Devolution of Financial Power to Local Self-Governments: The 'Feasibility Frontier' in West Bengal", *South Asia Research*, Vol. 27, No. 1, 105-124.
6. Riker, William (1975), "Federalism," in *Handbook of Political Science*, Vol. 5, Fred I. Greenstein and Nelson W. Polsby, (eds.), Reading, MA: Addison-Wesley.
7. (URL: EPW). http://www.janaagraha.org/core/EPW_Ramesh_Ramanathan-fdcp.pdf (Accessed on 30th July, 2019)

ಕವಿ, ವಿಮರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕ ಡಾ. ಕೈಲಾಸ ಲಾಂತಪ್ಪ ಡೋಣಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ತ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿರುವ ನನ್ನ ತರುಣ ಸ್ನೇಹಿತ. ಹೊಸ ತಲೆಮಾಲಿನವರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂವೇದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇನೋ ಎಂಬ ನಿರಾಶಾಭಾವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೆಂಬಂತೆ ಕೈಲಾಸರ ಆಸಕ್ತಿಗಳ ಹರಹು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. 'ನೋಟದೊಳೊಂದಿಷ್ಟು' (ವಿಮರ್ಶಾ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ) ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ 2012-13 ರ 'ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ'ದ ಸಂಕಲನಕಾರರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ಕೈಲಾಸ ಬದ್ಧತೆಯುಳ್ಳ ಲೇಖಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಆತ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಹದಿನೈದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಡಿ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ನಿರರ್ಥನಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಅರಿವಿನ ಮಾರ್ಗ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಒಟ್ಟು 23 ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. 'ಅರಿವಿನ ಮಾರ್ಗ'ದಲ್ಲಿರುವ ಲೇಖನಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯುವಲೇಖಕರು ಬರೆದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಯನ ಶೀಲರಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಜಿಂತನೆ ನಡೆಸಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬಂಡಾಯ ಲೇಖಕರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಲೇಖನಗಳಿವೆ. ಬಂಡಾಯ ಕಥೆಗಳು, ಕವಿತೆಗಳು, ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳ ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಖಚಿತವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಗಿರುವ ತರುಣ ಲೇಖಕರ ಬರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೈಲಾಸ ಒಂದೆಡೆ ತಂದು ಓದುಗರ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿರುವುದು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಹುಣ್ಣಿಸುವ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ನಮಸ್ಕೇಗಳಾದ ಬಡತನ, ಅಸ್ವಲ್ಪತೆ, ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ದಮನ-ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಚೆಲ್ಲುವ ಬೆಳಕು ಯಾವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ತಿನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗಿರುವ ಈ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಂಕಲನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸ ಅವರ ಅಭಿರುಚಿ ಮತ್ತು ನಿಲುವುಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಶೋಷಣೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪರಿವಾಗಿರುವ ಕೈಲಾಸರ ನಿಲುವು ಈ ಲೇಖನಗಳ ಆಯ್ಕೆಯ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆ. ತಾನೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ, ಇತರ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕರನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿರುವ ಕೈಲಾಸರ ಎಲ್ಲ ಬದ್ಧತೆಯೂ ಯಶಸ್ವಿ ದೊರೆಯಲಿ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸೀಮೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಈ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಿಗೆ ಶುಭವಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹಾರೈಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

- ಡಾ. ಬಂಜಗರೆ ಜಯಪ್ರಕಾಶ

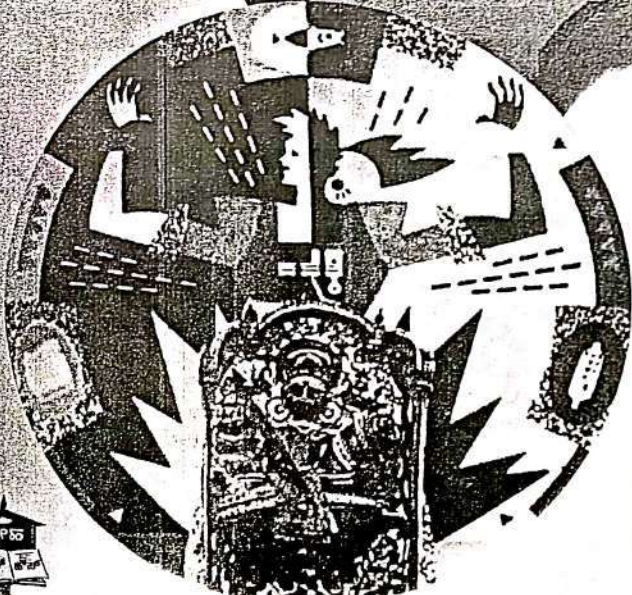
ಬೆಲೆ ₹ : 190/-

ಅರಿವಿನ ಮಾರ್ಗ

(ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ)

ಡಾ. ಕೈಲಾಸ ಲಾಂತಪ್ಪ ಡೋಣಿ

ಡಾ. ಕೈಲಾಸ ಲಾಂತಪ್ಪ ಡೋಣಿ

ARIVINA MAARGA - By : Dr. Kailas Shanthappa Doni
Ankusha Nilaya, Bheema Nagar, Kadaganchi, Aland (Tq.),
Kalaburgi (Dist.) - 585311 Mobile : +91-9632775779

Published by : Sneha Book House, No. 165, 10th Main, Srinagar,
Near Srinagar Bus Stand, Bengaluru - 560050.
Mob. : +91-98450 31335
e-mail : snehabookhouse@gmail.com

© ಹಕ್ಕುಗಳು : ಲೇಖಕರು

ISBN : 978-81-943144-0-0

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : 2019

ಪುಟಗಳು : 1000

ಪುಟಗಳು : 200

ಬೆಲೆ : ₹ 190/-

ಆಕಾರ : ಡೆಮಿ 1/8

ಕಾಗದ ಬಳಕೆ : 70 ಜಿಎಸ್‌ಎಂ. ಎನ್.ಎಸ್. ಮ್ಯಾಷಿನ್

ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆ : ಮುರಳಿಧರ ರಾಘೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಒಳಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ : ಶ್ರೀ ಸಿ.ಆರ್. ಲೋಕೇಶ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮುದ್ರಕರು : ಸ್ನೇಹ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮೀಡಿಯಾ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಸ್ನೇಹ ಬುಕ್ ಹೌಸ್

ಪ್ರಕಾಶಕರು ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕ ಮಾರಾಟಗಾರರು
No. 165, 10th Main, Srinagar, Bengaluru - 560050
ಮೊಬೈಲ್: 9845031335 email: snehabookhouse@gmail.com

 OnlineShop
www.mybookadda.net

ಅರ್ಪಣೆ
ಈ ನೆಲದ ಸುಡಿಕಾರ
ಡಾ. ಚಿನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರರವರಿಗೆ

೯. ದಲಿತಪರ ಚಿಂತಕ ಮತ್ತು ಪ್ರವರ್ತಕ : ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಫುಲೆ -ಜಗನ್ನಾಥ ಮುತ್ತಣ್ಣ	...೧೦೧	೨೦. ಶಶಿರೇಖಾ ಪ್ರಣಯ ಅರ್ಥಾತ್ ಮಾಯಾ ಬಜಾರ್ ನಾಟಕ -ಸಿದ್ದಪ್ಪಾ ಹೊಸಮನಿ	...೧೬೯
೧೦. ದಲಿತಕವಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಂವೇದನೆ -ಮೇಗರಾಜ ಎಂ. ವಾಡಿ	...೧೦೭	೨೧. ಅಮರೇಶ ನುಗಜೋಣಿಯವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಂವೇದನೆ -ಗಿರಿಜಾ ಬಿ. ಪಾಟೀಲ	...೧೭೬
೧೧. ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆ : ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ಕವಯಿತ್ರಿಯರು -ಪ್ರೇಮಾಂಜಲಿ ಕಲಕೇರಿ	...೧೧೫	೨೨. ವರ್ತಮಾನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು -ಡಾ. ಶೀಲಾ ದೇವಿ ಬಿರಾದರ	...೧೮೧
೧೨. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಬಸವಣ್ಣ -ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಚಂದಪ್ಪ ದಂಡಗೋಳ	...೧೨೧	೨೩. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ಚಿತ್ರಣ -ಸಾಗರ ದೊಡಮನಿ	...೧೮೮
೧೩. ಡಾ. ಎಚ್.ಎಲ್ ಪುಷ್ಪಾ ಅವರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆ -ಸಾಗಪ್ಪ ಎ. ನಾಯ್ಕೋಡಿ	...೧೨೬		
೧೪. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಒಂದು ನೋಟ -ಡಾ. ಸಂಗಣ್ಣ ಎಂ. ಸಿಂಗೆ	...೧೩೧		
೧೫. ದರ್ಗಾರವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚಿಂತನೆ -ರಾಜಶೇಖರ ಎಸ್ ಹೂಗಾರ	...೧೩೪		
೧೬. ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ : ಒಂದು ಅಪಲೋಕನ -ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಕೆ.ಎಂ.	...೧೩೯		
೧೭. ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ : ಕೌದಿ ಕಲಾವಿದೆ ಪಾರ್ವತಮ್ಮ -ಜಿ.ವಿ. ಶಶಿಕಲಾ	...೧೪೧		
೧೮. ಗರತಿ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಹೆಂಡಿರ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣ -ಗೌತಮ ಬಕ್ಕಪ್ಪ	...೧೪೮		
೧೯. ಡಿ.ಎಸ್. ಕುಮಾರ ಅವರ ಕೃತಿಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ -ಡಾ. ಮಹೇಶಕುಮಾರ ರುದ್ರಕರ್	...೧೬೪		

ಗೌಡನ ನೆರಳನ್ನಿರುವವನು. ಇಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷವರ್ತುಲದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತೆ ಅನಾಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಸಾವಿನ ದೃಶ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಶವವನ್ನು ಹೂಳಿದ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಬರುವ ಕತ್ತೆಕಿರುಬ ಇವು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಲಿತ ಕುಟುಂಬದ ಸ್ಥಿತಿಯ ರೂಪಕಗಳಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು, ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು, ಕ್ರೌರ್ಯದ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಮರೇಶರ ಕಥನ ಕಲೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಲಾವಣೆಗಳಿಂದಾಗುತ್ತಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪಲ್ಲಟಗಳಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವೇಶವು ಅಮರೇಶರ ಸೃಜನಶೀಲ ಪ್ರತಿಭೆಯ ನೆಲೆ ಹಾಗೂ ಆಕರವಾಗಿದೆ. ಅಮರೇಶರ ಕಥೆಗಳಾದ 'ದೈವಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಶರಣೆಂಬವು', ಪಕ್ಷಿಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಕಾಣಿಸುವ ಈ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದಲಿತರ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಶೋಷಣೆಯ ಒಳಹುಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಾತಿ ವಿರೋಧಿ, ಜಮೀನ್ದಾರಿ ವಿರೋಧಿ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ವಿರೋಧಿ ಇಂಥವೆಲ್ಲ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರಗತಿಪರತೆಯ ಸಾಧನೆಗಳು ಎಂದು ೭೦-೮೦ರ ದರಕದ ಚಳುವಳಿಗಳು ನಂದಿದ್ದವು. ಈ ರೀತಿಯ ಸಂಕೀರ್ಣ ಪದರಗಳನ್ನು ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಶೋಧಿಸುವುದು ಕತೆಗಾರನೇಮರಿನ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿಯವರ ಕತೆಗಳು ದಿಕ್ಕೂಚಿಯಾಗಿವೆ.

- ಗಿರಿಜಾ ಬಿ. ಪಾಟೀಲ

□□□

'ಮೂಢ ಎಂದರೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲವವನು ಮೂರ್ಖ ಸೋಮಾರಿ.

ಆಲಸ್ಯ ಎಂದು ವಿವಿಧ ಅರ್ಥಗಳಿಂದ ಸಂಭೋಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದಿ ಅನಾದಿಕಾಲಾದಿಂದಲೂ ಬಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ವಿವೇಚನೆ ಇಲ್ಲವೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ ನಂಬುವುದು. ಕಣ್ಣೆದ್ದರೂ ಕುರುಡು ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು ಮಗುವಿನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾಯುವವರೆಗಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಅಚರಣೆ ನಂಬಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಗಂಡು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಜಾತಕ ಫಲಾನುಷ್ಠಾನ. ವಾಶಿ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ, ಪಂಚಾಂಗ ಕೇಳುವುದರಿಂದ ಅರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿರಿಯರು ಕೂಡಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಕುಣಿದಾಡಿ ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಸೊಸೆಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಹೊಸಿಲಿನ ಮೇಲೆ ಸೇರಿನೋಳಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಲ್ಲ ಹಾಕಿ ಬಲಗಾಲಿಂದ ಒದೆದು ಬಾ ಅಂತ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಿನ್ನುವ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಒದೆದು ಒಳಗೆ ಬರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇದು ಎಂಥವ ಶಾಸ್ತ್ರವೋ ಏನೋ? ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಕಣ ಬಿಚ್ಚಿದರೆ, ಕನ್ನಡಿ ಕೈಜಾರಿ ಬಿದ್ದರೆ, ದೀಪ ಆರಿದರೆ, ಟಿಂಗು ಉರುಳಿದರೆ, ಸೊಸೆ ಬಲಗಾಲಿಡದೆ ಎಡಗಾಲಿಟ್ಟರೆ ಇವು ಎಲ್ಲ ಅಶುಭದ ಸಂಕೇತ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು.

ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬೆಕ್ಕು ಸಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಎಡಬಲಕ್ಕೆಲ್ಲ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಅಪರಕುನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕು ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಅದು ಅಶುಭದ ಸಂಕೇತವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಊಟಮಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಕುಳಿತು ಯಾರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಿಸುವಾಗ ಬಿಕ್ಕಳಿಕೆ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಇದ್ದ ಮಗನಿಗೆ ನೆನಪು

ಪ್ರತಿಭೆ

ಪ್ರತಿಭೆಯು ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮಾಜದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಭೆಯು ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮಾಜದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ.

|| ಪೆಂ. ಸುಮಾ ವೈ. ಸಾವಂತ ||
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

|| ಡಾ. ಕಸ್ತೂರಿ ದಳವಾಯಿ || ಡಾ. ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗನೂರಿ || ಡಾ. ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಟಿಪ್ಪಣ್ಣಿ ||

ISBN : 978-81-943522-1-1

ಕರ್ತೃ ಕಾಹಿರ ಪ್ರತಿಭೆ ಸಂಪಾದಕರು

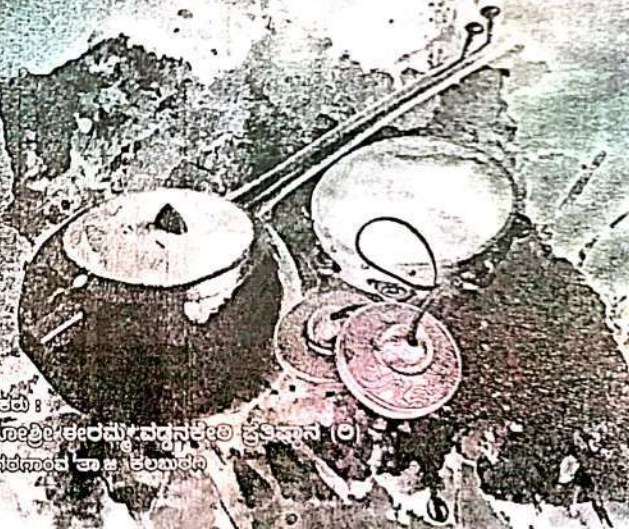

	ಎ. ಜಿ. ದಿವಾನ್, ಪದವಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ನವಗೃಹ	
	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪದವಿ ಅಧ್ಯಯನ	
	ಬಹುಭಾಷಾ ಸಂಗಮ ಸಂಸ್ಥೆ, ಪುಟ್ಟಣ್ಣ	

ಕರ್ತೃ ಕಾಹಿರ ಪ್ರತಿಭೆ ಸಂಪಾದಕರು || ಸೈತನಿಕ ಪ್ರತಿಭೆಯ ||

|| ಡಾ. ಸುಮಾ ವೈ. ಸಾವಂತ ||

	ಸಂಪಾದಕರು	
	ಡಾ. ಕಸ್ತೂರಿ ದಳವಾಯಿ	
	ಡಾ. ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗನೂರಿ	
	ಡಾ. ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಟಿಪ್ಪಣ್ಣಿ	

	ಪ್ರಕಾಶಕರು :	
	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರತಿಭೆ ಸಂಪಾದಕರು	
	ವಿಜಯನಗರ ಅಧ್ಯಯನ	

ಸಂತ ಶರಣರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಸೌಂದರ್ಯ
(Papers Presented in International Seminar)

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು : ಪೆ. ಸುಮಾ ಪ. ಸಾವಂತ

ಸಂಪಾದಕರು : ಡಾ. ಕಸ್ತೂರಿ ದಳವಾಯಿ
ಡಾ. ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗನೂರಿ
ಪೆ. ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಕೊಂಗೇಳಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಮಾತೋಶ್ರೀ ಈರಮ್ಮ ವಡ್ಡನಕೇರಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (೦)
ಡೊಂಗರಗಾಂವ ತಾ.ಪ. ಕಲಬುರಗಿ

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ೨೦೧೯

ಬೆಲೆ : ೩೨₹/-

ಪುಸ್ತಕದ ಆಕಾರ : ೬ಮಿ ೧/೮

ISBN No. : 978-81-943522-1-1

ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಆಚಾರ್ಯ
ಶ್ರೀ ಗುಣಧರನಂದಿ ಮಹಾರಾಜರು
ಶ್ರೀ ನವಗ್ರಹ ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರ, ವರೂರ.

ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಧುನಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ಕೊಡುಗೆಗಳು

- ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ದೀಪಾಲ್,

ಕನ್ನಡ ಅತಿ ಕಾವ್ಯಗಳು

ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ, ಬರಹ : ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ

ಜನಕವಾಣಿ : ೨೦೧೭-೨೦೧೮

ಶ್ರೀಶ. ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಸವಾದಿ ಶಿವರಣರಿಂದ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಕ್ರಾಂತಿಗಳಾದವು. ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ರಾಂತಿಗಳು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಿಸಿದನೆಂದು ತಿಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದವು. ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಸದೊಂದು ಮನಸ್ತಂತ್ರವೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಬಸವಣ್ಣ, ಅಬ್ಬಮಪ್ಪಣ್ಣ, ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ, ಮಾದಾರಚನ್ನಯ್ಯ, ಅಂಬಿಗರಚೌಡಯ್ಯ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಶಿವರಣ, ಶರಣಿಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಚಿಂತನ ಮಂಥನಗಳನ್ನು ದೂರಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಿಸಿ ವಚನರಚನೆಯ ಸುಲಭ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಶ. ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶರಣರು ತಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾಯಕದ ಜೊತೆಗೆ ವಚನರಚನೆಯ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಅವರ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆ ಶತಮಾನವನ್ನು ದಾಟಿ ಮುಂದುವರೆದಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಿಜ್ಜಳ-ಬಸವಣ್ಣ ಅವರ ನಡುವಿನ ತಾತ್ವಿಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ, ಬಸವಣ್ಣನ ಐಕ್ಯ ಶರಣರೊಂದಿಗೆ ಬಿಜ್ಜಳನ ಸೈನಿಕರ ಹೋರಾಟ, ಕೊಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳು ವಚನಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಯ ದೇಗವನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ತಡೆದವು.

ಶ್ರೀಶ. ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಶರಣರು ರಚಿಸಿದ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳು ರಚಿತವಾದವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಶ. ೧೨-೧೬ನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ವಚನರಚನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಹರಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳು ವಚನರಚನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಒಲವು ತೋರಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ವಚನಕಾರರು ಪ್ರಾಚೀನ ವಚನಕಾರರ ಧೈಯ, ಆದರ್ಶಗಳ ಬೆಳಕಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಚನಗಳನ್ನು ವಿರಚಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಕವನ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಪ್ರಬಂಧ, ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ, ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ, ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳು ವಾಕ್ಯಮಾತ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ರೂಪಿತಗೊಂಡಿವೆ. ಪ್ರಧಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಶ್ರೀಶ. ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮೂಲಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಂತಃಸತ್ಯದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರು ವಚನರಚನೆಯ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಮಾದರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಕಲಬುರಗಿ ಪರಿಸರದ ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರು ತಮ್ಮದೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಶದೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಬ್ಬರ ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಿಸುವುದು ಕಂಡರೆ, ಕಲಬುರಗಿ ಪರಿಸರದ ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಗಿಂತಲೂ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಿಸುವ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂಗತಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಡಾ. ಚಿನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ ಅವರು ಮುನ್ನೂರ ಮೂರು ವಚನಗಳು ಎಂಬ ವಚನ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಾವು ರಚಿಸಿರುವ ವಚನಗಳಿಗೆ ವಾಲೀಕಾರ ಚಿನ್ನಣ್ಣನೇ ಅಂತಿಮವನ್ನೇ ಬಳಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಬಗೆಗೆ ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ :

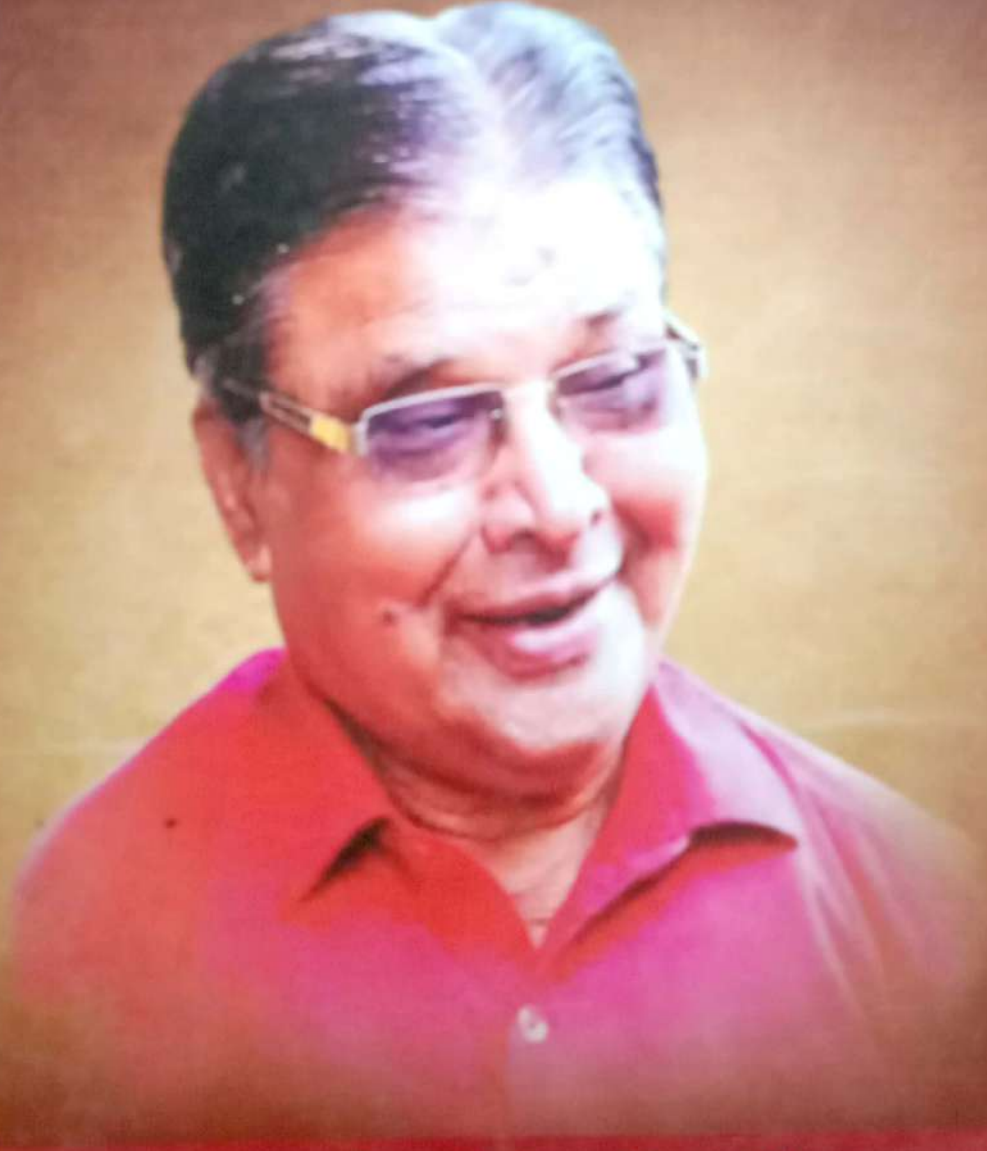
“ಜಗವೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಂತೆ, ಮಾಡುವ ಏಕೆ ಚಿಂತೆ
ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ
ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ತುಂಬಿರಲು ರಾಜಕೀಯ ಜನ ಸೇರಿರಲು ಶಾಂತಿ
ನೀತಿ, ದಯೆ, ಮಮತೆ, ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮ ಬೇಡುವ ಮಾತು
ಕಟುಕನಿಗೆ ಕುರಿ ಜೀವ ಉಳಿಸೆಂದು ಬೇಡಿದಂತೆಯೇ
ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ವಾಲೀಕಾರ ಚಿನ್ನಣ್ಣ”

(ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರು : ರಾಮಚಂದ್ರ ಗಣಾಪುರ, (ಅಪ್ರಕಟಿತ ಎಂ.ಫಿಲ್. ಪ್ರಬಂಧ, ಪು. ೫೫)

ಮಹಾದಾಸೋಹಿ ಶರಣಬಸವ ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯ ಡಾ. ಶರಣಬಸವಪ್ಪ ಅಪ್ಪ ಅವರು ಮಹಾದಾಸೋಹಿ ಸೂತ್ರಗಳು ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಯಕ-ದಾಸೋಹ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಚನಗಳು ರಚಿತವಾಗಿವೆ. ದಾಸೋಹವನ್ನು ಕುರಿತು

ಗಮ್ಮಡೆನ್ಮಾಣಿ

[ಡಾ. ಬೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಳಾಕಾರರ
ಸಂಸ್ಕರಣ ಗ್ರಂಥ

ಸಂಪಾದಕರು: ಡಾ. ಗವಿಸಿದ್ದಪ್ಪ ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ

NAMMA CHENNANNA - A Published by Siddaling B. Konek, Sri
Siddalingeshwara Prakashana, Saraswati Godam, Kalaburagi - 1 Ph: 226303,
Mob: 9448124431, 9880020808, 9731828999

ISBN: 978-93-89852-07-3

© ಈ ಮುದ್ರಣದ ಹಕ್ಕು ಪ್ರಕಾಶಕರದು

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : 2019

ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕಾಗದ : 70 ಜಿಎಸ್‌ಎಂ ಮ್ಯಾಪ್ಲಿಥೋ

ಪುಟಗಳು : 440

ಬೆಲೆ : ರೂ. 400/-

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಸಿದ್ದಲಿಂಗ ಬಿ. ಕೊನೇಕ

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ

ಸರಸ್ವತಿ ಗೋದಾಮ, ಕಲಬುರಗಿ

ಪರಾಮರ್ಶಕ ಮಂಡಳಿ

ಡಾ. ವಸಂತ ಕುಷ್ಟಗಿ

ಡಾ. ಡಿ. ಬಿ. ನಾಯಕ

ಡಾ. ಸ್ವಾಮಿರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಡಾ. ಎಚ್. ಟಿ. ಪೋತೆ

ಡಾ. ಗವಿಸಿದ್ದಪ್ಪ ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ

ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕರದಳ್ಳಿ

ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ

ಡಾ. ಶಿವರಾಜ ಪಾಟೀಲ

ಡಾ. ಶ್ರೀಶೈಲ ನಾಗರಾಳ

ಡಾ. ಚಿ. ಸಿ. ನಿಂಗಣ್ಣ

ಡಾ. ಜಯದೇವಿ ಗಾಯಕವಾಡ

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾವ್ಯಶ್ರೀ ಮಹಗಾಂವಕರ್

ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ: ಶ್ರೀಧರ್

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ: ಸುಧಾಕರ ದರ್ಬೆ

ಮುದ್ರಣ: ಓಂ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು 8553939482

- ಬಂಡಾಯದ ವಕ್ತಾರ ಡಾ. ವಾಲೀಕಾರ ೧೨೯
- ಡಾ. ಶುಲಾಬಾಯಿ ಎಚ್.ಕಾಳಮಂದರಗಿ
- ದಲಿತ ಬಂಡಾಯದ ಕಳಚಿದ ಕೊಂಡಿ: ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ ೧೩೫
-ಡಾ. ಅರ್ಜುನ ಗೊಳಸಂಗಿ
- ಬದುಕು ಬಿಂಬಿಸಿದ ಚೆನ್ನಣ್ಣ ೧೩೮
-ರಾಜಕುಮಾರ ಎಸ್. ಮಾಳಗಿ
- ನೊಂದವರ ಧ್ವನಿಡಾ.ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ. ೧೪೨
-ಚಾಮರಾಜ ಎಲ್.ದೊಡಮನಿ.
- ✓ ವಾಲೀಕಾರರೊಂದಿಗೆ ಒಡಲಾಳದ ನುಡಿ ೧೪೫
-ಬಸವರಾಜ ಎಸ್. ಶ್ರೀಂಗೇರಿ
- ಬಂಡಾಯದ ಬೇರು ನಮ್ಮಣ್ಣ ಚೆನ್ನಣ್ಣ...! ೧೪೮
-ಭೀಮಾಶಂಕರ ಎಂ. ಫಿರೋಜಾಬಾದ
- ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕಳೆದ ಸಮಯ... ೧೫೧
-ಬಿ.ಎಂ ಅಮರವಾಡಿ
- ಚೆನ್ನಣ್ಣನ ಪತ್ರ ಚಳುವಳಿಯೇ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ೧೫೪
-ಡಾ. ಹುಸೇನಪ್ಪ ಅಮರಾಪುರ
- ಡಾ. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲಿಕಾರ : ಸರಳ ನಡೆಯ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ೧೬೦
-ಡಾ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೌಂಟೆ
- ಡಾ. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ - ಒಂದು ನೆನಪು ೧೬೪
- ಡಾ. ನಾಗಾಬಾಯಿ ಬಿ. ಬುಳ್ಳಾ
- ಮಾಸದ ನೆನಪು ನಮ್ಮ ಚೆನ್ನಣ್ಣ ೧೬೮
- ಎಂ.ಜಿ. ಗಂಗನಪಳ್ಳಿ
- ಪೂರ್ಣವಿರಾಮವಿಲ್ಲದ ಧ್ವನಿ ವಿರಮಿಸಿತೆ?... ೧೭೦
- ವೆಂಕಟೇಶ ಕೆ. ಜನಾದ್ರಿ, ಕನಕಗಿರಿ.
- ಮರೆಯಾದ ಬಂಡಾಯ ಚೇತನ ೧೭೫
- ಡಾ. ಸುವರ್ಣ ಎಂ. ಹಿರೇಮಠ
- ಮಹಾಕವಿ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಡಾ. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ ೧೮೦
- ಡಾ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಗಣಾಪೂರ

ವಾಞ್ಞಿಕಾರರೊಂದಿಗೆ ಒಡಲಾಳದ ನುಡಿ

- ಬಸವರಾಜ ಎಸ್. ತ್ರೀಂಗೇರಿ

ನಾನು ಎಂ.ಎ. ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ಅವರು ಕೆಂಪಂಗಿ ಅಣ್ಣ ಚನ್ನಣ್ಣನವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವರನ್ನು ಕಾಣಲು ನಾವು ತುಂಬಾ ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದೇವು ಯಾವಾಗ ಅವರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನೋಡುವು ಅಂತ. ನಾನು ಸಹ ಒಬ್ಬ ಸಂಗೀತ ಕಲಾವಿದನಾಗಿ ನನಗೆ ಸದಾ ಕಾಡುವ ಚನ್ನಣ್ಣನವರ ಹಾಡು ಎಂದರೆ 'ನೀಹೋದ ಮರುದಿನ ಮೊದಲಂಗ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಆಗ್ಯಾದೊ ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ ನನ್ನಂಗ ದುಡಿದವರು, ಕಳಕಳಿಯ ಪಡುವವರು ಇನ್ನೂ ತನಕ ಬರಲಿಲ್ಲ ಒಬ್ಬ'. ಈ ಹಾಡು ಸದಾ ನನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿ ನನಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ ಹಾಡು ಈ ಹಾಡಿನ ಅಂತರಂಗ ತಿಳಿದು ಅವರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕಂಡು ಮಾತನ್ನಾಡಲು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ತುಂಬ ಕಾತುರವಾಯಿತು. ಮನದಲ್ಲೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವ ಅಭಿಮಾನದ ಅರಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆ. ಅವರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭದ ನಿಮಿತ್ಯ ಆಗಮಿಸಿದರು ಆಗ ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ನಾನು ಸಂತೋಷಗೊಂಡೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನ್ನಾಡುವ ಸದಾವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಿಸುತಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತಿಗೆ ಇಳಿದೆ. ತಿಳಿ ಹಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನ್ನಾಡಿದರು. ಅವಾಗಲೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸಮಯ ಅಂದರೆ ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಯು ಊಟಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು ಆಗ ನಾನು ಕೆಂಪಂಗಿ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಸ್ವಾದಿಷ್ಟವಾದ ಊಟ ಸವಿಯುತ್ತಲೆ ಹಾಸ್ಯದ ಚಟಾಕಿ ಹಾರಿಸಿದ್ದು ಇಂದಿಗೂ ನೆನಪಿನಂಗಳದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ತೇಲಿಬರುತ್ತದೆ.

ಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಚಿರನಿಧಿ

- ಬಸವರಾಜ ಶ್ರೀಂಗೇರಿ

ಕತ್ತಲಯ ಜನರಿಗೆ
ಕರಿತೆಲಿ ಮಾನವ ಜೀಪದ ಹಾಡಿ
ಧಿಕ್ಕಾರದ ಹಾಡು ರಚಿಸಿದವ

ಬಂಡೆದ್ದ ದಲಿತರ ಬೀದಿ
ಹಾಡುಗಳು ನಾಟಕದಲಿ
ರಂಗವ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿದವ

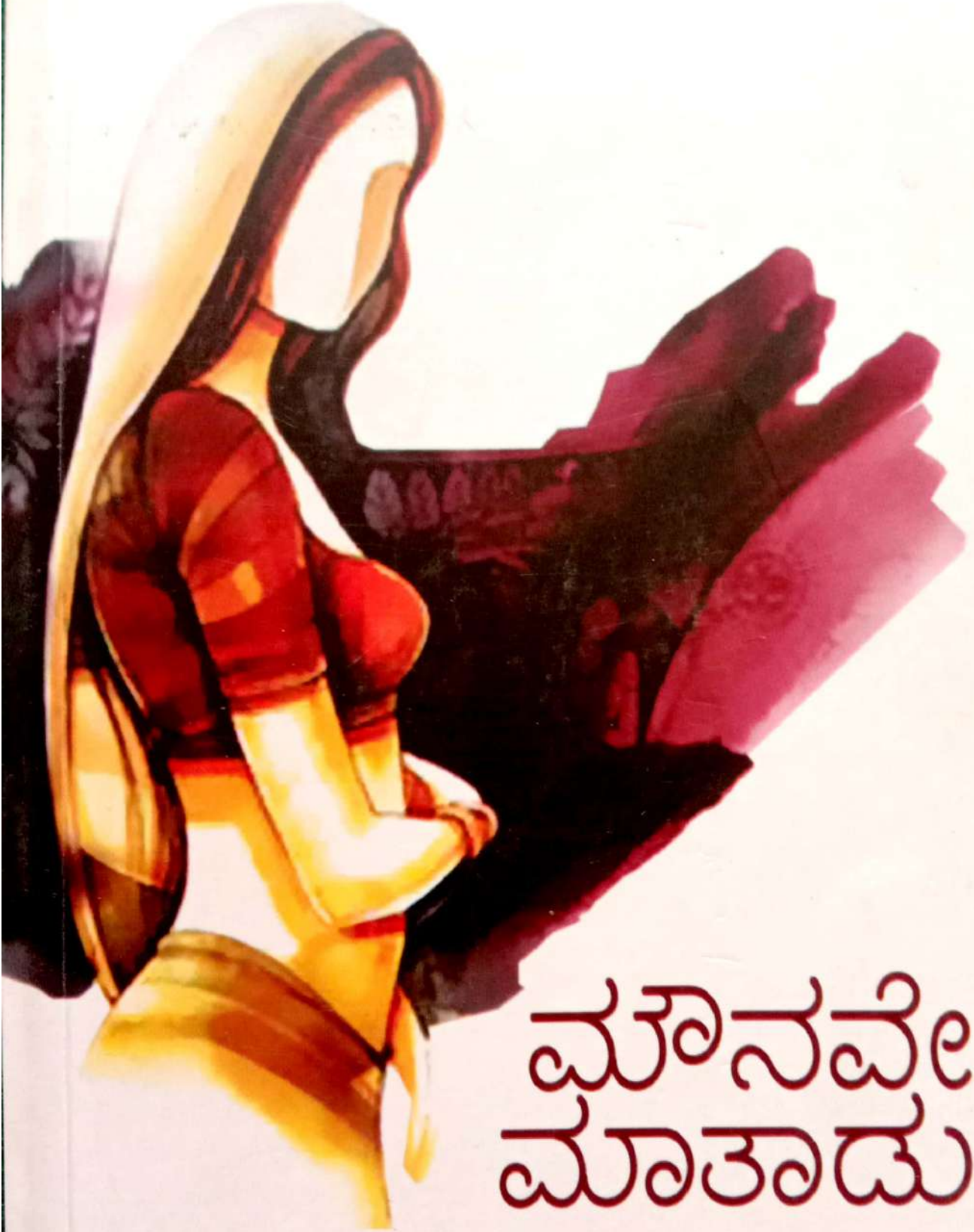
ವೈರಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಎದ್ದು
ತನ್ನೆಲ್ಲ ಬಳಗುವ ರಕ್ಷಿಸಿ
ಹೆಣ್ಣಿನ ಒಳಜಗತ್ತು ತೋರಿಸಿದವ

ವ್ಯೋಮಾ ವ್ಯೋಮಾದಲಿ
ಬುದ್ಧನ ಬಯಲಲಿ ಮಹಾಮಾರ್ಗ
ಮಧ್ಯಮ ಮಾರ್ಗದಲಿ ನಡೆದವ

ವೇಶ್ಯಾ ಸೋದರಿಯ ಕಣ್ಣೀರಿಗೆ
ಕಂಬನಿ ಮಿಡಿದು
ಸಾಮಾಜೋಧಾರ್ಮಿಕ ಅಧ್ಯಯನಕೆ ಹುಟ್ಟಿದವ

ತನ್ನ ತಾನರಿತು
ಜಗವೆಲ್ಲ ಎಚ್ಚರಿಸಿ
ತಾ ಮಾತ್ರ ಚಿರ ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿದ
ಚೆನ್ನಣ್ಣ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು
ಇವರ ಧನಸಹಾಯ ಪಡೆದ ಕೃತಿ

ಮೌನವೇ ಮಾತಾಡು

ಕವನ ಸಂಕಲನ

■ ಬಸವರಾಜ ಎಸ್. ಶ್ರೀಂಗೇರಿ

MOUNAVE MATHADU Poems Written by Basavaraj S.
Srungeri , Post. Kinnisultan, Tq. Aland, Dist. Kalaburgi-
585302 Mb. : 8497044299/974384499

Publisher : **Urilingapeddi Matha Trust (R.)** BeluruTq.
Basavakalyana, Dist. Bidar,

First Impression 2019

Copyright : Writer

Copies : 1000

Pages : 64

Price : Rs. 80/-

ಮೌನವೇ ಮಾತಾಡು (ಕವನಸಂಕಲನ)

ಬಸವರಾಜ ಶ್ರೀಂಗೇರಿ ಪೋ. ಕಿನ್ನಿಸುಲ್ತಾನ, ತಾ|| ಆಲಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲಬುರಗಿ-
585302, ಮೊ. 8497044299/974384499

ಪ್ರಕಾಶರು : ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ ಮಠ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ರಿ.)
ಬೇಲೂರು, ತಾ. ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ, ಜಿ. ಬೀದರ

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : 2019

ಪ್ರತಿಗಳು : 1000

ಹಕ್ಕು : ಲೇಖಕರು

ಪುಟ : 64

ಬೆಲೆ : 80/-

ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ : ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಜೂಡಿ

Printed at
Vishwas

ಪರಿವಿಡಿ

1. ನಾ ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ	9	23.ನೆಲ ಸಮಾನತೆ	38
2. ನಾ ಹಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆ	10	24.ಕ್ರಾಂತಿ	39
3. ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಗಾಳಕ್ಕೆ	11	25.ಸ್ಫೋಟಿಸುವವರು	40
4. ನೀ ನಿಲ್ಲದ ಈ ಹೊತ್ತು!	12	26.ಮೂಢರು	42
5. ಆಶಯ	13	27.ಕವಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ	43
6. ಕವಿತೆಯಾದವಳೆಲ್ಲಿ?	14	28.ಕವನ	44
7. ಕೋರಿಕೆ	15	29.ಹಂಪೆ	45
8. ಈ ಹಣ್ಣುಗಳು	16	30.ಕಾಮನ ಕತೆ	46
9. ಅವಳ ಬರುವಿಕೆಗಾಗಿ	17	31. ಬಾ ಗೆಳೆಯ ಬಾ	47
10. ಮೌನವೇ ಮಾತಾಡು	18	32. ನಿಸರ್ಗ	48
11. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ	20	33. ನನ್ನ ತೋಟ	49
12. ನನ್ನ ಕಾಲೇಜು	21	34. ಕಾಗೆ	50
13. ನನ್ನವರು	23	35. ಹೊಸನಾಡ ಕಟ್ಟೋಣ ಬನ್ನಿ	51
14. ಬದುಕು	24	36. ಬುದ್ಧ	52
15. ರಂಗೋಲಿ	26	37. ಕಾವ್ಯಾನಂದ	53
16.ನನ್ನವಳು	27	38. ಬೇಂದ್ರೆ	54
17. ಗಣಪ	28	39.ಡಾ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಹಿರೇಮಠ	55
18. ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ	30	40. ಮನುಕುಲದ ಸಂತ	58
19. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ	32	41. ಡಾ. ಜಯದೇವಿ	59
20.ಬಾಹುಬಲಿ	34	42. ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬರು	60
21. ಹುಡುಗಿಯರೇ ಹೀಗೆ	35	43. ಚುಟುಕಗಳು	61
22.ಯುವಕರ ಒಡಂಬಡಿಕೆ	36		

ಬಸವರಾಜ ಶ್ರೀಂಗೇರಿ ಬಹುಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗ ಆತನಲ್ಲಿ ತುಡಿತವಿದೆ. ಆಕ್ರೋಶದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಿದೆ. ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಭಲವಿದೆ. ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ ಬಲ-ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಮೊದಲು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಭದ್ರವಾದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಆದರ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡದೇ ಸಮಾಜಸೇವೆಗೆ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಊರಿಂದ, ತಾಲೂಕಿನಿಂದ, ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜನರ-ಹುಡುಗರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವುದು ಇದೊಂದು ಕಾಯಕವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ತೃಪ್ತಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದದ್ದು. ಬಂದವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನು ಬಿದ್ದು ಮಾಡಿಸುವ ತವಕ ಬಿಡದೇ ಮಾಡಿಸಿ ಕಳಿಸುವಾಗಲೇ ಇವರ ಶ್ರಮ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೇ ತನ್ನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪೂರಕವಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲಲು ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲರ ಕೆಲಸ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಪಡೆಯದೇ ವಾಪಸ್ಸಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ, ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಏಕಾಂತತೆ, ನಿಶ್ಯಬ್ಧತೆ, ಬೇಕು. ಇವೇ ಇವರಿಂದ ದೂರವಾದ ಮೇಲೆ ಏನು ಸಾಧಿಸಿಯಾರು? ಇದರಿಂದ ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಬಸವರಾಜ ಶ್ರೀಂಗೇರಿ ಅವರು ಕವಿ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನ ಕವಿ-ಹಾಡುಗಾರ, ಸಂಗೀತಗಾರ ಮೂರು ಮೇಳೈಸಿದ್ದರಿಂದ ಬುದ್ಧ-ಬಸವ-ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕವಿತೆ ಬರೆದು ಮೌನ ಬಿಟ್ಟು ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲಕ ಮಾತಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮನಬಿಚ್ಚಿ ಅವರು ಬೆಳೆಯಲಿ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ.ಗವಿಸಿದ್ದಪ್ಪ ಎಚ್.ಪಾಟೀಲ
ಕನಕ ಯುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತಿ
ಹುಮನಾಬಾದ್

B V Bhoomaraddi College of Arts, Science and Commerce, Bidar

Department of Physics

Organizes

KSTA Sponsored

International Conference on Physics and Allied Sciences (ICPAS)

11th, 12th and 13th March, 2020

In Collaboration With

Karnataka Science and Technology Academy (KSTA), Department of IT, BT and Science and Technology, Government of Karnataka (GoK)

ICPAS 2020

Proceedings of KSTA sponsored International Conference on Physics and Allied Sciences (ICPAS-2020)

ISBN-978-93-5406-213-1

Edited by

Dr. S K Satnoor
Principal & Associate Professor in Electronics, BVBC, Bidar

Dr.S.M. Hanagodimath
Professor in Physics, Gulbarga University, Kalaburagi

Dr. K Siddappa
Professor in Chemistry, Gulbarga University, Kalaburagi

Dr.Y D Bodake
Professor in Chemistry, Kuvempu University, Shivmogga

Dr. A R Koppalkar
Principal & Associate Professor in Physics, SSMC, Shahabad

Technical Programme Committee

Table of Contents

- [Message](#)
- Dr. S V Halse, Vice-Chancellor, Davangere University, Davangere, Karnataka,
- [Message 1](#)
- Dr. Bhimashankar C. Bilgundi, President, HKE Society, Kalaburagi,
- [Message 2](#)
- Dr. Basavaraj G Patil, Convener, College Governing Body & Governing Council, HKE Society, Kalaburagi ,
- [Message 3](#)
- Dr. A M Ramesh, Chief Executive Officer, KSTA, Govt. of Karnataka, Bangaluru ,
- [Editorial](#)
- Dr. S K Satnoor, Dr.S.M. Hanagodimath, Dr. K Siddappa, Dr. Y D Bodake, Dr. A R Koppalkar ,

Section 1: Distinguished Talks

- [Quantum Technology with Ultra-cold atoms](#) 1
- Saptarishi Chaudhuri, Raman Research Institute, Bengalore ,
- [Scaling Up Science On The Small-Scale: Soft Lithography To Micromixers](#) 2
- Meenakshi Viswanathan, BITS Pilani, Hyderabad Campus
- [Space Debris – Are We Ready For The Disaster?](#) 3
- P.J. Bhat, Distinguished Scientist(Retired), Former Deputy Director, URSC, ISRO, Benagluru
- [Memristor device based on TiO2 for the Detection of Bovine Serum Albumin \(BSA\)](#) 4
- S. Narayana Jammalamadaka, Magnetic Materials and Device Physics Laboratory, Department of Physics, Indian Institute of Technology Hyderabad, India

Section 2: Research Papers

- [Physics](#)
- [Chemistry](#)
- [Mathematics](#)
- [Electronics](#)
- [Computer Science](#)
- [Others](#)

Decolorization of Toxic Azo Dye Amido Black 10B by a Bacterium

Dr. Ramesh S. Masarbo

Assistant Professor, Department of Chemistry, HKES A V Patil Degree College, Aland, Kalaburagi 585302 Karnataka, India

ABSTRACT

Amido Black 10B, a diazo dye having various industrial applications was decolorized by a bacterium *Kerstersia* sp. strain VKY1. The effect of various parameters such as dye concentration, pH, temperature and NaCl concentration was investigated. At 200 mg/L dye concentration, the strain decolorized 81% of the dye at temperature 35 °C and pH 7.0 in 36 h of incubation. This strain decolorized the dye over a wide range of pH (5-11), temperature (25-55 °C), and NaCl concentration (5-30 g/L). Further, the strain decolorized Amido Black 10B up to 600 mg/L in 48 h. The cell free extract of the

strain VKY1 grown on Amido Black 10B exhibited the azoreductase activity of 0.7034 $\mu\text{M}/\text{min}/\text{mg}$ protein. UV-Vis spectroscopy investigation of the dye decolorized sample indicated the formation of breakdown products of azo bond.

KEYWORDS

Azo dye, Toxic, Decolorization, Amido Black 10B, *Kerstersia* sp., Azoreductase

INTRODUCTION

Synthetic dyes are extensively used for textile dyeing, paper printing, color photography, as an additives in petroleum products and food industries [1]. Azo dyes (N = N group) form the largest class of synthetic dyes with a variety of color and

structure [2]. The worldwide production of these dyes is currently estimated at 4, 50,000 tons/year with almost 50,000 tons/year lost in effluent during application and manufacture. At the time of production and application, about 25% of these dyes are lost as waste effluents [3]. This leads to severe environmental hazards like curtailment of sunlight diffusion, photosynthetic activity and water quality [4]. Further, most of these azo dyes are hazardous causing cancer and mutations [5]. There are a variety of treatment methods for dye effluent that are broadly classified as chemical, physical and biological [6]. Conventional physical and chemical degradation methods of azo dyes are less efficient, have high running cost and produce sludge [7, 8]. Microbial decolorization of azo dyes is found to be eco-friendly, cost effective and viable alternative to the physicochemical methods, thus making it most desired method for treatment of dyes [9]. Bacteria and fungi are

found to be the most promising microorganisms in treatment of dyes [10]. In most of the cases, azoreductase is involved in cleaving the N=N bond in dyes [11]. The azoreductase cleaves the azo bond reductively in presence of NADH as a cofactor yielding aromatic amines and sulfonates [12].

Amido black 10B is an amino acid staining diazo dye with very high toxicity. It is applied to all kinds of natural fibers such as wool, cotton, and silk as well as to synthetics like polyesters, acrylics, and rayon. It is also used in the paint, ink, plastics, and leather industries. It not only damages the human respiratory system but also causes skin and eye irritations.

In this study, the decolorization Amido Black 10B by the bacterium *Kerstersia* sp. strain VKY1 was investigated. The effects of various parameters such as initial dye concentration, pH, temperature and salinity were

investigated to establish the optimum conditions for the decolorization of Amido Black 10B. Further, azoreductase, an enzyme involved in the cleavage of azo bond was demonstrated in the cell free extract of cells of this strain. The dye decolorized sample was subjected to UV-Vis spectroscopic analysis for identification of decolorization products.

MATERIALS AND METHODS

Dye and chemicals

Amido Black 10B was purchased from SDFCL, Mumbai, India. NADH was procured from Sigma, Steinem, Germany. The media supplements peptone and yeast extract and other chemicals of culture media were obtained from Hi-Media and SDFCL, India. Chemicals of scientific grade and of the maximal lucidity are used in the study.

Microorganisms and culture media

The bacterial culture *Kerstersia* sp. strain VKY1 used in this study was previously isolated in this laboratory [13]. The mineral

salts (MS) medium contained K_2HPO_4 ; 6.3 g/L, KH_2PO_4 ; 1.8 g/L, NaCl; 5 g/L, $MgSO_4 \cdot 7H_2O$; 0.1 g/L, $MnSO_4$; 0.1 g/L, $CaCl_2 \cdot 2H_2O$; 0.1 g/L, $FeSO_4 \cdot 7H_2O$; 0.1 g/L, $Na_2MoO_4 \cdot 7H_2O$; 0.006 g/L. The medium pH was adjusted to 7. The MS medium was supplemented with yeast extract (2.5 g/L) and peptone (5 g/L).

Decolorization experiment

The decolorization experiment was carried out at 37 °C in Erlenmeyer flask (250 ml) containing 50 ml of MS medium with Amido Black 10B (200 mg/L). After sterilization at 121 °C and 15 lb pressure for 20 min, the flask was inoculated with bacterial cells. Percent decolorization of the dye was recorded by checking the optical density (620 nm) of the supernatant of the culture samples withdrawn at regular time intervals using UV-Vis spectrophotometer (Specord 50, Germany). The percent decolorization of the dye was computed by the following formula [14].

$$\% \text{ Decolorization} = \frac{A_0 - A_1}{A_0} \times 100$$

Where, A_0 is initial O.D. and A_1 is final O.D.

Effect of different parameters on Amido Black 10B decolorization

The effect of different concentration of dye (200-600 mg/L), pH of medium (5-11), temperature (25-55 °C) and NaCl concentration (5-30 g/L) on the decolorization of Amido Black 10B by *Kerstersia* sp. VKY1 was studied.

Preparation of cell free extract

The bacterial cells grown in 1000 ml of MS medium containing 200 mg Amido Black 10B were harvested by centrifugation at 12,000 rpm for 10 min at 4 °C. The cells were washed and suspended in 50 mM potassium phosphate buffer (pH 7). Then the cell suspension was subjected to sonication in cold condition (Vibra Cell Ultrasonicator VC 375, USA). The sonicated cells were centrifuged at 12,000 rpm for 10 min at 4 °C

and the resulting supernatant was used as crude enzyme.

Assay of azoreductase

Azoreductase was assayed by the modified method of Zimmerman et al, 1982 [15]. For the assay of azoreductase, 1 mM Amido Black 10B (40 µL) and crude enzyme (40 µL) was taken in 50 mM phosphate buffer (600 µL, pH 7.0). To this mixture, 1 mM NADH (40 µL) was added and the enzyme activity was monitored by decrease in optical density of NADH at 340 nm spectrophotometrically. A difference in absorbance unit/min/mg protein was taken as one unit of enzyme activity. The enzyme assay was carried in triplicate.

UV-Vis spectra analysis

The dye decolorization and the formation of metabolites were tracked by the variation in the UV-Vis spectra (200 nm to 800 nm) using a UV-Vis spectrophotometer (Analytikjena Specord 50, Germany).

RESULTS AND DISCUSSION

Time course for Amido Black 10B decolorization

At 200 mg/L dye concentration the strain VKY1 decolorized 60% of the dye in first 12 h and reached maximum decolorization of 81% in 36 h of incubation (Fig. 1). Abhishek et al, 2015 [16] showed the adsorptive removal of 20 mg/L Amido Black 10B. Selvam et al, 2012 [17] demonstrated decolorization of only 78 % of Amido Black 10B by using fungus *Trametes versicolor* with initial 25 μ M concentration. Xiuju et al, 2011 [18] reported the decolorization of only 25 mg/L methyl orange in 25 h by photocatalytic method.

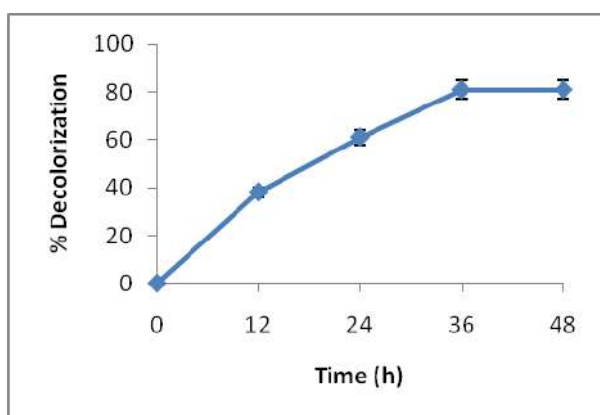

Figure 1. Decolorization of Amido Black 10B by *Kerstersia* sp. strain VKY1 at different time intervals.

Effect of dye concentration on the decolorization of Amido Black 10B

The effect of dye concentration (200, 400, 600, 800 mg/L) on the decolorization potential of the bacterium was investigated. It is evident that the strain could effectively decolorize (Table 1) the dye at different initial dye concentrations. Strain VKY1 could decolorize the dye up to concentrations of 600 mg/L. However the percentage of decolorization slightly decreases with increase in the dye concentration. This bacterial strain exhibited relatively higher decolorization competence than those of the other reported bacterial strains. Poornima et al, 2014 [19] reported similar results for decolorization of Amido Black by laccase from *Rigidoporus ulmarius*. Rajguru et al, 2000 [20] reported the biodegradation of Amido Black 10B up to a maximum dye concentration of only 100 mg/L. Pei-Jie et al, 2012 [21] showed

the decolorization of methyl orange up to a maximum 200 mg/L concentration. Saratale et al, 2009 [22] showed the decolorization of scarlet R up to a maximum concentration of only 250 mg/L.

Table 1. Percent decolorization of Amido Black 10B by *Kerstersia* sp. strain VKY1 at increasing dye concentrations.

Time	Concentration of dye			
	200 mg/L	400 mg/L	600 mg/L	800 mg/L
12 h	60	48	22	9
24 h	72	57	33	15
36 h	81	71	54	21
48 h	81	71	62	25

Effect of media pH on the decolorization of Amido Black 10B

The strain VKY1 showed maximum decolorization the dye at pH 7 (Table 2). Though the strain showed good decolorizing ability at wide pH range 6-11 but the decolorization efficiency decreased below and above pH 7. This property of the bacterium is most desirable as the textile wastewaters have varying pH from acidic to

alkali. Senthilkumar et al 2014 [23] reported that a white-rot fungus *Phanerochaete chrysosporium* was able to decolorize Amido Black 10B only in the acidic pH 3-7. Modi et al, 2010 [24] reported that Reactive Red 195 was decolorized by *Bacillus cereus* M1 at optimum pH between 6 and 7.5. On the contrary, the strain VKY1 is able to decolorize the dye at different pH ranges.

Effect of temperature on the decolorization of Amido Black 10B

The dye decolorization was studied at the temperature range from 25 to 55 °C (Table 2). The optimum temperature for the highest decolorization of the dye is 35 °C. The strain also exhibited the decolorizing ability in wide range of temperature. The decolorizing capacity increased gradually from 15 to 35 °C and then declined due to thermal denaturation. This strain has the capability to decolorize the dye in the temperature range from 25 to 55 °C. Wong et al, 1996 [25] observed that the *Klebsiella pneumonia*

RS-13 could not degrade Methyl Red above 40 °C.

Effect of salt concentration on the decolorization of Amido Black 10B

Textile effluent contains salts of sodium and potassium which are used for salting out of the dyes and are released into the effluent

the decrease in the percent decolorization of metanil yellow at NaCl concentration above 15 g/L. Guo et al, 2008 [28] stated that salt concentration above 3 g/L can cause obstruction of bacterial metabolism. On the other hand, the strain VKY1 decolorized the dye even at higher salt concentrations of up

Time	pH				Temperature				Salt concentration			
	5	7	9	11	25°C	35°C	45°C	55°C	10 g/L	20 g/L	30 g/L	40 g/L
12 h	32	60	43	36	38	60	46	27	51	47	38	15
24h	53	72	66	59	57	72	65	38	63	59	51	36
48 h	55	81	75	67	68	81	78	46	74	70	64	41
72h	55	81	75	67	68	81	78	46	75	70	65	45

along with unused dyes [26]. Hence the decolorization potential of this strain for Amido Black 10B at increasing NaCl concentrations (5-30 g/L) was assessed. The results suggested that the strain is resistant to the NaCl concentrations up to 30 g/L. However, the decolorization time increased with increase in NaCl concentration. Inhibitory effect of NaCl on dye decolorization was noticed on increasing the concentration of salt beyond 30 g/L (Table 2). Anjaneya et al, 2011 [27] demonstrated

to 30 g/L.

Table 2. Percent decolorization of Amido Black 10B by VKY1 at different (a) pH values (b) temperatures (c) NaCl concentrations.

Dye concentration was 200 mg/L

Assay of azoreductase

The azo dye decolorization involves the breakage of the N=N bond reductively by azoreductase. There was a significant decrease in O.D. at 340 nm, when NADH was added to the cell free extract in the presence of Amido Black 10B. The The

crude enzyme showed 0.7034 $\mu\text{M}/\text{min}/\text{mg}$ protein of azoreductase activity for Amido Black 10B. The induction of azoreductase showed that Amido Black 10B can be decolorized by the enzymatic action. Anjaneya et al, 2011 [27] reported such induction of azoreductase involved in the breakage of N=N bond in methyl orange and metanil yellow respectively.

Analysis of Amido Black 10B decolorization products

UV-Vis spectra of Amido Black 10B showed only one absorbance peak at 620 nm. With the passage of incubation time, there was a shift in the absorption maxima of the spent medium resulting in the decline of the peak at 620 nm and emergence of new peaks in UV region. The dissipation of the peak at 620 nm shows that the N=N bond is completely broken. Emergence of peaks in UV region indicated the generation of aromatic metabolites with smaller molecular weight (Fig. 2).

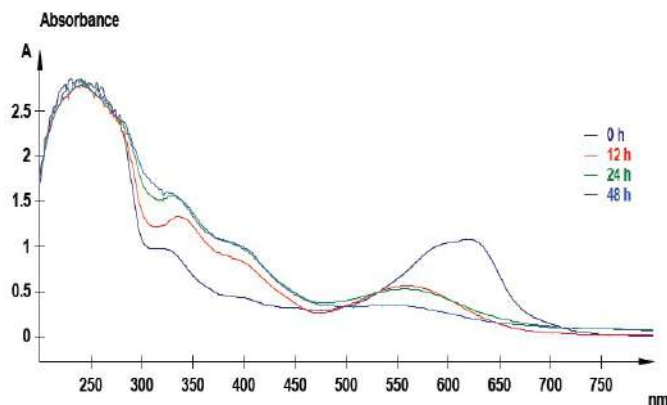

Figure 2. UV-Vis spectra of Amido Black 10B at different incubation time by VKY1.

CONCLUSION

The bacterial strain *Kerstersia* sp. VKY1 is capable of decolorizing higher concentrations of Amido Black 10B in a short incubation time. The strain exhibited good decolorization efficiency at pH from 6-11 and temperatures from 25 to 45 $^{\circ}\text{C}$. The strain showed decolorization potentiality even at higher NaCl concentrations of up to 30 g/L. HPLC analysis of the sample revealed four peaks corresponding to dye and its decolorization products. The dye decolorizing competence of the strain VKY1

over an extensive range of dye concentration, pH, salt concentrations and temperatures could have application in the treatment of effluents from dyeing industries.

REFERENCES

1. Gharbani P, Tabatabaie SM, Mehrizad A, 2008. Removal of congo red from textile wastewater by ozonation. *International Journal of Environ Sci Technol.* 2008; 5: 495-500p.
2. Olukanni OD, Osuntoki AA, Gbenle GO. Decolourization of Azo dyes by strain of *Micrococcus* isolated from a refuse dump soil. *Biotechnology.* 2009; 8: 442-448p.
3. Selvam K, Swaminathan K, Chae KS. Decolourization of azo dyes and dye industry effluent by a White rot fungus *Thelephora sp.* *Biores. Technol.* 2003; 88: 115-119p.
4. Vandevivere PC, Bianchi R, Verstraete W. Treatment and reuse of wastewater from the textile wet-processing industry: review of emerging technologies. *J Chem Technol Biotechnol.* 1998; 72: 289–302p.
5. Pinherio HM, Touraud E, Tomas O. Aromatic amines from azo dye reduction: status review with emphasis on direct UV spectrometric detection in textile industry waste water. *Dyes and Pigments.* 2004; 61(2): 121-139p.
6. Banat IM, Nigam P, Singh D, Marchant R. Microbial decolourisation of textile-dye-containing effluents, a review. *Bioresource Technol.* 1996; 58: 217-227p.
7. Togo CA, Mutabanengwe CCZ, Whiteley CG. Decolourization and degradation of textile dyes using a sulphate reducing bacteria (SRB)-biodigester microflora co-culture. *Afr. J. Biotechnol.* 2008; 7: 114-121p.
8. Watling R. Basidiomycetes: Homobasidiomycetidae. In: Booth, C.

- (Ed.), *Methods in Microbiology* V.4. Academic press, London and New York. 1971; 219–236p.
9. Kalyani DC, Patil PS, Jadhav JP, Govindwar SP. Biodegradation of reactive textile dye red BLI by an isolated bacterium *Pseudomonas* sp. SUK1. *Bioresour Technol.* 2008; 99: 4635–4641p.
10. Hofrichter M. Review: lignin conversion by manganese peroxidase (Mnp). *Enzyme Microb Technol.* 2002; 30: 454–466p.
11. Hu TL. Kinetics of azoreductase and assessment of toxicity of metabolic products from azo dyes by *Pseudomonas luteola*. *Water Sci Technol.* 2001; 43: 261–269p.
12. Nachiyar CV, Rajakumar GS. Purification and characterization of an oxygen insensitive azoreductase from *Pseudomonas aeruginosa*. *Enzyme Microb Technol.* 2005; 36: 503–509p.
13. Vijayakumar H, Timmanagouda K. Oxidative degradation of Amaranth dye by a new genus *Kerstersia* sp. *Biocatalysis and Biotransformation.* 2016; 34(6): 265-271p.
14. Yatome C, Maiti KT, Bhattacharya BC. Degradation of crystal violet by *Nocardia crallina*. *Appl Microbiol Biotechnol.* 1993; 38: 565-569p.
15. Zimmerman T, Kulla HG, Leisinger T. Properties of purified orange II azoreductase, the enzyme initiating azo dye degradation by *Pseudomonas* KF 46. *Eur J Biochem.* 1982; 129: 197–203p.
16. Abhishek G, Munish M, Vijaya Kumar B, Barman S. Experimental Investigation on Adsorption of Amido Black 10B Dye onto Zeolite Synthesized from Fly Ash. *Chemical Engineering Communications.* 2015; 202: 123–130p.
17. Selvam K, Shanmuga Priya M, Yamuna M. Decolourization of Azo Dyes and Dye Industry Effluents by Lignin

- Degrading Fungus *Trametes versicolor*
International Journal of Pharmaceutical
& Biological Archives. 2012; 3(3): 666-
672p.
18. Xiuju Z, Wenbin C, Zhidan L, Juncai S.
Photocatalytic Degradation of a Methyl
Orange Wastewater Solution Using
Titanium Dioxide Loaded on Bacterial
Cellulose. Synthesis and Reactivity in
Inorganic, Metal-Organic, and Nano-
Metal Chemistry. 2011; 41: 1141-1147p.
19. Poornima R, Sneha U, Sridhar S.
Optimization of Enzymatic
Decolourization of Amido black by
Laccase from *Rigidoporus ulmarius*
using Response Surface Methodology.
IOSR Journal of Environmental Science,
Toxicology and Food Technology. 2014;
8(4): 64-67p.
20. Rajguru P, Kalaiselvi K, Palanivel M,
Subburam V. Biodegradation of azo
dyes in a sequential anaerobic-aerobic
system. Appl Microbiol Biotechnol.
2000; 54: 268-273p.
21. Pei-Jie C, Xiang X, Yan-Rong H, Wen-
Wei L, Jian C, Chao W, Meng-Xing H,
Zhe Z, Guo-Ping S, Michael HL, Fang
X, Han-Qing Y. Anaerobic
biodecolorization mechanism of methyl
orange by *Shewanella oneidensis* MR-1.
Appl Microbiol Biotechnol. 2012; 93:
1769–1776p.
22. Saratale RG, Saratale GD, Kalyani DC,
Chang JS, Govindwar SP. Enhanced
decolorization and biodegradation of
textile azo dye Scarlet R by using
developed microbial consortium-GR.
Bioresource Technology. 2009; 100:
2493–2500p.
23. Senthilkumar S, Perumalsamy M,
Janardhana Prabhu H. Decolourization
potential of white-rot fungus
Phanerochaete chrysosporium on
synthetic dye bath effluent containing

- Amido black 10B. Journal of Saudi Chemical Society. 2014; 18: 845–853p.
24. Modi HA, Rajputm G, Ambasana C. Decolorization of water soluble azo dyes by bacterial cultures isolated from dye house effluent. Bioresour Technol. 2010; 101: 6580-6583p.
25. Wong PK, Yuen PY. Decolorization and biodegradation of methyl red by *Klebsiella pneumoniae* RS-13. Water Res. 1996; 30: 1736-1744p.
26. Manu B, Chaudhari S. Decolorization of indigo and azo dyes in semicontinuous reactors with long hydraulic retention time. Process Biochem. 2003; 38: 1213–1221p.
27. Anjaneya O, Yogesh S, Santoshkumar M, Karegoudar TB. Decolorization of sulfonated azo dye Metanil Yellow by newly isolated bacterial strains *Bacillus* sp. Strain AK1 and *Lysinibacillus* sp. strain AK2. Journal of Hazardous Materials. 2011; 190: 351–358p.
28. Guo J, Zhou J, Wang D, Tian C, Wang P, Uddin MS. A novel moderately halophilic bacterium for decolorizing azo dye under high salt condition. Biodegradation. 2008; 19: 15–19p.

INTERNATIONAL ECONOMICS

Dr. Siddalingareddy
Dr. Teekappa M

INTERNATIONAL ECONOMICS

**(For B.Com. IV Semester and B.A. V Semester Economics
Students of Akkamahadevi Women's University,
Vijayapura and Other Universities of Karnataka)**

By

Dr. Siddalingareddy

M.A., M.Phil., Ph.D. and K-SLET

Lecturer in Economics

Godutai Doddappa Appa Arts and Commerce
Degree College for Women, Kalaburagi-585103

Mobile: 9945616334

Email.ID: siddalingareddy.1985@gmail.com

Dr. Teekappa M

M.A., B.Ed., Ph.D. and K-SLET

Assistant Professor of Economics

HKE Society's A.V. Patil Degree College of Arts,
Science and Commerce, Aland-585302

Mobile: +918105423677

Email: ID: teekappam04@gmail.com

2020

Ideal
International E-Publication
Pvt. Ltd.

427, Palhar Nagar, RAPTC, VIP-Road, Indore-452005 (MP) INDIA
Phone: +91-731-2616100, Mobile: +91-80570-83382
E-mail: contact@isca.co.in, Website: www.isca.co.in

Title:	INTERNATIONAL ECONOMICS
Author(s):	Dr.Siddalingareddy, Dr. Teekappa M
Edition:	First
Volume:	I

© Copyright Reserved

2020

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored, in a retrieval system or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, reordering or otherwise, without the prior permission of the publisher.

ISBN: 978-93-89817-17-1

CONTENTS

SYLLABUS OF THE B.COM. AND B.A.

LIST OF ABBREVIATIONS IN THE TEXT

LIST OF COUNTRIES AND CURRENCIES

IMPORTANT INTERNATIONAL ORGANISATIONS: A View

.....

UNIT: 1 - INTERNATIONAL TRADE **01 - 21**

- 1.1. Meaning of Trade
- 1.2. Types of Trade
- 1.3. Differences between Internal trade and External Trade
- 1.4. Significance of International Trade
- 1.5. Theories of International Trade
 - 1.5.1. Theory of Comparative Cost Advantage
 - 1.5.2. Theory of Opportunity Costs
 - 1.5.3. The Modern Theory of International Trade
- 1.6. Gains from trade
 - 1.6.1. Meaning of Gains from trade
 - 1.6.2. Measurement of Gains from trade

22- 30

UNIT: 2 - TERMS OF TRADE

- 2.1. Introduction
- 2.2. Meaning of Terms of Trade
- 2.3.. Concepts or types of Terms of Trade
- 2.4. Factors Effecting Terms of Trade
- 2.5. Reasons for unfavourable Terms of Trade of Under Developed Countries

UNIT: 3 - THE TRADE POLICY

31 - 51

- 3.1. Meaning of Trade Policy
- 3.2. Types of Trade Policy
- 3.3. Free Trade Policy
 - 3.3.1. Meaning of Free Trade
 - 3.3.2. Definitions of Free Trade Policy
 - 3.3.3. Advantage of Free Trade Policy
 - 3.3.4. Disadvantages of Free Trade Policy
- 3.4. Policy of Protection
 - 3.4.1. Meaning Policy of Protection
 - 3.4.2. Forms of Policy of Protection
 - 3.4.3. Advantages of Policy of Protection
 - 3.4.4. Disadvantages of Policy of Protection
 - 3.4.5. Role of Protection in Developing countries or LDC's
- 3.5. Tariffs
 - 3.5.1. Meaning of Tariffs
 - 3.5.2. Types of Tariffs
 - 3.5.3. Effects of Tariffs
- 3.6. Quotas
 - 3.6.1. Meaning of Quotas
 - 3.6.2. Effects of Quotas
- 3.7. Dumping
 - 3.7.1. Meaning of Dumping
 - 3.7.2. Objectives of Dumping

UNIT: 4 - FOREIGN EXCHANGE

52 -78

- 4.1. Meaning of Foreign Exchange
- 4.2. Meaning of Foreign Exchange Market
- 4.3. Functions of Foreign Exchange Market
- 4.4. Foreign Exchange Rate

- 4.4.1. Meaning of Rate of Exchange
- 4.4.2. Determination of Equilibrium Exchange Rate
- 4.5. Types of Exchange Rate
- 4.6. Argument for or Advantages of Fixed Exchange Rate
- 4.7. Argument against Fixed Exchange Rate or Disadvantages
- 4.8. Argument for or Advantages of Flexible Exchange Rate
- 4.9. Argument against or Disadvantages of Flexible Exchange Rate
- 4.10. The Purchasing Power Parity Theory
- 4.11. Exchange Control
 - 4.11.1. Meaning of Exchange Control
 - 4.11.2. Features of Exchange Control
 - 4.11.3. Objectives of Exchange Control
 - 4.11.4. What are the methods of Exchange Control

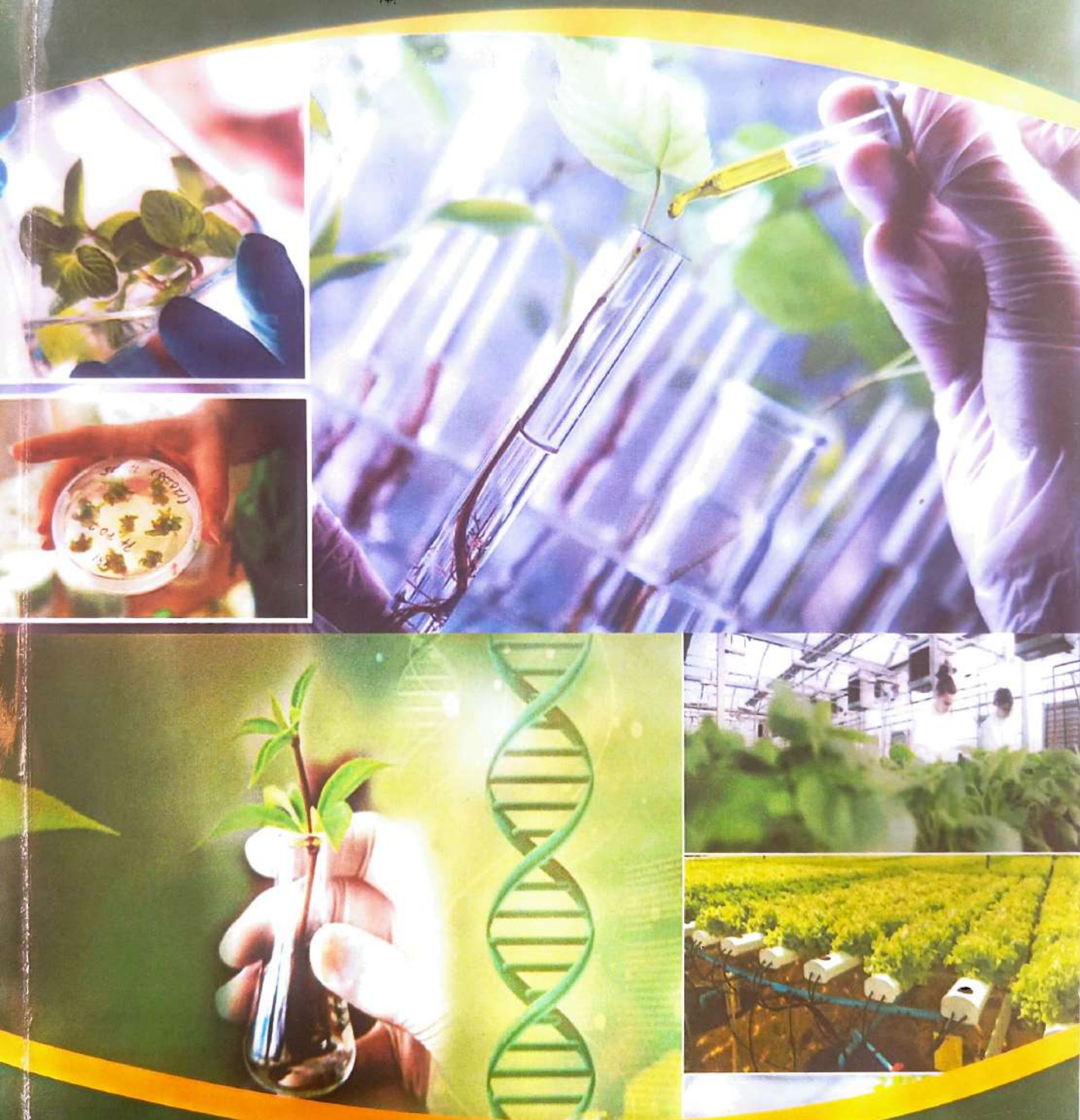
UNIT: 5 - BALANCE OF PAYMENTS

79 -96

- 5.1. Meaning of Balance of Payments
- 5.2. Meaning of Balance of Trade
- 5.3. Structure of Balance of Payments Account
- 5.4. Equilibrium and Disequilibrium in Balance of Payments
- 5.5. Surplus in Balance of payments
- 5.6. Deficit in Balance of payments
- 5.7. Causes of Disequilibrium in Balance of Payments
- 5.8. Methods of correcting disequilibrium in BOP
- 5.9. Devaluation
 - 5.9.1. Meaning of Devaluation
 - 5.9.2. Effects of Devaluation
 - 5.9.3. Evaluation of Devaluation

Question Papers of Last Five Years	97-108
The Most important Questions and Answers of Two Marks	109-116
The Most Important Questions of Ten or Fifteen Marks	117-118
References	119

BASICS OF PLANT BIOTECHNOLOGY

Authors

Dr. HC Shrishail
Dr. Ramesh S. Masarbo
Dr. P. Prashant Kumar

BASICS OF PLANT BIOTECHNOLOGY

Authors

Dr. HC Shrishail
Dr. Ramesh S. Masarbo
Dr. P. Prashant Kumar

Paramount Publishing House

• NEW DELHI • HYDERABAD

All rights are reserved. No part of this publication which is material protected by this copyright notice may not be reproduced or transmitted or utilized or stored in any form or by any means now known or hereinafter invented, electronic, digital or mechanical, including photocopying, scanning, recording or by any information storage or retrieval system, without prior written permission from Paramount Publishing House.

Information contained in this book has been published by Paramount Publishing House, Hyderabad and has been obtained by its Author(s) from sources believed to be reliable and are correct to the best of their knowledge. However, the Publisher and its Author(s) shall in no event be liable for any errors, omissions or damages arising out of use of this information and specifically disclaim any implied warranties or merchantability or fitness for any particular use.

BASICS OF PLANT BIOTECHNOLOGY

First Edition - 2021

Copyright © **Dr. HC Shrishail, Dr. Ramesh S. Masarbo,
Dr. P. Prashant Kumar**

ISBN: 978-93-5473-370-3

Price : **Rs . 475 / -**

Paramount Publishing House

Plot No. A-531, H.No:4-32-521, Phase-1, Allwyn Colony, Kukatpally, Hyderabad
Ph: 7799000082.

Sales Offices :

Hyderabad

Plot No. A-531, H.No:4-32-521, Phase-1, Allwyn Colony, Kukatpally, Hyderabad
Ph: 7799000082.

New Delhi

C/14, SDIDC Work Centre Jhilmil Colony, New Delhi-100095.
Phone: 011-22162365.

paramountpublishers@gmail.com | alluriasr2005@yahoo.com

Published by Krishna Prasad Alluri for Paramount Publishing House and printed by him
at Sai Thirumala Printers.

About the Book

The present book reveals the Basics to innovative research skills in plant Biotechnology. The detailed Plant Biotechnology technique have been discussed. In this way Tissue culture: Introduction, sterilization procedures, explants, culture information has discussed. Methods of Organ culture, Somatic hybrids and Cybrids have explained in detailed. Application of tissue culture like Production of pathogen free plants and soma clonal variations, production of stress resistant plants, secondary metabolites and synthetic seeds information has provided. Induction of hairy roots and its application in production of secondary metabolites updated techniques explained. The Biotechnology, Introduction, history, scope and application and rDNA technology discussed with recent information. Basic aspect of gene cloning, enzymes, Gene cloning, Gene libraries, Method of gene transfer in plants and the production of transgenic plants and application of transgenic in crop improvement. Bt cotton and Brinjal information have discussed with available data.

The present book will be very much useful to the upcoming research scholars, graduate and post graduate students. It should be helpful as reference book to the plant science research, teaching and practical community.

About the Authors

Dr. HC Shrishail, Assistant professor Department of P.G Studies and research in Botany Kuvempu University JnanaSahyadri, Shankaraghatta, Shivamogga, Karnataka state. His research area includes, plant systematics, phytochemistry, biodiversity, medicinal plants, tissue culture and secondary metabolites production, ethano botany. Based on his research outcome he honored several awards. He is serving as an editorial member. He authoresses more than 15 research papers, 10 books.

He participated, presented in sixty national and two international conferences symposiums, seminar and workshops. He is a member of board off exams and guiding 4 PhD students and 10 MSc project students. He is also working as Deputy Registrar for academic at Botany Kuvempu University JnanaSahyadri, Shankaraghatta, Shivamogga. He is member of Board of exams like Tumakuru University, Davanagere University and Krishnadevaraya University, Bellary. He is a life member of Indian Association of Angiosperm taxonomy.

Dr. Ramesh S. Masarbo working as Assistant professor in Department of Chemistry, H.K.E. Society's A. V. Patil Arts, Science & Commerce College, Aland Dist. Gulbarga. His research area includes, Microbial decolorization of textile azo dyes. He has published 10 research papers, 10 research articles and seven years of Research experience respectively. Successfully completed UGC minor research project on Microbial decolorization of Sulfonated Azo dye Methyl Orange by bacterial species. He has publishes 07 research papers. He has participated in 10 national & posters presentations at Seminars, Conferences, Symposia, Workshops. He has successfully completed various courses like Refresher Course, Short Term Course, Faculty Development Programmes.

Dr. Prashantkumar working as Assistant professor in Department of Botany, Laxmi Venkatesh Desai College Raichur, which is affiliated to Gulbarga University, Kalaburagi. His area of research on Documentation of medicinal plants, Ethno Medicine, Plant Taxonomy, Phytochemistry, Phycology and Antimicrobial activity. He has six years of Undergraduate teaching and sixteen years of Research experience respectively. He has worked as Research Associate in the national project IBIN funded by Department of Biotechnology, Government of India. He has also worked as Agricultural expert for command area in the state project KCBTMP funded by World Bank and executed by Department of Water Resources, Government of Karnataka. He is currently working as plant expert in the state project PBR funded by Biodiversity Board, Government of Karnataka. He has authorised ten research papers in his credit and also served as editorial member of UGC recognised journal. He also participated and presented more than two dozens of national and international conferences, seminars, webinars, symposia and workshops. Under his supervision he has completed twenty five undergraduate students' projects. He also served as Co-convenor for the organisation of UGC sponsored two day national seminar on recent advances in traditional uses of medicinal plants.

PARAMOUNT
PUBLISHING HOUSE

Price: Rs.475/-

ಬಹುಭಾಷಾ ಸಂಗಮ ಸಂಸ್ಥೆ (ಲಿ), ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಪ್ರಾಕೃತ ದಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳು

ಸಂಪಾದಕರು :

ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಎಂ. ಮಾನೆಗರ
ಡಾ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ ಎಸ್. ಪೂಜಾರಿ
ಪ್ರೊ. (ಶ್ರೀಮತಿ) ಸುಶೀಲಾದೇವಿ ಬಿ. ಬೆಟಗೇರಿ
ಡಾ. ನಾಗರಾಜ ಡಿ. ಮುರಗೋಡ

ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳು

ಸಂಪಾದಕರು : ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಎಂ. ಮಾನೆಗರ
ಡಾ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ ಎಸ್. ಪೂಜಾರಿ
ಪ್ರೊ. (ಶ್ರೀಮತಿ) ಸುಶೀಲಾದೇವಿ ಬಿ. ಬೆಟಗೇರಿ
ಡಾ. ನಾಗರಾಜ ಡಿ. ಮುರಗೋಡ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಅವ್ವ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ,
ಬೆಳಗಾವಿ

ಪ್ರತಿಗಳು : ೫೦೦

ಬೆಲೆ : ರೂ. ೨೫೦/-

ಪುಸ್ತಕದ ಆಕಾರ : ಡೆಮಿ ೧/೮

ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ : ನಾಗರಾಜ ನಂದರಗಿ
ವಿದ್ಯಾನಗರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
ಮೊ. : ೯೯೬೪೩೭೫೫೮೦

ISBN : 978-81-949726-3-1

೨೮. ಸ್ತ್ರೀ ವಿಮರ್ಶೆ
- ಪ್ರೊ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಮ್ಮ ಗಿರಿಜಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ ... ೧೨೬
೨೯. ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು : ಅನುಭಾವ
- ಚೈತನಾ ಸಂಕೊಂಡ ... ೧೮೫
೩೦. ನಾಗಾವಿ ನಾಡಿನ ತತ್ವಪದಕಾರರ ತತ್ವಪದಗಳ ಪಕ್ಷಿನೋಟ
- ಡಾ.ರೇವತಿ ಭೀ. ಶಿರನಾಳ ... ೧೯೨
೩೧. ವಚನಕಾರರ ವೈಚಾರಿಕ ನಿಲುವುಗಳು
- ಮಮತಾ ಧನರಾಜ ಬೀರಿಕರ ... ೧೯೫
೩೨. ಬಸವ ಸಾಂಗತ್ಯಗಳು
- ಶ್ರೀಮತಿ ರೂಪಾಲಿ ಎಸ್. ಪಿರಣ್ಣವರ್ ... ೨೦೧
೩೩. ಜಾತ್ರೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯ ನೆಲೆ
(ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ)
- ಸಂತೋಷ ಕುಮಾರ ರಾಮರೆಡ್ಡಿ ... ೨೦೬
೩೪. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪರ ಹೋರಾಟಗಳ ಪರಂಪರೆ
- ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಪ್ರ. ಶೇಗುಣಸಿ ... ೨೧೨
೩೫. ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ
ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಚಿಂತನೆ
- ಡಾ. ಯಲ್ಲಪ್ಪ. ಟಿ. ... ೨೧೯
೩೬. ಬೌದ್ಧ ಕಥಾ ಸಂಪುಟ : ಸಮಾಲೋಕನ
- ಶೈಲಜಾ ಶರಣಗೌಡ ... ೨೨೮
೩೭. ಶರಣರ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ದೇಹ-ಪ್ರಾಣ-ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಅನುಭವ
- ಡಾ. ಚಂದ್ರು ತಳವಾರ ... ೨೩೪
೩೮. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹಾಡುಗಳು
- ಡಾ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ ಎಸ್. ಪೂಜಾರಿ ... ೨೩೯
೩೯. ಡಾ|| ಪಂಡಿತ ಬಿ.ಕೆ.ಯವರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಚಿಂತನೆ ಕೃತಿಯ ಕುರಿತು
ಅನುಸಂಧಾನ (ಬಸವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ ವಚನಗಳನ್ನು
ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ)
- ಡಾ. ಭೀಮಣ್ಣ ಎಚ್. ... ೨೪೬

ವಚನಕಾರರ ವೈಚಾರಿಕ ನಿಲುವುಗಳು

ಮಮತಾ ಧನರಾಜ ಬೀರಿಕರ

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ.

ಮೊಬೈಲ್ : ೯೧೦೮೩೦೧೩೬೭

E-mail : mamatadb92@gmail.com

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶರಣರು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಚಳುವಳಿಯು ಜಾಗತಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೆ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವವಾದದ್ದು. ಈ ಶತಮಾನವನ್ನು ಶರಣರ ಕ್ರಾಂತಿಯುಗ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸುವರ್ಣಯುಗದ ನಂತರ ಅಂದರೆ ಜೈನ ಯುಗದ ಧರ್ಮದ ನಂತರ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೊಸ ತಿರುವು ಕೊಟ್ಟ ವಚನಕಾರರ ಕಾಲವಿದು. ವರ್ಗ, ವರ್ಣ, ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಮತ, ಪಂಥ, ಲಿಂಗಭೇದಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಡುಗಟ್ಟಿ ನಿಂತ ಸಮಾಜದ ಮೈಲಿಗೆಯನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸಿ ಸಕಲ ಸಮುದಾಯದ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲ ಏಕಭತ್ತದಡಿಗೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕಾಲವಿದು. ಶರಣರು ತಾವು ಕಂಡುಂಡ ಅನುಭವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಅದು ಸರಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾರ್ಗ ವಚನಯುಗವಾಗಿದೆ.

ವಚನವೆಂಬುದು ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಅನುಭಾವಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ರಾಜಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಘನತೆಯನ್ನು ಇಡಿ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗರೆ ವಚನಕಾರರು. ಈ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಚನಕಾರರು ಭಾಗಿಯಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಉತ್ತುಂಗ ಶಿಖರವೇರಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೆ ಆದ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾದದ್ದು.

ಶರಣರು ತಮಗೊಲಿದಂತೆ ಬಿಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಂತರಾಳದ ವೇದನೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹೊರಹಾಕಿದರು. ಸಮಾಜದ ಜನತೆಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಕ ಜೀವಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸಿ ಸುಂದರ ಮನುಕುಲದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಚಾತುರವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತನಿಗಾಗಲಿ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಲಿ ಯಾವುದೆ ಸ್ಥಾನವೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಶುದ್ಧಾತಿ ಶುದ್ಧಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಕಂಡು ಗೌರವಿಸಿದವರೆಂದರೆ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶರಣರು.

ಮೊಲೆ ಮುಡಿ ಬಂದರೆ ಹೆಣ್ಣೆಂಬರು

ಗಡ್ಡ ಮೀಸೆ ಬಂದರೆ ಗಂಡೆಂಬರು

ನಡುವೆ ಸುಳಿಯವಾತ್ಮನು

ಹೆಣ್ಣು ಅಲ್ಲ, ಗಂಡು ಅಲ್ಲ ರಾಮಾನಾಥ.

ಎನ್ನುತ್ತಾ ಲಿಂಗ ಭೇದವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಹೆಣ್ಣು ರಾಕ್ಷಸಿಯಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂದು ಸಿದ್ಧರಾಮ ಸಾರಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ, ದಲಿತರಿಗೂ, ಕೆಳವರ್ಗದವರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶ ದೊರೆತು ಅವರು ಸಹ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಅಕ್ಕನಾಗಮ್ಮ, ಗಂಗಾಂಬಿಕೆ, ನೀಲಾಂಬಿಕೆ, ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ, ಮೋಳಿಗೆ ಮಹಾದೇವಿ, ಸತ್ಯಕ್ಕ, ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಬಸವಣ್ಣ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣ, ಸಿದ್ಧರಾಮ, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ, ಮಾಡಿವಾಳ ಮಾಚಿದೇವ, ನೂಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯ, ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ, ಉರಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ, ಹಡಪದ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಮುಂತಾದವರು ವಚನ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಸಮಕಾಲಿನ ಸಮಾಜವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸತೊಡಗಿದರು. ಸಮಾಜದ ಅನ್ಯಾಯ ಡಂಭಾಚಾರ, ನಯಾವಂಚಕತೆ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತ ನವಸಮಾಜದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಿದರು. ವಚನಕಾರರ ವೈಚಾರಿಕ ನಿಲುವುಗಳು ಅವರ ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ರೀತಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು. ಬಸವಣ್ಣನವರ ಜೀವನ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕೂಡಾ ತುಂಬಾ ಮೌಲಿಕವಾದದ್ದು. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಎಂಟು ವರ್ಷದ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿಯೆ ತೊಟ್ಟ ಜನಿವಾರವನ್ನು ಕಿತ್ತೆಸೆದು ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ ಅನಾಚಾರಗಳನ್ನು ಬುಡ ಸಮೇತ ಕಿತ್ತೆಸೆದು ಬಂದವರು. ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಲೇಸನ್ನೆ ಬಯಸುವ ಇವರು ಅನೇಕ ವಚನಗಳನ್ನು ಸುಂದರ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ವಚನಗಳು ನೀಡಿದರು. ಅವರು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆದರು. ನಡೆದಂತೆ ನುಡಿದರು. ಆಗ ಜನರನ್ನು ಸನ್ಮಾರ್ಗದಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ವೈಚಾರಿಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಅಂಧಾನುಕರಣೆ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಕರ್ಮಠತನದಿಂದ ಹೊರತರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಅವರು ಒಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ

ಸಂಸಾರವೆಂಬುದೊಂದು ಗಾಳಿಯ ಸೊಡರು

ಸಿರಿಯೆಂಬುದೊಂದು ಸಂತೆಯ ಮಂದಿ ಕಂಡಯ್ಯಾ

ಇದ್ದ ನಚ್ಚಿ ಕೆಡಬೇಡ ಸಿರಿಯೆಂಬುದ ಮರೆದು ಪೂಜಿಸು

ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ

ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂದಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹನ್ನೆರಡನೆ ಶತಮಾನದ ವಚನಕಾರರು ವಾಸ್ತವವನ್ನುಳ್ಳ ತಮ್ಮ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸಿದ್ದು, ಅಂದು ಸ್ತ್ರೀ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ವಂಚಿತಳಾಗಿದ್ದು ಕೇವಲ ಭೋಗದ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದಳು. ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದು ಏನೆ

ದೋಷಗಳೆಂದರೂ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಮನೋಬಲವಿತ್ತು. ಹಾಗೂ
 ವೇದ ಉಪನಿಷತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ದೂರವಿತ್ತು. ಸ್ವಾರ್ಥದ ಧರ್ಮವಾಗಿತ್ತು.
 ನ್ಯಾಯೇತಿಷ್ಠ ಶಕುನದ ಮೇಲೆ ಅತಿಯಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತು. ಅಂಧಾನುಕರಣೆಯಿಂದ
 ನೂಟ ಮಂತ್ರ ಆಕರ್ಷಿಸಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಅಟ್ಟಹಾಸವನ್ನು ಅರಿತವರಾದ
 ಜಿಷ್ಣುನವರು, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತಮ್ಮೊಳಗಿನ ಕಿಚ್ಚನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ
 ವಿರುದ್ಧದ ಕಿಚ್ಚನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿದರು.

ಸಮಾಜವನ್ನು ಕುರಿತು ಡಂಭಾಚಾರ, ನಯವಂಚಕತೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು
 ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ, ನೋಯಿಸಿ ತನ್ನ ಸುಖ ಕಾಣಲು ಬಯಸುವ ನೀಚ ಬುದ್ಧಿ
 ಇರುವುದು. ಅತಿಯಾಸೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಮೈಮುರಿದು ದುಡಿಯದೆ ಎಲ್ಲ
 ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇರುವವರಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರನ್ನು ಸಮಯ
 ಸಂದರ್ಭಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವಚನಕಾರರು ತಮ್ಮ ವಚನಗಳಿಂದ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ.
 ಶಿವಭಕ್ತರಂತೆ ವೇಷಧರಿಸಿ ಡಾಂಭಿಕರನ್ನು ನೋಡಿ

ಮಾರಿಯ ಪೂಜಿಸಿ ಮಸಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ
 ಗೋರಿಗೊಳಿಸಿ ಕುರಿಕೊರಳ ಕೊಯಿದುಂಬ
 ಕ್ರೂರ ಕರ್ಮಗಳನು ಶಿವಭಕ್ತರೆನ್ನಬಹುದೆ?
 ಆರಯ್ಯದೆ ಅವರ ಮನೆಯಲುಂಡ ಭಕ್ತನು
 ಅಘೋರ ನರಕಕ್ಕಿಳವ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥ!

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ ಭೋಜನವಿದ್ದರು ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವ, ಹಾಲಿದ್ದು ಸುರಪಾನ
 ಮಾಡುವ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸ್ತ್ರೀಯಿದ್ದು ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆಸೆಪಡೆಯದಂತೆ ಶಿವನಿಷ್ಠರು
 ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವೇಷ್ಯೆಯ ಎಂಜಲಂತಿರುವ ಅನ್ಯ ದೈವಕ್ಕೆ ಆಸೆ
 ಪಡೆಯುವುದೆ ದೋಷಗಳೆನ್ನಬೇಕೆ? ಭಕ್ತರೆಂದು ಹೇಳಿ ತಾನೊಂದು ದೈವವನ್ನು
 ಹೆಂಡತಿಯೊಂದು ದೈವ ಎಂದು ಪೂಜಿಸುವರು ಡಾಂಭಿಕರು.
 ಜೇಡರದಾಸಿಮಯ್ಯನವರು ಡಾಂಭಿಕ ಭಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬರುಸಟಗನ ಭಕ್ತಿ ದಿಟವೆಂದು ನೆಚ್ಚಲುಬೇಡ
 ಮಠದೊಳಗಣ ಬೆಕ್ಕು ಇಲಿಯ ಕಂಡು
 ಪುಟನೆಗೆದಂತಾಯಿತು ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥ!

ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದ ಮಠ ಮಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಡಾಂಭಿಕ ಭಕ್ತಿ
 ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಿನ ವಚನಕಾರರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೆ ರೀತಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕುರಿತು
 ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತಮ್ಮ ವಚನದಲ್ಲಿ 'ನಾಯಿ ಬಲ್ಲದೆ ದೇವರ ಬೋನವ
 ದ್ರೋಹಿ ಬಲ್ಲನೆ ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮವಾದ ನೆಲೆಯ, ಅಜ್ಞಾನ ಬಲ್ಲನೆ ಸುಜ್ಞಾನ
 ನೆಲೆಯ ಇಂತಪ್ಪ ಆಚಾರ ಭ್ರಷ್ಟರನ್ನು ನೋಡೆನು' ಎಂದು ತಮ್ಮ ವಚನದಲ್ಲಿ
 ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಟ್ಟ ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಂಬಿ ಕೊಲೆಗೀಡಾಗಿ ಹೋಗದೆ ಸತ್ಯ

ಸದಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಮೋಳೆಗಯ
ಮಹಾದೇವಿಯು ಸಮಯ ಕುರಿತು ಈ ರೀತಿ ಹಗಲೆನ್ನದೆ ಇರುಳೆನ್ನದೆ ಬೆಂದ
ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಹಪಹಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ನೆನೆಯಲು ಪೂಜಿಸಲು ವೇಳೆ
ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ.

ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೆ ಆದ ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು
ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದು.

ಉಂಬಲ್ಲಿ ಉಡುವಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆಯಳಿಯಿತ್ತೆಂಬರು

ಕೊಂಬಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಕುಲವನರಸುವರು

ಇವರಿಗೆ ನಾನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ?

ಒಚ್ಚೊಚ್ಚ ಭಕ್ತರು ಒಚ್ಚೊಚ್ಚ ಭವಿಗಳು

ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿ ಕೂಡಲ ಚೆನ್ನಸಂಗಯ್ಯ

ಇವರಿಗೆ ಭಕ್ತ ಕಾಯ ಮಮಕಾಯವೆಂದೆನ್ನಬಹುದು?

ಶರಣರಲ್ಲಿ ಸೊನ್ನಲಿಗೆಯ ಸಿದ್ಧರಾಮರು ಒಬ್ಬರು. ಅವರ ವಚನಾಂಕಿತ
ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ. ಅವರು ಕ್ರೋಧ, ಕಾಮ, ಆಸೆ ಮೂಲವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ
ಶಿವಯೋಗದ ಲೇಸನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕಾಯಕವ ಮಾಡಿದವರು. ನಂಬಿಕೆಯ
ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮದೆ ಆದಂತಹ ಒಂದು ವಚನದ ಮೂಲಕ ವೈಚಾರಿಕತೆ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ
ಕಾಣಬಹುದು.

ಮುಟ್ಟದಂತೆ ಇರಿಸು ಮರಳಿ ಹುಟ್ಟದಂತೆ ಮಾಡು

ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹೊಂದುತಿರ್ಪ ಕಷ್ಟವ ಬಡಿಸಯ್ಯ ತಂದೆ

ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿದೆನಯ್ಯಾ ನಾನು

ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ.

ಬಂಡಾಯದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆರ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳ
ಕುರಿತು ದ್ರೋಹಿ, ಅಜ್ಞಾನಿ ಕುಕ್ಕರ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದು ಒಳ್ಳೆತನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯ ಬಲ್ಲರೆ
ತನಗೆ ತೋರದಂತೆ ನಡೆಯುವುದು ಹೊರತು ಒಳ್ಳೆತನ ಎಂದು ಅರಿತು
ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಅದು ಅಂದರೆ.

ನಾಯಿ ಬಲ್ಲದೆ ದೇವರ ಬೋನವ?

ದ್ರೋಹಿ ಬಲ್ಲನೆ ಗುರು ಲಿಂಗ ಜಂಗಮದ ನೆಲೆಯ?

ಅಜ್ಞಾನಿ ಬಲ್ಲನೆ ಸುಜ್ಞಾನಿಯ ನೆಲೆಯ?

ಕುಕ್ಕರ ಬಲ್ಲದೆ ಸುಭಿಕ್ಷದ ಸವಿಯ?

ಇಂತಪ್ಪ ಆಚಾರ ಭ್ರಷ್ಟರ ಕಡೆಗೆ

ನೋಡೆನೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಜಶರಣನು.

ಬಸವಣ್ಣನಿಗಿಂತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನಾದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿಂದಗಿ ತಾಲೂಕಿನ ದೇವರ ಹಿಪ್ಪರಗಿಯಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಪರುವತಯ್ಯ ತಾಯಿ ಸುಜ್ಞಾನವ್ವ ದಂಪತಿಗಳ ಉದರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚೇದೇವರು ತಮ್ಮ ಕಾಯಕವನ್ನು ಅತಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ಆತ್ಮಿಯನಾದವನು. ಶರಣರ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಬೆರೆತು ಬದುಕು ನಡೆಸಿದವರು. ಇವರ ಕಾಯಕ ಶರಣರ ಬಟ್ಟೆ ಮಡಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿತ್ತು. ಆತನಿಗೆ ವೀರಭದ್ರನ ಅವತಾರ ಎಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸಿದರು. ಇವರ ಒಟ್ಟು ೩೫೫೩ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಚನಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಲೋಕದ ನೀತಿಗಳೋಡನೆ ಡಾಂಬಿಕರ ಕಟು ಟೀಕೆ ಅವರ ವಚನದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ.

ಅರಸಿನ ಭಕ್ತಿ ಅಹಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು

ವೇಶಿಯ ಭಕ್ತಿ ಎಂಜಲ ತಂದಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತ್ತು

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಭಕ್ತಿ ಮುಟ್ಟು ತಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತ್ತು

ಶಿಲವಂತನ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತ್ತು

ಸೆಟ್ಟಿಯ ಭಕ್ತಿ ಕುಟಿಲ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತ್ತು

ಇಂತಿವರ ಭಕ್ತಿಗೆ ಊರಿಂದ ಹೊರಗಣ ಡೊಂಬನೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಕಲಿದೇವರದೇವ.

ಹನ್ನೆರಡನೆ ಶತಮಾನದ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಸಮಕಾಲಿನನಾದ ನೂಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯ ಸದಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನನಾಗಿದ್ದು ಶಿವಭಕ್ತ ಹುಲ್ಲು ಹೊಸೆದು ಹಗ್ಗವ ಮಾಡುವ ಕಾಯಕ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ಕಲ್ಯಾಣದ ಮಹಾಮನೆಯ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ಶರಣರ ಸಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕೆಂದು ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದವರು. ಅವರ ವಚನಾಂಕಿತ ಚಂದೇಶ್ವರಲಿಂಗ. ೪೮ ವಚನಗಳು ಮಾತ್ರ ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ. ಇವರು ಇಷ್ಟಲಿಂಗ, ಪೂಜೆ, ದಾಸೋಹ, ಗುರು, ಲಿಂಗ, ಜಂಗಮ ಹಾಗೂ ನಡೆ ನುಡಿ ಕುರಿತು ಸತ್ಯ ಶೃದ್ಧಿಯ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ನಿಲುವುಗಳು ತಮ್ಮದೆ ಆದ ಒಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಸತ್ಯ ಶುದ್ಧ ಕಾಯಕದಿಂದ ಬಂದ ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ

ಚಿತ್ತ ವಿಚಿತ್ತವಾಗದಂತಿರಬೇಕು

ನೇಮದ ಕೂಲಿಯಂ ದಿನ ನಿತ್ಯ ನೇಮದಲ್ಲಿ ಸಂದಿಲ್ಲದಿರಬೇಕು

ನೇಮದ ಕೂಲಿಯ ಬಿಟ್ಟು

ಹೇಮದಾಸೆಗೆ ಕಾಮಿಸಿ ದ್ರವ್ಯದ ಹಿಡಿದಡೆ

ತಾಂ ಮಾಡುವ ಸೇವೆ ನಷ್ಟವಯ್ಯ

ನಿನ್ನಾಸೆಯ ವೇಷದ ಪಾಶಕ್ಕೆ ನೀನೆ ಹೋಗು

ನನಗೆ ನನ್ನ ಜಂಗಮ ಪ್ರಸಾದದಾಣೆ ಚಂದೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣನಯ್ಯಾ!

ಬದುಕಿನ ಸತ್ಯುಳ್ಳ ಶರಣೆ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರ ಸಮಕಾಲಿನಳಾಗಿ ಬದುಕಿದ ಸತ್ಯುಳ್ಳ ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರ ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಿಂದ ಇವಳು ರಚಿಸಿದ ೨೯ ವಚನಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ. ಸತ್ಯುಳ್ಳ ಅರ್ಚನೆ, ಮಂತ್ರ, ತಂತ್ರ, ಧೂಪ, ದೀಪದಾರತಿ, ಪರಧನ, ಪರಸೀ ಹಾಗೂ ಲಂಚ, ವಂಚನೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ವಚನದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಲಂಚ ವಚನಕ್ಕೆ ಕೈಯಾನದ ಭಾಷೆ
 ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನು ವಸ್ತ್ರ ಬಿದ್ದಿದಡೆ
 ಕೈ ಮುಚ್ಚಿ ಎತ್ತಿದನಾದಡೆ ಅಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮಾಣೆ
 ನೀವಿಕ್ಕಿದ ಭಿಕ್ಷೆಯೊಳಗಿಷ್ಟೆನಯ್ಯಾ
 ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರ ದೇವಯ್ಯಾ! ನಿಮ್ಮಾಣೆ.

ಹೀಗೆ ಹನ್ನೆರಡನೆ ಶತಮಾನದ ವಚನಕಾರರು ತಮ್ಮ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಡಾಂಭಿಕತೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ವಂಚನೆ, ಮೌಢ್ಯತೆ, ವೇಷಧರಿಸಿ ಮೋಸ ಮಾಡುವುದು ಮುಗ್ಧ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು ದಲಿತರ ಮೇಲೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಸಮಾನತೆಯ ಮೌಲ್ಯದ ಮುಖಾಂತರ ಬಾಯಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಬಾಯಿ ಬಂತು ಎಂಬ ಬಂಡಾಯದ ದೋರಣೆಯಂತೆ ಶರಣರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರು ಕಲ್ಲು ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಲ್ಲ ಜೀವಾತ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಮಾತ್ಮನಿದ್ದಾನೆಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಯಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಲಾಸವನ್ನು ಕಂಡುಲೋಕವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು ಹಾಗೂ ಇಂದಿಗೂ ಅವರ ವಚನಗಳು ವೈಚಾರಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು :

೧. ಬಸವಯುಗದ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೦೧ ಮತ್ತು ೦೨. ಸಂಪಾದಕರು. ಡಾ. ಎಂ.ಎಂ.ಕಲಬುರ್ಗಿ
೨. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ : ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ.
೩. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಸಂಪಾದಕರು. ಅಶೋಕ ಎಸ್. ಜೋಗೂರ.
೪. ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳು : ಸಂಪಾದಕರು. ಡಾ. ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು.

ನಾಡೀಕ ಸಿರಿ

ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ

Saatvika siri

Editor

: Dr. Shiladevi S. Biradar
Post : Rudrawadi-585314 Tq: Aland
Dist: Kalaburagi Cell : 8197261017

©

: Editor's

First Impression: 2021

Copies : 500

Pages : 184+viii=192

Price : 180/-

DTP : Vachan Chetan Computers, Bidar
Cell : 9916424411

Paper used : 70gsm NS Maplitho

Published by : Vachana Chetana Prakashana
Madhavanagar, Bidar-58402

ಸಾತ್ವಿಕ ಸಿರಿ

ಸಂಪಾದಕರು

: ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ
ಅಂಚೆ : ರುದ್ರವಾಡಿ ತಾ: ಆಳಂದ
ಜಿ: ಕಲಬುರಗಿ-585314 ಮೊ.ನಂ: 8197261017

ಹಕ್ಕುಗಳು : ಸಂಪಾದಕರ ಅಧೀನ

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : 2021

ಪ್ರತಿಗಳು : 500

ಪುಟಗಳು : 184+viii=192

ಬೆಲೆ : 180/-

ಛಾಯಾಕ್ಷರ ವಿನ್ಯಾಸ: ವಚನ ಚೇತನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಸ್, ಬೀದರ.

ರಕ್ಷಾಪತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸ : ಶಂಕರ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್, ಧಾರವಾಡ

ಬಳಸಿದ ಕಾಗದ : 70 ಜಿಎಸ್‌ಎಂ; ಎನ್‌ಎಸ್ ಮ್ಯಾಪ್‌ಲಿಥೋ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ವಚನ ಚೇತನ ಪ್ರಕಾಶನ "ಬಸವಾಶ್ರಯ" ಪ್ಲಾಟ್‌ಸಂ.14-15
ಮುಕ್ತಿಧಾಮ ರಸ್ತೆ, ಮಾಧವನಗರ ಬೀದರ-585402.
ಸಂಚಾರಿ: 9916424411

ಮುದ್ರಣ

: ಸ್ನೇಹಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ISBN

: 978-81-948441-9-8

೧೯. ದಲಿತ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳು

- ಕು. ಮಮತಾ ಧನರಾಜ ಬೀರಿಕರ್

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಶೋಧಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಆಗಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪೋಷಣೆಗಳಾಗಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಮಾತ್ರ ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಗೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಇನ್ನು ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಂತು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಪದದ ಬಳಕೆ ಕೂಡಾ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ವಚನ ಚಳವಳಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಕೆಳವರ್ಗದ ವಚನಕಾರ್ತಿಯರು, ತಳಸ್ತರದ ವಚನಕಾರ್ತಿಯರು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಗಲು ಕೂಡಾ ದಲಿತ ಎಂಬ ಪದ ಇದ್ದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸೂಳೆ ಸಂಕವ್ವೆ, ಸತ್ಯಕ್ಕ, ಗೊಗ್ಗವ್ವೆ, ದುಗ್ಗಲೆ ಮೊದಲಾದ ಕೆಳವರ್ಗದ ವಚನಕಾರ್ತಿಯರು ಇದ್ದರು. 'ಬಸವ ಪೂರ್ವಯುಗದಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡವ್ವ ಮಹತ್ವದ ಶರಣ' ಬಸವಯುಗದಲ್ಲಿ ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿಗಳರಸ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ವಚನ ರಚಿಸಿರುವ ಕಾಳವ್ವೆ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾಗಿರುವ ದಲಿತ ಸಂವೇದನೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.' ಹೀಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ದಲಿತ ವಚನಕಾರ್ತಿ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಕಾಳವ್ವೆಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ೧೯೭೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಬಾಬಾಸಾಹೇಬರ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಆಗಮನವಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ನವೋದಯ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ನವ್ಯ, ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ಹೀಗೆ ಈ ಪಂಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಬಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ; ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬರೆಯುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದಾರೂ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣವೇ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಲೇಖಕಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ತುಂಬಾ ವಿರಳ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲೆ ಇಲ್ಲ. ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರು ೭೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ನಾತಿಕ ಸಿರಿ

ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ

ಪರಿವಿಡಿ

- * ಸಂಪಾದಕರ ನುಡಿ
೧. ಹಳೆಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ೧
- ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಾಂತನವರ ೪
೨. ಅಕ್ಕನ ಯೋಗಾಂಗ ತ್ರಿವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಭಕ್ತಿ ೪
- ಸುಖದೇವಿ ತಂ. ಮಾದಪ್ಪ ಘಂಟೆ
೩. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಭಂಡಾರಗಳ ಪರಂಪರೆ ೮
ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ
- ಡಾ. ಶಿವಪುತ್ರ ಸಿದ್ರಾಮ
೪. ನಿಘಂಟು ವಿಜ್ಞಾನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಅಭಿನವಾಭಿಧಾನಂ' ೧೪
ಕೃತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- ಡಾ. ಸುಧಾ ಎಸ್. ಕೌಜಗೇರಿ
೫. ತತ್ತ್ವಪದಗಳ ಮೀಮಾಂಸೆ ೧೯
- ಡಾ. ಶುಲಾಬಾಯಿ ಎಚ್.ಕೆ.
೬. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪಲ್ಲಟಗಳು ೨೭
- ಡಾ. ಶೀಲಾಕುಮಾರಿ ದಾಸ
೭. ತೆಲಂಗಾಣ ಜನಪದರ ನ್ಯಾಯಪದ್ಧತಿ ೩೨
- ಪ್ರೊ. ಲಿಂಗಪ್ಪ ಗೋನಾಲ
೮. ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳು ೪೩
- ಡಾ. ನಿರ್ಮಲಾ ಎಲ್. ಮಾನೆ
- ✓ ೯. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು ೫೦
- ಬಸವರಾಜ ಎಸ್. ಶ್ರೀಂಗೇರಿ
೧೦. ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕಾರದ ೫೫
ಹಿತ ನುಡಿನಮನಗಳು
- ಡಾ. ರೇವತಿ ಭೀಮಾಶಂಕರ ಶಿರನಾಳ

೯. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು

- ಬಸವರಾಜ ಎಸ್. ಶ್ರೀಂಗೇರಿ

ವೈದಿಕ ಯುಗದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ವಿಕಾಸಕ್ರಮವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವೈದಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಗೀತವಿತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿತ್ತೆಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಭರತ ಮುನಿಯು ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ರೂಪ ಹಾಗೂ ಅದರ ಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಿತು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ಬಗೆಗಿನ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೪೫೦ರಲ್ಲಿಯ ತಾಳಗುಂದದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮನೆಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಗೀತದ ನಾದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ ಎಂಬ ಊರು ಅಖಿಲ ಕಲಾ ವಾದ್ಯಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತೆನ್ನುವದರ ಬಗೆಗೆ ವರ್ಣನೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಮಧುಸೂದನ ಎಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಗಾಯಕರಿಗೆ ವಾದಕರಿಗೆ ಕರೆದು ಸನ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಾಚೀನ ದೇವಾಲಯಗಳು ರಾಜರ ಅರಮನೆಯಂತೆಯೇ ಕಲಾ ಪೋಷಕವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಜನರು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಗಭೋಗ ರಂಗಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ದತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಗಭೋಗಗಳೆಂದರೆ ದೇವರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವ ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ, ಗಂಧ ಇತ್ಯಾದಿ ರಂಗಭೋಗವೆಂದರೆ ದೇವರೆದುರಿಗೆ ನಡೆಯುವ ನರ್ತನ, ಗಾಯನ ಹಾಗೂ ವಾದನ ಮುಂತಾದವು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ವೇಣುವಾದಕರು ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವದಾಸಿಯರು ಅನೇಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ನೃತ್ಯಗಾಯನ ವಾದನದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣವಾಗಿದ್ದು. ತಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ದೇವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸ್ವರಲಿಪಿಕಾರನಾದ ಮಾತಂಗ ಮುನಿಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿದ್ವಾಂಸನಾಗಿದ್ದನು. ಇವನು ಸಂಗೀತಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ತತ್ವದ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಐವತ್ತು ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಮಾತಂಗನು ತನ್ನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.

Saatvika siri

Editor : Dr. Shiladevi S. Biradar
Post : Rudrawadi-585314 Tq: Aland
Dist: Kalaburagi Cell : 8197261017

© : Editor's

First Impression: 2021

Copies : 500

Pages : 184+viii=192

Price : 180/-

DTP : Vachan Chetan Computers, Bidar
Cell : 9916424411

Paper used : 70gsm NS Maplitho

Published by : Vachana Chetana Prakashana
Madhavanagar, Bidar-58402

ಸಾತ್ವಿಕ ಸಿರಿ

ಸಂಪಾದಕರು

: ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ
ಅಂಚೆ : ರುದ್ರವಾಡಿ ತಾ: ಆಳಂದ
ಜಿ: ಕಲಬುರಗಿ-585314 ಮೊ.ನಂ: 8197261017

ಹಕ್ಕುಗಳು

: ಸಂಪಾದಕರ ಅಧೀನ

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : 2021

ಪ್ರತಿಗಳು : 500

ಪುಟಗಳು : 184+viii=192

ಬೆಲೆ : 180/-

ಛಾಯಾಚ್ಚರ ವಿನ್ಯಾಸ: ವಚನ ಚೇತನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಸ್, ಬೀದರ.

ರಕ್ಷಾಪತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸ : ಶಂಕರ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್, ಧಾರವಾಡ

ಬಳಸಿದ ಕಾಗದ : 70 ಜಿಎಸ್‌ಎಂ; ಎನ್‌ಎಸ್ ಮ್ಯಾಪ್‌ಲಿಥೊ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ವಚನ ಚೇತನ ಪ್ರಕಾಶನ "ಬಸವಾಶ್ರಯ" ಪ್ಲಾಟ್‌ಸಂ.14-15

ಮುಕ್ತಿಧಾಮ ರಸ್ತೆ, ಮಾಧವನಗರ ಬೀದರ-585402.

ಸಂಚಾರಿ: 9916424411

ಮುದ್ರಣ

: ಸ್ನೇಹಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ISBN

: 978-81-948441-9-8

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ

(ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ)

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ

ರಾಜಧಾನಿ ಸಂಸ್ಥಾನ

- ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಜರಾದಾರ್

ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಳಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರುದ್ರವಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ ಶಿವಲಂಕಾ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ರೀದೇವಿ ಜರಾದಾರ್ ಅವರ ಮಗಳಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಜರಾದಾರ್ ಅವರು ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು. ಸಂವೇದನಶೀಲ ಮನಸ್ಸಿಗಿಳಿಯ ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಅವರು ಸ್ವಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆಳಂದದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಮುಗಿಸಿ, ಕಲಬುರ್ಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಅಧ್ಯಯನ ಪೂರೈಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಡಾ. ಪ್ರಭು ಬಾನಾಪೂರ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ 'ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜನಪರ ನಿಲುವುಗಳು' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನ ಕೈಗೊಂಡು ಎಂ.ಫಿ. ಪದವಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದೀಗ ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ಮರಗೋಕ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನದ ಜೊತೆಗೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಕವಿಯಿತ್ತಿರಾಗಿ, ಸಮರ್ಥ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿರುವ ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಅವರು ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಅನೇಕ ಕಮ್ಮಟಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಮೌಲಿಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವರ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಿಸ್ತಿನ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ಇವರ ಹಲವಾರು ಕವನ, ಲೇಖನಗಳು ನಾಡಿನ ಹೆಸರಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಸ್ತಿಗೆ, ಚಿಕ್ಕತ್ತಕ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ'ದಲ್ಲಿ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ನಾಟಕಗಳ ವಸ್ತು, ವಿಷಯ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರುವ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳಿವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಶರಣರ, ದಾಸರ, ಅಧುನಿಕೋತ್ತರ ಬರಹಗಾರರ ಬಹುಮುಖ ಚಿಂತನೆಗಳಿವೆ. ಸಂಗೀತ- ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಭವ, ಮಲ- ಮಾನ್ಯಗಳ ಕೊಡುಗೆ, ಜಾತ್ಯಾತೀತವಗಳ ಅನಾವರಣ, ಕುಟುಂಬ-ಸಮಾಜದ ಸಂಘಟನೆ ವಿಭಟನೆ, ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯ, ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತನೆಗಳಂತಹ ಹತ್ತಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಸಹೃದಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಜರಾದಾರ್ ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮ ಅನನ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ. ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳು ಇವರಿಂದ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಲ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳ್ಳಲ ಎಂದು ಆಶಿಸುವೆ.

- ಡಾ. ರಘುಶಂಖ ಭಾವಂಜಾ
ಸಂಪಾದಕರು, ಶಾಂತಿಕಿರಣ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ
ಕಿರೀಮಲೆ ಸಂಸ್ಥಾನ, ಭಾಲ್ಕಿ

ISBN: 978-81-948441-4-3

೨೫. ಡಾ. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರರು ಬಂಡಾಯದ ಕಹಳೆಯನ್ನು
ಮೊಳಗಿಸುವ ನಾಟಕ 'ಟೊಂಕದ ಕೆಳಗಿನ ಜನ' ೧೯೩
- ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ
೨೬. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ೨೦೪
- ಬಸವರಾಜಎಸ್. ಶ್ರೀಂಗೇರಿ
೨೭. ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ನೋವುಗಳು ೨೦೯
- ನಾಗರಡ್ಡಪ್ಪ
೨೮. ಸಬರದ ಬಸವನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ೨೧೪
- ಡಾ. ಕೈಲಾಸ ಶಾಂತಪ್ಪ ಡೋಣಿ
೨೯. ಸಾತ್ವಿಕ ಸಿರಿ : ಒಂದು ಅವಲೋಕನ ೨೨೧
- ದಯಾನಂದ ಪಾಟೀಲ

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ

- ಬಸವರಾಜ ಎಸ್. ಶ್ರೀಂಗೇರಿ

೧೯೪೭ ರಂದು ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಸಂಗೀತದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿವರ್ತನೆ ಕಾಣಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ವದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲೂ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಪಂಡಿತ ಪಲೂಸ್ಕರ ಹಾಗೂ ಪಂ. ಭಾತಖಂಡ ಮುಂತಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮೊಗಲ ಕಾಲದ ಸಂಗೀತ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿಯ ಶೃಂಗಾರ ಭಾವಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಭಕ್ತಿಪರ ರಚನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ವರಲಿಪಿ ಪದ್ಧತಿ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಂಗೀತದ ಒಲವು ಉಂಟಾಯಿತು. ಜಾಗತಿಕ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಮುಗಿದ ನಂತರವೂ ಜನರ ಸಂಗೀತಾಭಿರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಯಿತು. ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಿದ್ದಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಹಲವಾರು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡು ಬರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅಂತಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಸಂಗೀತಗಾರರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರಿಂದ ಆಶ್ರಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಲಾಕಾರರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸುಖದಿಂದ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹದ ಚಿಂತೆಗಳೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಬಹುವೇಳೆಯನ್ನು ಸಂಗೀತ ಕಲೆಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಲೀನಕರಣವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೊಸ ಶೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಹೊಸ ಶೋಷಣೆಗಳು ಅಭಿಜಾತ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಭಿರುಚಿಯಲ್ಲದೇ ಕೇವಲ ಸಾಧಾರಣ ಮಟ್ಟದ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಗರ ಜೀವನ ಕಛೇರಿಯ ವೇಳಪತ್ರಿಕೆ, ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೇಲೆ ಅನಿಷ್ಟ ಪ್ರಭಾವ ಆಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ದಿನ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವೋ ಅವು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಲ್ಪ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಈಗಿನ ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗಾಯಕನದೇ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬನದೇ ವಾದಕನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಯವನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅಥವಾ ಮೂರು ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಲಾಕಾರನಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನಾಟ್ಯ ಸಂಗೀತ ಅಥವಾ ಸುಗಮ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಸಂಗೀತ ಸಭೆಗಳು ಹಾಗೂ ಶೋಷಣೆ ಶೋಷಣೆಗಳ ವಿಚಿತ್ರ ವರ್ತನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊಸ ಶೋಷಣೆಗಳಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಕೇಳುವ ರೀತಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನಬಂದಂತೆ ಬರುವುದು ಹಾಗೂ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು. ತಿಂಡಿ, ಪಾನೀಯ ತಿನ್ನುವುದು, ಪಾನೀಯ ಸೇವಿಸುವುದು. ಉಪಸ್ಥಿತರಾದ ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಲಾಕಾರನ ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ಅವನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ಕಡೆಗೆ ಜನರ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಅದು ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಲೋಕ ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ಸುಗಮ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮನ್ನಣೆ ಸಿಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಗಾರರು ತಮ್ಮ ಸಂಗೀತವು ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣವಾದದ್ದೆಂದೂ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಸಿಸಲೂ ಕಷ್ಟವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೇ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸದಿರುವುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತವು ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಕೇಳಲು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನಿಯಮಗಳು, ಕಠಿಣ ಸಾಧನೆ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ಅವರು ಕೇವಲ ಸುಗಮಸಂಗೀತ, ನಾಟ್ಯಸಂಗೀತ, ಲೋಕಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಪಟ ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಒಲವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ವಿಕಾಸ

Sahitya Sinchana (Collection of Research Articles)
Editor : **Dr. Shiladevi S. Biradar**

Post: Rudrawadi-585 314 Tq.: Aland
Dist: Kalaburagi Cell: 81972 61017

Copy right : Editor's

First Impression: 2022

Copies : 500

Pages : 224

Price : 220/-

DTP : Vachan Chetan Computers, Bidar
Cell : 9916424411

Cover page design : R.S. Graphics, Bidar

Paper used : 70gsm NS Maplitho

Published by : Vachan Chetan Prakashana, Bidar

Printer : Sneha Printers, Bengaluru

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ (ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ)

ಸಂಪಾದಕರು : ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ
ಅಂಚೆ: ರುದ್ರವಾಡಿ-೫೮೫ ೩೧೪ ತಾ: ಆಳಂದ
ಜಿ: ಕಲಬುರಗಿ ಸಂಚಾರಿ: ೮೧೯೨೨ ೬೧೦೧೭

ಹಕ್ಕುಗಳು : ಸಂಪಾದಕರವು

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : ೨೦೨೨

ಪ್ರತಿಗಳು : ೫೦೦

ಪುಟಗಳು : ೨೨೪

ಬೆಲೆ : ೨೨೦/-

ಭಾಯಾಕ್ತರ ವಿನ್ಯಾಸ ವಚನಚೇತನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಸ್, ಬೀದರ. ೯೯೧೬೪೨೪೪೪

ರಕ್ಷಾಪುಟವಿನ್ಯಾಸ : ಆರ್.ಎಸ್. ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್, ಬೀದರ

ಬಳಸಿದ ಕಾಗದ : ೭೦ ಜಿಎಸ್‌ಎಂ; ಎನ್‌ಎಸ್ ಮ್ಯಾಪ್‌ಲಿಥೋ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ವಚನ ಚೇತನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಾಧವನಗರ ಬೀದರ

ಮುದ್ರಕರು : ಸ್ನೇಹಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು-೧೪, ಫೋನ್: ೨೫೫೫೫೫

ISBN : 978-81-948441-4-3

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಾತು

ಹಲವಾರು ವರ್ಷದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ಗೆದ್ದವರು ಮಹಾನ್ ತಜ್ಞರುಗಳ ಅವರಿಗೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಸಾವಿನ ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಸಂದೇಶ ಏನು ನೀಡುವಿರಿ ಜನರ ಮಾತು ಆಡಿ 'ಬುದ್ಧ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಬಾಳಿಗೆ ಬೆಳಕಾಗು'. ಅಂಥಾ ಮಹಾನರೂ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಆಕ್ಷರ ಕ ಆಚಾರಕ್ಕೆ ಅರಸನಾಗು, ನೀರಿಗೆ ಪ್ರಭುವಾಗು, ಮ ಜ್ಯೋತಿಯಾಗು ಎಂದು ಹಾರೈಸುವುದು ಹಿಂ ತಾಯಿನಾಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಯಾರ ಸೊತ್ತು ಅಲ್ಲ, ಯಾರ ನೀರಿನಂತೆ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಸಿಗದಂತೆ, ಸಾ ಸಿಗಲಾರದು. ಹಾಗೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದ ಕಾಲ ದೇಶ ಸಂದರ್ಭ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಮ ಕಣ್ಣೀರಬೇಕು ಮನಸು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಮ ಮಾತು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ, ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ನನ್ನ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಜನಪರ ನಿಲ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ ೨೦೨೧ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿಲ್ಲ ನನ್ನಿಂದ ಆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತಲ್ಲಣಗಳು ಉಣಬಡಿಸಿದೇ ನೆನಪು ಆಗುವುದು ಹಳ್ಳಿಡಿ ಶಾಸನ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೋಳ ಶಾಸನ ಮುಂತ